

----- Porin taidemuseo || Pori Art Museum
----- Vuosikertomus
----- 2006

TOIMINTA-AJATUS	2
HALLINTO	5
HENKILÖKUNTA	6
TOIMITILAT JA VARUSTEET	9
TAIDEKOKOELMAT	10
Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma	10
Porin kaupungin taidekokoelma	14
Hankinnat	15
Tallennekokoelmat	16
Porin julkiset veistokset	17
ASiantuntijatoiminta ja palvelut	18
NÄYTTELYTOIMINTA	21
Maakunnalliset ja muut näyttelyt	25
PORIGAL GALLERIA	26
MUSEO JA YLEISÖ	28
Kävijät	28
Tapahtumat	29
MESENAATTI- JA VUOSIKORTTI	30
JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA	31
ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA	34
PÄIVÄHOIDON TYÖPAJA	38
MUSEOPEDAGOGIIKKA	41
Luentosarjat	47
PORIN LASTENKULTTUURIKESKUS - SATAKUNNAN LASTENKULTTUURIVERKOSTO	49
PORIN TAIDEMUSEO NUMERONA.....	65
TALOUS.....	67

TOIMINTA-AJATUS

Porin taidemuseo toimii tietoa ja elämyksiä tuottavana taide- ja tiedelaitoksena. Nykytaiteeseen profiloituneen museon tavoitteenasettelut rakentuvat alan lainsäädännön sekä vakiintuneiden kotimaisten ja kansainvälisten toimintamuotojen perustalle. Nämä ovat:

1. KULTTUURIPÄÄOMAN TUOTTAMINEN JA VÄLITTÄMINEN

Näyttelyt

Kansainvälinen ja kotimainen näyttelytoiminta sekä toimialueella toteutetut näyttelyt. Kohderyhmittäin räätälöidyt näyttelyt sekä museoiden välinen yhteistyö.

Julkaisutoiminta

Uuden tiedon tuottaminen ja välittäminen. Kirjat, artikkelit ja sähköinen julkaisutoiminta kohderyhmänä kotimainen ja kansainvälinen yleisö.

Taidekasvatus

Kulttuuri- ja taidekasvatus, pedagogisten toimintamuotojen kehittäminen sekä yhteistyö muiden koulutuksesta ja kasvatuksesta vastaavien organisaatioiden kanssa. Asiantuntijana toimiminen sekä tukipalveluiden tuottaminen koulutuksen ja kasvatuksen kenttään.

Tietopalvelut

Kulttuuriin ja kuvataiteeseen liittyvän tiedon tuotannon ja palvelurakenteiden muodostaminen ja kehittäminen yhteistyössä muiden muistiorganisaatioiden ja alan valtakunnallisten toimijoiden kanssa.

Kansainväliset ja kotimaiset vuorovaikutusverkostot

Paikallisen ja kansallisen identiteetin muodostaminen, tukeminen ja vahvistaminen. Kaupungin ja maakunnan julkisuuskuvaan ja -profiiliin liittyvien vetovoimatekijöiden tuottaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

2. PERUSTUTKIMUS JA DOKUMENTAATIO

Lähtökohtana kotimainen ja kansainvälinen nykytaide sekä satakuntalainen taide ja museoon sijoitetut taidekokoelmat. Tutkimukseen liittyvien metodisten valmiuksien ylläpito ja kehittäminen osana alan yleistä kansallista ja kansainvälistä kehitystä.

3. KULTTUURIVARALLISUUDESTA HUOLEHTIMINEN

Porin kaupungin ja Porin taidemuseon kokoelmat sekä tallennekokoelmat. Kokoelmien edustamat kulttuurin ja taiteen osa-alueet.

Museolaitos on muistiorganisaatio, joka vastaa kansallisen kulttuuripääoman tuottamisesta, ylläpidosta ja hoidosta osana eurooppalaista kehitystä. Kulttuurinen pääoma on innovaatiopääomaa. Yhteisön näkökulmasta se on strateginen menestystekijä, jonka merkitys korostuu globalisoituvassa ja digitalisoituvassa länsimaisessa yhteiskunnassa nyt ja tulevaisuudessa.

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

<p>VAIKUTTAVUUS</p> <p>1. Kulttuuripääoma muodostaa yhden keskeisimmistä menestystekijöistä globalisoituvassa ja digitalisoituvassa länsimaisessa yhteiskunnassa.</p> <p>2. Lastenkulttuurilla ja siihen liittyvällä osaamisella on erityinen painoarvo.</p>	<p>UUDISTUMINEN</p> <p>3. Prosessit tapahtuvat nykyaikaisen ja kulttuurintutkimuksen metodisen ja teoreettisen kehityksen muodostamalla perustalla jatkuvasti kehittyen ja uudistuen.</p> <p>4. Kulttuuripalvelut tuotetaan läpäisyperiaatteella.</p>
<p>RAKENTEET JA PROSESSIT</p> <p>5. Museolaitos on muistiorganisaatio, joka vastaa kansallisen kulttuuripääoman ylläpidosta ja hoidosta.</p> <p>6. Taidemuseo verkottuu sekä kansallisesti että kansainvälisesti.</p>	<p>RESURSSIT</p> <p>7. Turvataan rakenteellinen ja tekninen palvelustrukturi.</p> <p>8. Huolehditaan resurssien ja osaavan henkilöstön riittävydestä.</p>

TOIMENPITEET STRATEGIAN TOTEUTTAMISEKSI

TOIMENPITEET	TAVOITETASO
<p>Taidekokoelmien ja tietovarantojen ylläpito ja kehittäminen. (1,3,5,7,8)</p>	<p>Kokoelmien ylläpito ja huolto tapahtuu museoalan standardit täyttäen. Tietovarantoja ja niihin liittyviä palveluja kartutetaan osana valtakunnallista kehitystyötä. Museoiden yhteisvarastohanke käynnistetään.</p>
<p>Tutkimus, tiedon välitys ja elämysten tuottaminen. NÄYTTELYT, JULKAISUTOIMINTA ja TAIDEKASVATUS (1,2,3,4,5,6,8)</p>	<p>Näyttely- ja julkaisutoiminta täyttää laadullisesti ja sisällöllisesti korkeat kansalliset ja kansainväliset kriteerit. Museo on edelläkävijä sekä näyttelytoiminnassa että pedagogisten toimintamuotojen kehittäjänä.</p>
<p>Tukipalvelut, tiedotus ja markkinointi, (3,4,6,7,8)</p>	<p>Museon tietoverkkoa ja siihen liittyviä järjestelmiä kehitetään integroituen valtakunnallisiin järjestelmiin. (Muusa) Tiedotusta ja markkinointia kehitetään. Se kohdentuu asiakasryhmittäin ja on tehokasta.</p>
<p>Lastenkulttuuri, (2,3,4,6,8)</p>	<p>Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkoston toimintaa kehitetään osana valtakunnallista verkostoa kansainvälinen osaaminen ja innovaatiot huomioiden. Toiminta on tunnettua ja vakiintunutta koko maakunnassa.</p>

YKSITYISKOHTAISET TAVOITTEET

4

TOIMENPITEET	TAVOITETASO 2006
<p>NÄYTTELY- JA JULKAISUTOIMINTA, TUTKIMUS JA TIEDON VÄLITYS <i>Taidemuseo.</i> Kansainvälinen näyttely- ja julkaisuyhteistyö. <i>Poriginal-galleria.</i> Kotimainen ja satakuntalainen ajankohtainen taide. <i>Aluetaidemuseotoiminta.</i> Maakunnallinen näyttely-, museo- ja pedagoginen yhteistyö.</p>	<p>Maire Gullichsenin syntymän 100-vuotisjuhlaan vuonna 2007 liittyen käynnistetään tutkimus-, julkaisu- ja juhlanäyttelyhanke. Kevään suurnäyttely on URBANS CREATURES / Berliinin nykyaiteen katselmus, jonka kuratoi saksalainen Dorothee Bienert. Maamme modernismin historiaa esitellään kahdessa näyttelyssä ja yhdessä taidesäätien kokoelmaa sivuavassa julkaisussa.</p> <p><i>Poriginal galleriassa,</i> maakunnallisen ja pedagogisen toiminnan puitteissa järjestetään yhteensä 24 näyttelyä.</p>
<p>MUSEOPEDAGOGIIKKA Asiakasrajapinnat ja asiakasryhmittäin kohdennetut palvelut sekä niiden kehittäminen toimintamuotoina mm. päivähoiton työpaja ja muu yhteistyö sosiaalitoimen, koulu- ja oppilaitosverkoston kanssa sekä korkeakoululaitoksen, taiteilijoiden ja eri alojen mm. taidemuseoiden kehittämiskeskus KEHYKSEN kanssa.</p>	<p>Euroopan unionin Grundtvig -projektina käynnistetään yhdessä Suomen Museoliiton kanssa Seniorien Suunnistus Nykyaiteeseen / Katse, historia ja tulkinta, jonka tuloksia mallinnetaan soveltuvaksi maamme vanhustyön ja museotoiminnan piiriin. Saavutettavuuteen liittyen käynnistetään erityisryhmille suunnattu Taidekasvatusta viittojen projekti. Yhteistyötä koululaitoksen kanssa kehitetään hyödyntämällä kansallisia ja osin myös kansainvälisiä malleja, mm. opetussuunnitelmien osalta. Työpajojen toimintaa sekä luentosarjoja, yleisöopastuksia ja kohderyhmien mukaan räätälöityjä palveluja kehitetään sisällöllisesti ja jatketaan nykyisessä laajuudessaan.</p>
<p>Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkosto Lasten ja nuorten kulttuuripalvelujen kehittäminen opetusministeriön asettamien tehtävien mukaisesti.</p>	<p>Lasten ja nuorten kulttuuripalvelujen kartoittamisen pohjalta kehitetään alan tiedottamista Satakunnassa. Palveluiden tuottaminen, tukeminen ja saavutettavuuden parantaminen tapahtuu yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Kulttuuriyhteistyötä kehitetään koulujen kanssa. Lastenkulttuuriin liittyvien toimintamallien ja tutkimuksen edistäminen sekä kehittäminen on saatu käyntiin.</p>

HALLINTO

5

Porin taidemuseon omistaa Porin kaupunki ja se toimii kaupungin kulttuurilautakunnan alaisuudessa. Kulttuurilautakuntaan kuuluivat kertomusvuoden aikana seuraavat jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen:

puheenjohtaja

rovasti, vaativan erityistason psykoterapeutti Marjatta Kaartinen
varajäsenenä rehtori Pirjo Häti

varapuheenjohtaja, erikoislaborantti Heli Latvala
varajäsenenä FM Evgenia Hildén-Järvenperä

jäseninä

sosionomi Jussi Kuusiniemi
varajäsenenä opettaja, pastori Pertti Hannus

opettaja Arja-Kaarina Kunttu
varajäsenenä erityisopettaja Terhi Rantasila

toimistosihteeri Ulla Nordman
varajäsenenä pakkaaja Minna Teeri

suunnittelija Esa Vironen
varajäsenenä kansanedustajan avustaja Seppo Harinen

opiskelija Jarno Valtonen
opiskelija Samu Honkanen

perushoitaja Mirjam Kuusinen
varajäsenenä nuorisosihteeri Terttu Saarinen

toimitusjohtaja Esko Salonen
KTM Hannu Kankaanpää

Kaupunginhallituksen edustajana kulttuurilautakunnassa on ollut toiminnanjohtaja Esa J. Wahlman. Käsiteltyjen asioiden esittelijänä taidemuseon osalta on toiminut taidemuseonjohtaja Esko Nummelin.

Kulttuurilautakunta kokoontui 11 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 82 taidemuseota tai yleensä kuvataideasioita käsittelevää pykälää.

Taidemuseon kassa- ja tilivirastona oli kaupungin rahatoimisto.

HENKILÖKUNTA**6****Vakinainen henkilökunta:**

Eila Ahlgren, siivooja
 Pirkko Brander, valvoja-opas
 Tuula Hölsö, gallerianhoitaja
 Tomi Kangaskoski, museomestari
 Hilikka Kuusijärvi, Huk, amanuenssi
 Pirjo-Maija Laaksonen, yo-merkonomi, toimistonhoitaja
 Ritva Maja, siivooja
 Jyrki Mattila, yo-merkonomi, kanslisti
 Esko Nummelin, FL, taidemuseonjohtaja
 Soili Pitkälä, valvoja-opas
 Mirja Ramstedt-Salonen, FM, museolehtori
 Tuula Vanne, valvoja-opas
 Erkki Valli-Jaakola, valokuvaaja

Tilapäinen henkilökunta:

Kirsi Jaakkola, kuvataiteilija, assistentti, 01.01. - 31.12.
 Nina Ketamo, museoapulainen, 01.01. - 03.07.
 Laura Lyhykäinen, tutkija, 01.01. - 31.03.
 Milla Majander, medianomi, projektiavustaja, 01.06. - 31.12.
 Heini Mansikkakorpi, museoapulainen, 29.05. - 30.07.
 Terhi Moberg, kuvataiteilija, projektiavustaja, 01.01. - 30.06.
 Kaisa Nyberg, museoapulainen, 03.07. - 03.09.
 Simo Rissanen, museoapulainen, 19.06. - 31.07., 21.08. - 08.09. ja 09. - 15.10.
 Kai Ruohonen, kuvataiteilija, hallimestari, 01.01. - 31.12.
 Laura Selin, näyttelyamanuenssi, 01.01. - 31.12.
 Päivi Setälä, FM, toiminnanjohtaja, 01.01. - 31.12., opintovapaa 9.-30.10. ja 2.-9.11.
 Veijo Setälä, kuvanveistäjä, järjestelymestari, 01.01. - 31.12.
 Henri Smura, kanslisti, 04.07. - 03.09., valvoja 11.09. - 24.09. ja kanslisti 03.10. - 31.12.
 Anni Venäläinen, museoapulainen 05.06. - 06.08. ja tutkija 13.11. - 31.12.

Tuntipalkkaiset työpajaohjaajat:

Kuvataiteilija Kati Kivistö	Opiskelija Kaisa Nyberg
Taideopiskelija Johanna Uusitalo	Opiskelija Nina Rainti
Kuvataiteilija Taru Anttila	Opiskelija Anni Venäläinen

Työharjoittelijat:

Dani Flinkman, 06.02. - 09.09. ja 13.09. -03.12.	Susanna Tuomola, 09.01. - 24.03.
Carita Ylinen, 09.10. - 31.12.	Jenni Uusilehto 05.12. -31.12.
	Simo Rissanen, 01.01. - 18.06.

Siviilipalvelusmies:

Henri Smura 01.01. - 03.07.
 Timo Penttilä, 22.05. - 31.12.

TET-harjoittelijat:

Laura Asmala, 18.09. - 22.09.
 Amanda Vonk, 30.10. - 10.11.

KOULUTUS**7**

Museon henkilökunnan ammatillisten valmiuksien ylläpito ja kehittäminen sekä koulutus on tapahtunut seuraavasti:

- 09.02.-10.02. Teemapäivät, Arviointi ja vaikuttavuus taidemuseotyössä, Valtion taidemuseon kehittämissyksikkö Kehys, Ateneum
Museonjohtaja Esko Nummelin, amanuenssi Hilikka Kuusijärvi, museolehtori Mirja Ramstedt-Salonen, näyttelyamanuenssi Laura Selin, toimistonhoitaja Pirjo-Maija Laaksonen ja hallimestari Kai Ruuhonen
- 23.03. MUUSA luettelointikoulutus Ateneumissa
Amanuenssi Hilikka Kuusijärvi, valokuvaaja Erkki Valli-Jaakola, museoapulainen Nina Ketamo, hallimestari Kai Ruuhonen ja tutkija Laura Lyhykäinen
- 06.04.-07.04. INDESIGN CS2 -perusteet, Helsinki
Näyttelyamanuenssi Laura Selin ja assistentti Kirsi Jaakkola
- 24.04.-25.04. Työsuojelun peruskurssi, Raseborg-opisto, Karjaa
Museomestari Tomi Kangaskoski
- 27.04. Porin kaupungin strategiakoulutus
Toimistohoitaja Pirjo-Maija Laaksonen
- 05.05-06.05. Taidemuseon henkilökunnan opintomatka Viron uuteen taidemuseoon Kumuun
- 10.05., 17.05. Porin kaupungin henkilöstöosasto / Esimiestaitojen perusteet lähiesimiehille
Toimistonhoitaja Pirjo-Maija Laaksonen
- 16.05. Tulityökurssi, Satakunnan Pelastuslaitos
Hallimestari Kai Ruuhonen, siviilipalvelusmies Timo Penttilä ja valokuvaaja Erkki Valli-Jaakola
- 31.05. Kulttuuritoimen strategiakoulutus, museonjohtaja Esko Nummelin ja toimistonhoitaja Pirjo-Maija Laaksonen
- 24.-25.08. Tuotteistaminen ja tulonhankinta. Museonjohtajien kesäpäivät, Tampere
Museonjohtaja Esko Nummelin
- 31.08.-02.09. Critique of Creative Industries -seminaari, Helsinki
Näyttelyamanuenssi Laura Selin ja museonjohtaja Esko Nummelin
- 06.09. Vauvojen värikytö -täydennyskoulutus, Porin taidemuseo
Toiminnanjohtaja Päivi Setälä, assistentti Kirsi Jaakkola, projektiavustaja Milla Majander, työpajaohjaaja Kati Kivistö ja työpajaohjaaja Johanna Uusitalo
- 22.09.,01.-02.11., 14.12.-15.12. Kankaanpään opiston johtamisen erikoisammattitutkinto
Toiminnanjohtaja Päivi Setälä
- 02.10. Tasohyppelyä pelimaailmassa, Porin yliopistokeskus
Toiminnanjohtaja Päivi Setälä, assistentti Kirsi Jaakkola, projektiavustaja Milla Majander, järjestelymestari Veijo Setälä, näyttelyamanuenssi Laura Selin ja museolehtori Mirja Ramstedt-Salonen
- 03.-04.10. Valtakunnalliset taidemuseopäivät, Turku
Museonjohtaja Esko Nummelin, amanuenssi Hilikka Kuusijärvi, museolehtori Mirja Ramstedt-Salonen, näyttelyamanuenssi Laura Selin, toimistonhoitaja Pirjo-Maija Laaksonen ja museomestari Kai Ruuhonen
- 17.10. Taidemuseon henkilökunnan opintomatka Vaasaan Kuntsin modernin taiteen museoon ja Tikanojan taidekotiin sekä Lapualla Lapuan taidemuseoon ja Vanhan Paukun Kulttuuri-keskukseen
- 19.10. Kulttuuritoimen taloushallinto ja tiedonkeruu –ajankohtaispäivä, Helsinki
Museonjohtaja Esko Nummelin
- 26.10. Mediaa museoon ja kokoelmiin! –seminaari, Helsinki
Museonjohtaja Esko Nummelin ja valokuvaaja Erkki Valli-Jaakola
- 01.11. Kankaanpään opiston näyttöjen arvioijakoulutus, Liisanpuisto, Pori
Toimistonhoitaja Pirjo-Maija Laaksonen

- 15.11. Luovuus ja kulttuurikasvatushanke Lähde –seminaari, Helsinki
Museolehtori Mirja Ramstedt-Salonen
- 30.11. What is Conceptual Curating? –seminaari, Tukholma
Näyttelyamanuenssi Laura Selin
- 15.12. Valokuva – havainto – havaitsematon –valokuvaseminaari, Taideteollinen korkeakoulu, Pori
Toiminnanjohtaja Päivi Setälä, assistentti Kirsi Jaakkola, projektiavustaja Milla Majander,
järjestelymestari Veijo Setälä, näyttelyamanuenssi Laura Selin, museolehtori Mirja Ramstedt-
Salonen ja työpajaohjaaja Johanna Uusitalo

JÄSENYYYDET, EDUSTUKSET JA MUUT TEHTÄVÄT

Kertomusvuoden aikana taidemuseonjohtaja Esko Nummelin on toiminut *Satakunnan Käsi- ja taideteollisen oppilaitoksen* kulttuuritieto- ja taiteenteoreettisten aineiden tuntiopettajana. Hän on *Taiteen keskustoimikunnan alaisen Kuvataiteen näyttöapurahalautakunnan* puheenjohtajan varajäsen sekä Maire Gullichsenin taidesäätiön hallituksen varajäsen. Lisäksi Nummelin on vastannut Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston ohjausryhmän sihteerin tehtävistä.

Tutkija Laura Selin on toiminut Porin taidekoulun taidehistorian ja tieteellisen kirjoittamisen tuntiopettajana sekä opinnäytteiden kirjallisen osuuden ohjaajana.

Museolehtori Mirja-Ramstedt-Salonen on jäsenenä Porin kaupungin kulttuuri- ja sosiaalitoimen seniorityöryhmässä, jonka tavoitteena on kehittää senioriväestölle suunnattuja kulttuuripalveluja. Lisäksi hän on jäsenenä Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston *Visuaalinen kaupunkitutkimus - hankkeessa*.

TOIMITILAT JA VARUSTEET

9

Taidemuseorakennus

Porin kaupungin pakka- ja vaakahuone valmistui vuonna 1864 lääninarkkitehti *Carl Johan von Heidekenin* (1832 - 1888) piirustusten mukaan. Arkkitehti *Gustaf Nyströmin* (1856 - 1917) suunnittelema pakkahuoneen laajennus- ja muutostyö valmistui vuonna 1897. Kaupunginvaltuusto päätti vuonna 1967 perustaa taidemuseon, jonka paikaksi varattiin pakkahuone. Suunnitelmat muutostöille laati arkkitehtitoimisto Arkkitehdit Ky *Kristian Gullichsenin* johdolla. Ulkoasultaan rakennus on saneerattu joitakin yksityiskohtia lukuun ottamatta vuoden 1897 asuun. Sisäosat on rakennettu lähes kokonaan uudelleen.

Pakkahuoneen lähes 3000 m² käsittävä saneeraustyö toteutettiin vaiheittain. Kesäkuussa 1979 päättyneen ensimmäisen vaiheen aikana valmistuivat museon pieni näyttelysali, so. nykyinen kahvila, aula ja silloinen kahvilatila, joka nykyisin toimii näyttelytilana. so. projektihuone (yleensä noi 300 m²) . Toukokuussa 1981 saatiin käyttöön suuri näyttelyhalli (noin 800 m²). Kokonaisuudessaan rakennus valmistui syyskuussa 1981, jolloin museo virallisesti vihittiin käyttöön. Mainittujen tilojen lisäksi pakkahuoneeseen saatiin taideteosten varastotilat, pakkaushuone, arkisto, valokuva-arkisto, käsikirjasto, valokuvauslaboratorio, valokuvausstudio, toimistotilat ja luentosalit. Itäpäädyn ateljeetiloissa toimivat päivähoiton työpaja sekä arkkitehtuurin työpaja. Taidemuseorakennuksen länsipäädyn tiloihin on keskitetty teosten kehystys- ja kunnostustyöt. Museon ilmastointi hoidetaan koneellisesti ja museossa on automaattiset murto- ja palohälyttimet. Porin kaupungin rakennusvirasto on vakuuttanut museorakennuksen.

Taidemuseon lisärakennuksen, siiven, rakentamisen yhteydessä vuosina 1999 - 2000 taidemuseon kahvio siirrettiin tarkoituksenmukaisempaan paikkaan ja se uusittiin täydellisesti. Kahvion yhteyteen toteutettiin museon kirjakauppa. Tähän liittyen projektihuone järjestettiin uudestaan ottamalla osa tilasta museon tieteellisen arkiston ja myyntivaraston käyttöön. Vuoden 2006 aikana toteutettiin taidemuseon länsipäädyn porrasikäävän kulkujärjestelmiin liittyvät muutokset.

Otavankadun taideteosvarastot

Vuodesta 1998 taidemuseolla on ollut Otavankatu 3:ssa erillinen taideteosten säilyttämistä varten varustettu ja asianmukaisesti ilmastoitu varastotila. Satakunnan puhelimen omistamassa kiinteistössä sijaitsevan varaston kokonaispinta-ala on 685 m² ja se on liitetty taidemuseon sisäiseen tietoverkkoon. Tila on suojattu automaattisilla murto- ja palohälyttimillä. Vuonna 2005 käynnistynyttä Satakunnan museon ja taidemuseon yhteisvarastohanketta jatkettiin. Tavoitteena on ajanmukaiset tekniset vaatimukset täyttävä museoiden yhteinen varasto, joka olisi nykyistä hajautettua mallia kustannustehokkaampi. Keskitetty ratkaisu antaisi mahdollisuudet vastata tulevaisuuden haasteisiin, kansainväliseen, kokoelmien roolia ja merkitystä korostavaan kehitykseen. Hanke ei toteutunut kertomusvuoden aikana.

Siipi

Vuonna 1999 käynnistyivät taidemuseorakennuksen eteläpuolelle, ns. raatihuoneen mäkeen sijoittuvan uuden näyttely- ja yleisöpalvelutilan rakennustyöt. Laajennuksen suunnittelusta vastasi Arkkitehdit Ky Gullichsen, Vormala arkkitehti *Kristian Gullichsenin* johdolla. Näyttelytilan harjannostajaisia vietettiin 15.10.1999. Piha- ja ympäristötyöt valmistuivat keväällä 2000, jolloin rakennus otettiin käyttöön. Uudisrakennuksen vihkiäisiä vietettiin 10.06.2000. Laajennusosan bruttoala on 430 m², mistä varsinaista taidenäyttelytilaa on 264 m².

Laajennusosan sijoittuu asemakaavallisesti Porin kaupungin vanhimmalle alueelle. Rakennustöiden yhteydessä paikalta löytyi 1600-luvulle palautuva holvattu kivikellari, joka päätettiin säilyttää osana uudisrakennusta. Kellari konservoitiin ja siihen liittyen rakennettiin noin 65 neliömetrin suuruinen näyttely- ja yleisöpalvelutila, jossa tällä hetkellä toimii ns. MEDIApiste. Tilaan on sijoitettu internet-liittymällä varustettu tietokone, joka tarjoaa yleisölle mahdollisuuden tutustua kutakin näyttelyä esittelevään aineistoon sekä laajemmin taiteilijoista ja nykytaiteesta löytyvään informaatioon.

TAIDEKOKOELMAT**10****MAIRE GULLICHSENIN TAIDESÄÄTIÖN KOKOELMA**

Porin taidemuseon peruskokoelmana on professori Maire Gullichsenin 31.08.1971 perustama *Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma*, joka vuonna 1971 käsitti yli 300 teosta. Säädekirjan mukaisesti kokoelma siirrettiin taidemuseon hallintaan kun museotilat valmistuivat syyskuussa 1981. Porin kaupunginhallitus hyväksyi kaupungin ja taidesäätiön välisen sopimuksen kokoelman säilyttämisestä, hoidosta ja yleisölle esittelemisestä 25.08.1980.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma käsittää pääasiassa kotimaista taidetta vuosisadan vaihteesta 1980-luvulle pääpainon ollessa uudemmassa sotien jälkeisessä kuvataiteessa. Kokoelmassa on edustettuina useita modernin suomalaisen kuvataiteen piiriin lukeutuvia taiteilijoita, joilla on ollut kiinteät suhteet kansainväliseen, erityisesti ranskalaiseen taiteeseen.

Maire Gullichsenin taidesäätiön hallitus

Maire Gullichsenin taidesäätiön toiminnasta vastaa säätiön hallitus, johon kertomusvuonna kuuluivat puheenjohtajana professori, fil.tri *Lilli Alanen* sekä jäsenenä johtaja *Marjatta Levanto*, Suomen Ranskan kulttuuri-instituutti, taidemaalari *Carolus Enckell*, Näyttelyvaihtokeskus FRAME:n johtaja *Marketta Seppälä*, Porin kaupungin apulaiskaupunginjohtaja *Kari Hannus* sekä varajäsenenä ARTEK Oy:n taiteellinen johtaja, arkkitehti *Ben af Schulten* ja taidemuseonjohtaja *Esko Nummelin*. Taidesäätiön sihteerinä ja asiamiehenä on 01.12.2003 lähtien toiminut Porin kaupungin henkilöstöjohtaja *Helena Metsälä*.

Maire Gullichsenin taidesäätiön hallitus kokoontui kertomusvuonna yhden kerran. Asioita kertyi kahdeksan pykälää. Hallitus käsitteli kevätkokouksessaan 30.05.2006 sääntömääräiset asiat sekä jatkoi säätiön sääntömuutosesityksen käsittelyä. Sääntöjen osalta asiantuntijana on toiminut Valtion taidemuseon lakimies Tuula Hämäläinen. Muutosesityksestä on pyydetty lausunto Ahlström Oy Ab:n lakimies Johan Borgströmiltä. Kevätkokouksessa käsiteltiin lisäksi *Maire Gullichsenin syntymästä sata vuotta vuonna 2007* -juhlavuoteen liittyviä kysymyksiä, Porin taidemuseossa kesällä 2007 järjestettävää juhlanäyttelyä sekä siihen liittyvää juhla-julkaisua.

Edellisenä vuonna perustettu juhlanäyttely ja -julkaisutyöryhmä kokoontui 15.12.2006 säätiön puheenjohtajan johdolla. Kokouksessa vahvistettiin juhlavuoden tapahtumien aikataulut sekä juhlanäyttelyn ja -julkaisun rakenne, laajuus ja kirjoittajat.

Taidesäätiön kokoelma vuonna 2006

Porin taidemuseoon talletettujen Maire Gullichsenin taidesäätiön teosten kokonaismäärä oli kertomusvuoden päättyessä kaikkiaan 532. Ne on kirjattu inventaarionumeroille 1-546.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmaan kuuluvista teoksista on kertomusvuonna ollut sijoitettuna Villa Maireaan seuraavat teokset:

- Gunnar Elfgren, Maire Gullichsenin muotokuva, 1935, marmori, 40 x 25 x 20 cm, MG 406
- Kari Juva, H.O.Gummerus, 1970, 73 mm, MG 403

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelman esittelyt:

Porin taidemuseo on Maire Gullichsenin taidesäätiön ja Porin kaupungin välisen sopimuksen mukaisesti esitellyt kertomusvuoden aikana säätiön kokoelmia monipuolisesti ja eri näkökulmia hyödyntäen. Kertomusvuoden aikana jatkettiin MEDIApisteen tiloissa informatiivisten pienoisnäyttelyiden sarjaa, jonka tarkoituksena on syventää suuren yleisön tietoa säätiön kokoelmasta ja sen edustamasta taiteesta.

MEDIApisteen näyttelyt vuonna 2006

10.06.2005 - 08.01.2006

CAROLUS ENCKELL KIRJOITTA BIRGER CARLSTEDTISTA**Maire Gullichsen ja modernismi II**

Taidemaalari Carolus Enckell johdatti katsojan Birger Carlstedtin nonfiguratiivisten maalausten maailmaan MEDIApisteen pienoisnäyttelyssä. Näyttely oli osa Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelman taiteellisia teemoja tarkastelevien näyttelyiden sarjaa.

Näyttelyn teokset olivat:

Birger Carlstedt, Chanson lyrique, 1954, öljy kankaalle, MG 012

Birger Carlstedt, Sommitelma 1955, öljy pahville, MG 014

27.01. - 19.03.2006

Maire Gullichsen ja modernismi**INA COLLIANDER I. GRAFIKKAA**

Näyttelyn teokset olivat:

Ina Colliander, Ruukkuja ja vihreä päärynä, 1952, väripuupiirros, MG 184

Ina Colliander, Kannu ja vihreitä päärynöitä, 1952, väripuupiirros, MG 185

Ina Colliander, Vihreitä päärynöitä, 1956, puupiirros, MG 186

Ina Colliander, Ukko Biaudet, 1945, tussi, MG 175

Ina Colliander, Viinirypäleterttu, 1951, puupiirros, MG 182

Ina Colliander, Sitruuna-asetelma, 1952, puupiirros, MG 183

24.03. - 28.05.2006

Maire Gullichsen ja modernismi**INA COLLIANDER. MAALAUKSIA JA GRAFIKKAA**

Näyttelyn teokset olivat:

Ina Colliander, Kylämaisema, 1945, öljy pahville, MG 539

Ina Colliander, Kaupunkimaisema, 1944, öljy kankaalle, MG 538

Ina Colliander, Ruokapöytä, 1968, öljy pahville, MG 017

Ina Colliander, San Marco, 1962, pastelli paperille, MG189

Ina Colliander, Venäjänmatkalta, 1963, puupiirros, MG 190

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelman teoksia on ollut esillä seuraavissa taidemuseon järjestämässä näyttelyissä vuonna 2006

MODERNI TRADITIO JA SUOMI

Yksitoista suomalaista maalaria ja yksi veistäjä

Euran kirjasto 21.02. - 10.03.2006

Ukri Merikanto, Pieni muistomerkki, 1977, musta graniitti, MG 364

Muut Maire Gullichsein taidesäätiön kokoelman teoskohtaiset esittelyt

Museokahvilan tiloissa esiteltiin kertomusvuoden aikana seuraavat säätiön teokset:

Ellen Thesleff, Hedelmäasetelma, 1917, öljy kankaalle, MG 136	25.11.2005 - 22.01.2006
Ina Colliander, Tyttö muuttuu puuksi, 1947, väripuupiirros, MG 180	27.01.2006 - 28.05.2006
Ellen Thesleff, Juhannus, 1912, öljy pahville, MG 135	15.06.2006 - 07.09.2006
Torger Enckell, Taiteilijan äidin muotokuva, 1932, lyijykynä paperille, MG199	08.09.2006 - 07.01.2007

Taidemuseon aulassa oli pysyvästi esillä

Alberto Viani, Miehen torso, 1966, marmori, MG 484

Taidemuseon aulassa oli esillä

Birger Carlstedt, Kukka-asetelma, öljy kankaalle, MG 515 11.09.2005 - 22.01.2006

Museoyleisöllä on ollut mahdollisuus tutustua taidesäätiön kokoelmaan myös Marita Liulian vuonna 1994 valmistuneen taideteoksen, MAIRE-pelin kautta. Taidemuseon kahvioon sijoitettu, perinteisen veistotaiteen esineellisyyteen sekä modernismin muotokieleen viittaava MAIRE on pohjoismaiden ensimmäinen interaktiivinen taideteos. Taiteen ja teknologian mahdollisuuksia yhdistävä teos esittelee maamme modernismin teoriaa ja käytäntöä Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmien kautta.

Teoslainaukset Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmasta muihin näyttelyihin**HELENE SCHJERFBECK**

Tikanojan taidekoti 16.10.2005 - 29.01.2006

Malmö Konstmuseum 12.02. - 17.04.

Didrichsenin taidemuseo, 28.04. - 01.10.

Helene Schjerfbeck, Omakuva, 1913-1926, hiili, vesiväri ja öljy kankaalle, MG 408

Helene Schjerfbeck, Kurpitsa-asetelma, 1937, öljy kankaalle, MG 409

INA COLLIANDER

100-vuotisjuhlanäyttely

Ateneumin taidemuseo 28.10.2005 - 05.03.2006

Ina Colliander, Kaupunkimaisema, 1944, öljy kankaalle, MG 538

Ina Colliander, Puolittain lepäävä nainen, 1945, puupiirros, MG 176

Ina Colliander, Ruokapöytä, 1968, öljy pahville, MG 017

HALLEN JA TIVAN TARINA

Sulho Sipilä & Greta Hällfors-Sipilä

Turun taidemuseo, 03.02. - 28.05.

Sulho Sipilä, Johanneksenkirkko yöllä, 1931, öljy kankaalle, MG 121

Sulho Sipilä, Johanneksenkirkko, 1931, öljy kankaalle, MG 122

Sulho Sipilä, Hedelmäasetelma, 1939, öljy kankaalle, MG 124

LAILA PULLINEN RETROSPEKTIIVI

Wäinö Aaltosen Museo, 12.05. - 15.10.

Laila Pullinen, Ruhjottu Nike, 1965, pronssi, MG 368

Laila Pullinen, Muistatko talvisodan (Pro Patria), 1970, pronssi ja marmori, MG 455

LÖYDETTY ARKADIA, HELMIÄ ELLEN THESLEFFIN TUOTANNOSTA

Kuopion taidemuseo, 20.05. - 03.09.

Ellen Thesleff, Lydia, 1897, öljy kankaalle, MG 134

Ellen Thesleff, Ravintola (Maisema), 1913, öljy puulle, MG 141

Ellen Thesleff, Astereita maljakossa, 1919, öljy kankaalle, MG 137

Ellen Thesleff, Maisema, 1929, öljy kankaalle, MG 140

Ellen Thesleff, Kuutamo (Venematka), 1934, öljy kankaalle, MG 139

Tutkimus- ja julkaisutoiminta

13

Porin taidemuseo jatkoi kertomusvuonna taidesäätiön kokoelmien digitointityötä opetusministeriön myöntämän valtionavustuksen, ns. Myytti-rahamurvin. Maire Gullichsenin 100 vuotta 2007 -juhlanäyttelyn ja -juhla-julkaisun suunnittelua jatkettiin.

Mairea säätiö

Mairea säätiön omistamia teoksia on kertomusvuonna ollut säilytyksessä Porin taidemuseossa 23 teosta.

Maire Gullichsenin perillisten omistamia teoksia on kertomusvuonna ollut Porin taidemuseossa säilytyksessä kymmenen teosta.

PORIN KAUPUNGIN TAIDEKOKOELMA

Porin kaupungin taidekokoelmia on kartutettu säännöllisesti vuodesta 1959 lähtien. Vuodesta 1981 alkaen toiminnan koordinoinnista on vastannut kulttuurilautakunta ja sen alaisuudessa Porin taidemuseo.

Kaupungin taidekokoelmien kartuttamisen periaatteet rakentuvat museotoiminnassa yleisesti vakiintuneiden päämäärien ja toimintakäytäntöjen mukaan. Kartuttamisen perustan muodostavat taidemuseon peruskokoelmat. Kartuttamisen suuntaviivat ja kehittäminen muotoutuu osana museon näyttely- ja tutkimustoimintaa - museon profiilia. Kansainvälisen ja kotimaisen uudemman taiteen kehityksen rinnalla kokoelmapoliittista toimintaa on ohjannut myös museon rooli Satakunnan aluetaidemuseona. Hankitut taideteokset sijoitetaan huomattavalta osin kaupungin virastoihin ja laitoksiin, joissa ne ovat julkisesti esillä. Tutkimus- ja dokumentointityön kannalta merkittävät teokset - ns. Porin taidemuseon kokoelma - talletetaan pääsääntöisesti museon tarkoitusta varten varustettuihin, asianmukaiset säilytysolosuhteet tarjoaviin varastotiloihin.

Taidemuseo huolehtii teosten luetteloinnista, kuvaamisesta, tietokonepohjaisesta rekisteröinnistä sekä sijaintirekisteristä. Virastoihin sijoitetun kokoelman taideteosten kierron - palautuksen ja uudelleen-sijoittamisen - yhteydessä museo on vastannut kuntokartoituksesta sekä paperipohjaisten teosten osalta kymmenien töiden uudelleenkehystyksestä. Porin taidemuseon henkilökunta vastaa virastoihin sijoitetun kokoelman ripustusteknisistä töistä.

Kaupungintalon remontti alkoi kesällä 2006 ja siihen liittyen taidemuseon henkilökunta huolehti kaupungintalon teosten siirrosta ja ripustamisesta Antinkatu 2:een.

Yksittäistapauksissa myös muut Porin kaupungin hallintokunnat hankkivat teoksia tiloihinsa. Porin taidekoulu on vuodesta 1981 kartuttanut talousarviovaroin koulun oppilastöiden kokoelmaa. Tähän taidekokoelmaan liitettyistä teoksista taidekoulu pitää omaa rekisteriään.

Porin taidemuseon ylläpitämä Porin kaupungin taidekokoelma käsitti kertomusvuoden päättyessä 1835 teosta.

Porin taidemuseon / Porin kaupungin taidekokoelmia koskevan kokoelmapoliittisen ohjelman laadinta

Valtion taidemuseon alainen Taidemuseoalan kehittämissyksikkö KEHYS käynnisti vuonna 2002 valtakunnallisen taidekokoelmaprojektin, jonka tavoitteena on yhdessä aluetaidemuseoiden kanssa huolehtia siitä, että maamme taidemuseot laativat toimintansa tueksi kokoelmapoliittiset ohjelmat. Tavoitteena on kannustaa museoita ja näiden kokoelmapoliittisia toimia profiloitumaan aiempaa selkeämmin. Samalla pyritään nostamaan kokoelmien rooli yhä vahvemmin museotoiminnan keskiöön. Ajatuksena on, että synergiaedut ja aiempaa tiiviimpi valtakunnallinen yhteistyö tehostavat alan toimintaa ja tuovat sen myötä uusia mahdollisuuksia.

Porin taidemuseon / Porin kaupungin kokoelmapoliittisen ohjelman laatiminen jatkui vuonna 2006. Taidemuseon toiminnan ja tallennuksen osalta keskeiset linjaukset ja tavoitteet ovat jo vakiintuneet ja niitä päivitetään alan kehityksen mukana. Seuraavana tavoitteena on selkiyttää eri hallintokuntien väliset kulttuuriomaisuuden hoitoon ja turvallisuuteen liittyvät vastuut mm. julkisten teosten ja kaupungin veistosomaisuuden osalta sekä sitouttaa eri osapuolet yhteisten päämääränasetteluiden taakse. Samalla kirjataan taidemuseon ja Satakunnan museon taideteosvarallisuuteen liittyvät periaattelliset linjaukset ja keskinäinen työnjako.

Jatkossa taidemuseon tarkoituksena on aluetaidemuseotoimintaan liittyen kartoittaa alueen muiden toimijoiden tavoitteet päämääränään maakunnallisen työnjaon ja integraation luominen. Prosessin valmistelut käynnistyivät.

Kertomusvuoden aikana Porin kaupungin kokoelmaa kartutettiin hankinnoin ja lahjoituksin seuraavilla teoksilla:

15

- TM 1796 Kai Ruohonen, Inva-merkin variaatio 1, 2004, mdf-levy ja mainosteippaus, 60 x 60 cm
 TM 1797 Kai Ruohonen, Inva-merkin variaatio 2, 2004, mdf-levy ja mainosteippaus, 60 x 60 cm
 TM 1798 Kai Ruohonen, Inva-merkin variaatio 3, 2004, mdf-levy ja mainosteippaus, 60 x 60 cm
 TM 1799 Kai Ruohonen, Inva-merkin variaatio 4, 2004, mdf-levy ja mainosteippaus, 60 x 60 cm
 TM 1800 Kai Ruohonen, Inva-merkin variaatio 5, 2004, mdf-levy ja mainosteippaus, 60 x 60 cm
 TM 1801 Kai Ruohonen, Inva-merkin variaatio 6, 2004, mdf-levy ja mainosteippaus, 60 x 60 cm
 TM 1802 Kai Ruohonen, Inva-merkin variaatio 7, 2004, mdf-levy ja mainosteippaus, 60 x 60 cm
 TM 1803 Kai Ruohonen, Inva-merkin variaatio 8, 2004, mdf-levy ja mainosteippaus, 60 x 60 cm
 TM 1804 Kai Ruohonen, Inva-merkin variaatio 9, 2004, mdf-levy ja mainosteippaus, 60 x 60 cm
 TM 1805 Kai Ruohonen, Inva-merkin variaatio 10, 2004, mdf-levy ja mainosteippaus, 60 x 60 cm
 TM 1806 Kimmo Sarje, Tänään, 2003, neliosainen valokuvateos, 60 x 90 cm (x3), 90 x 60 cm
 TM 1807 Kimmo Sarje, Sarjasta "Petroskoin päiväkirja" "Kukkia Elsalle", vitriinin komposition kaavakuva, 2003-2006, tussikynä, vesiväri, japaninpaperi, 43 x 33 cm; akvarellipaperikansio, 48 x 36 cm
 TM 1808 Kari Södö, Res Domestica, 2006, akryyli, hiili, maalattuja printtejä, reliefisyövytys, syväpaino, 106,5 x 106 cm
 TM 1809 Kari Södö, Utopia, 2006, akryyli, hiili, maalattuja printtejä, reliefisyövytys, syväpaino, 54 x 264 cm
 TM 1810 Pasi Tammi, Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan, kauppaneuvos Matti Linnanmaan muotokuva, 2006, öljy kankaalle, 110 x 60 cm
 TM 1811 Terho Sakki, Lauri Kr. Relander, 1967, pronssi, mitali, halk. 72 mm
 TM 1812 Nina Terno, Risto Ryti, 1967, pronssi, mitali, halk. 71 mm
 TM 1813 Eila Hiltunen, Mannerheim, 1967, pronssi, mitali, halk. 71 mm
 TM 1814 Pekka Kontio, J.K.Paasikivi, 1967, pronssi, mitali, halk. 71 mm
 TM 1815 Toivo Jaatinen, Mauno Koivisto, 1983, pronssi, mitali, halk. 71 mm
 TM 1816 Raimo Heino, Suomalainen lionismi, 1950-, 1989, pronssi, mitali, halk. 78 mm
 TM 1817 Kain Tapper, Porin syväsatama -mitalin esivaiheen toteutus, 1986, pronssi, 113 mm
 TM 1818 Tommi Grönlund ja Petteri Nisunen, Viivain, 2006, peili, alumiini, moottori, muuntaja, kytkentärasia, johdot, 104 x 2139 cm
 TM 1819 Kerttu Horila, Yllin kyllin, 2005, keramiikka, engobe ja akryyli, kork. 87 cm
 TM 1820 Ossi Somma, Alttarikaappi, 1982, puu, lasikuitu, vaha, alumiini, alkydimaali, pelti, 240 x 144 x 40 cm
 TM 1821 Pasi Tammi, Hengitysharjoituksia Jumalan johdolla, 1998, 75 x 111 cm, öljy kankaalle
 TM 1822 Pasi Tammi, Tämä elämä ei ole kahdella jaollinen, 2002, öljy kankaalle, 120 x 140,5 cm
 TM 1823 Pasi Tammi, Elämä on murhaajan nimettömän äärellä, 2003, öljy kankaalle, 100,5 x 120,5 cm
 TM 1824 Pasi Tammi, Elämä omallatunnolla, 2004, öljy kankaalle, 90,5 x 75,5 cm
 TM 1825 Pasi Tammi, Kurkotus, 2004, öljy kankaalle, 60,5 x 70,5 cm
 TM 1826 Pasi Tammi, Juuri ennen vähän jälkeen, 2004, öljy kankaalle, 55 x 130,5 cm
 TM 1827 Pasi Tammi, Ikuisesti tilapäinen, 2005, öljy kankaalle, 101 x 90,5 cm
 TM 1828 Pasi Tammi, Onni, 2005, öljy kankaalle, 70,5 x 91 cm
 TM 1829 Pasi Tammi, Aitiopaikka, 2005, öljy kankaalle, 115,5 x 90 cm
 TM 1830 Taneli Stenberg, Kurkotus, 2006, öljy kankaalle, 130 x 90 cm
 TM 1831 Taneli Stenberg, Varmuus, 2006, akryyli ja öljy kankaalle, 65,5 x 64,5 cm
 TM 1832 Ilmars Blumbergs, Sarjasta Joki ja ihminen I-IV, osa IV, 1984, värilittografia
 TM 1833 Ossi Somma, Jäiden lähtö, 1965, pronssi, 22 x 60 x 31 cm
 TM 1834 Ossi Somma, Ahtojäät, 1965, pronssi, 48 x 50 x 30 cm
 TM 1835 Tuula Solin, Muuttomatikalle, 2006, etsaus, akvatinta, 32,7 x 29,7 cm

Kaupungin kokoelmasta on kertomusvuoden aikana ollut lainassa museon ulkopuolella seuraavat teokset:

EILA MINKKINEN - kuvanveistäjä ja korutaiteilija

Designmuseo, 04.11.2005 - 08.01.2006

Eila Minkkinen, Rajuilma, 1982, kupari, TM 695

Eila Minkkinen, Onnenkone, 1986, alumiini ja akryyli, TM 996

Eila Minkkinen, Mansikkaheinä, 2002, kupari, TM 1682

AKSELI & NUORI SUOMI

Tampereen taidemuseo, 29.04. - 01.10.

Akseli Gallen-Kallela, Tulen synty, 1916, öljy kankaalle, TM 63

AKSELI GALLEN-KALLELA

Groninger Museum, 16.12.2006 - 15.04.2007

Akselin Gallen-Kallela, Tulen synty, 1916, öljy kankaalle, TM 63

TALLENNEKOKOELMAT

Porin taidemuseossa oli vuoden 2006 lopussa 13 tallennekokoelmaa, joihin kuului yhteensä 980 taideteosta kansainvälistä ja kotimaista nykytaidetta.

Tallennekokoelmien merkitys taidemuseon varsinaisten kokoelmien täydentäjinä on erittäin merkittävä sekä taloudellisessa että taiteellisessa mielessä. Laajin, tässä yhteydessä nimettömänä kulkeva kokoelma (LJ) käsittää kertomusvuoden lopulla 276 taideteosta. Muut tallennekokoelmat ovat:

- *Katariina ja Juhani Lipsasen tallennekokoelmassa on 95 teosta.*

- *IAA:n, so. Kansainvälisen taideliiton grafiikan kokoelmaan kuuluu 128 teosta.*

- *Suomen Säästöpankki -kokoelman Poriin talletettuun kokoelmaan kuuluu 60 teosta.*

- *Arto Jurttilan tallennekokoelmassa on kertomusvuoden lopussa 266 teosta.*

Vuonna 2006 Jurttilan tallennekokoelma karttui 1 taideteoksella. Tästä tallennekokoelmasta kertomusvuoden lopulla oli 36 teosta säilytettävänä lahjoittajan kotona Helsingissä.

- *Fluxus-kokoelmassa on 80 teosta.*

- *Mairea Säätiön kokoelman taidemuseolla säilytettävä osuus on 23 teosta.*

Kuudessa pienimmässä tallennekokoelmassa on alle kymmenen teosta.

Tallennekokoelmien teoksia on ollut esillä seuraavassa aluetaidemuseotoimintaan liittyvässä näyttelyssä vuonna 2006

MODERNI TRADITIO JA SUOMI

Yksitoista suomalaista maalaria ja yksi veistäjä

Euran kirjasto 21.02. - 10.03.

Timo Aalto, serigrafia salkusta "11 suomalaista maalaria", 1977, inv. AJ 151

Juhana Blomstedt, serigrafia salkusta "11 suomalaista maalaria", 1977, AJ 155

Jorma Hautala, serigrafia salkusta "11 suomalaista maalaria", 1977, AJ 166

Outi Ikkala, serigrafia salkusta "11 suomalaista maalaria", 1977, AJ 169

Matti Kujasalo, serigrafia salkusta "11 suomalaista maalaria", 1977, AJ 185

Seppo Kärkäinen, serigrafia salkusta "11 suomalaista maalaria", 1977, AJ 191

Ernst Mether-Borgström, serigrafia salkusta "11 suomalaista maalaria", 1977, AJ 207

Lars-Gunnar Nordström, serigrafia salkusta "11 suomalaista maalaria", 1977, AJ 208

Paul Osipow, serigrafia salkusta "11 suomalaista maalaria", 1977, AJ 209

Aimo Taleva, serigrafia salkusta "11 suomalaista maalaria", 1977, AJ 231

Sam Vanni, serigrafia salkusta "11 suomalaista maalaria", 1977, AJ 239

Ukri Merikanto, Yön lintu, 2000, AJ 133

Tallennekokoelmista lainattiin vuonna 2006 ulkopuolisten järjestämiin näyttelyihin seuraava teos:

HALLENJATIVANTARINA

Sulho Sipilä & Greta Hällfors-Sipilä

Turun taidemuseo, 03.03. - 28.05.

Sulho Sipilä, [Tyttö ja kissa], 1924, öljy kankaalle, inv. LJ 217

Vuoden 2006 aikana jatkettiin kokoelmiin kuuluvien taideteosten inventointia, kuvaus- ja digitointityötä. Samalla jatkettiin Porin taidemuseon kokoelmatietojen siirtoa Valtion taidemuseon kehittämään MUUSANET -tietokantaan.

Henkilökunnan MUUSANET -tietokantakäyttäjäkoulutusta jatkettiin yhdessä taidemuseoiden kehittämiskeskus KEHYKSEN kanssa.

Porin taidemuseo on teoslainausten yhteydessä perinyt maksun, joka on 33 euroa teokselta. Maksulla katetaan lainaustoiminnasta aiheutuneita menoja kuten pakkaus- ja käsittelykustannuksia sekä tutkijapalveluun liittyviä kuluja.

Porin julkiset veistokset

Porin kaupungilla on merkittävä 38 ulkoveistoksen kokoelma, joka kattaa maamme taiteen kehityksen aina itsenäisyyden alusta edellisen vuosituhannen loppuun.

Vakiintuneen käytännön mukaisesti veistosten ylläpito kuuluu muun kaupungin kiinteistöomaisuuden tavoin teknisen palvelukeskuksen alaisuuteen ja vastuulle taidemuseon toimiessa asiantuntijana. Kaupungin puistotoimi vastaa omien alueidensa osalta julkisten veistosten ympäristöjen, jalustojen ja soveltuvin osin myös itse teosten kunnan seurannasta sekä rutiinitoimenpiteisiin kuuluvista puhdistustoimista sekä edelleen rakenteellisista korjaus- ja huoltotoimenpiteistä yhdessä huoltokeskuksen kanssa ja taidemuseon/veistoskonservaattorin valvonnassa. Rakennusten ja kiinteistöjen yhteydessä olevat veistokset ovat maalausten ja pienempien taideteosten tavoin kunkin hallintokunnan vastuulla.

Veistoskonservaattori *Lasse Mattila Konservointi- ja museopalvelut Lasse Mattila Oy*:stä teki vuonna 2002 Porin ulkoveistosten kuntokartoituksen sekä sen pohjalta toimenpidesuunnitelman. Mattilan kartoituksen perusteella Porin ulkoveistokset ovat pääosin hyvässä kunnossa. Suurin osa ongelmista on hoidettavissa tehostamalla huolto- ja puhtaanapitotoimenpiteitä, mistä syystä Mattila esitti vuosihuoltojärjestelmään siirtymistä. Välttämättä korjausta vaativia veistoksia oli Porissa Mattilan mukaan yksitoista. Näistä hän luokitteli kiireelliseksi kolme. Veistosjalustojen osalta vastaavat luvut ovat seitsemän ja neljä. Lisäksi 12 veistosta ja 15 veistosjalustaa oli suositeltavaa korjauttaa asianmukaiseen kuntoon.

Kertomusvuonna tarkastettiin Heikki Niemisen tekemän Akseli Gallen-Kallela -veistoksen (Pohjoispuisto) jalustan kiinnitys ja kunto sekä varmistettiin teoksen vakaus. Toistuvan ilkvallan kohteena olevan Kalervo Kallion Keihäänheittäjän -veistoksen (Urheilukeskus) vaurioitunut pronssikeihäs jouduttiin poistamaan paikoiltaan odottamaan konservointitoimepiteitä.

ASiantuntijatoiminta ja palvelut

18

Tietopalvelut

Porin taidemuseo toimii kuvataiteen ja erityisesti nykyaiteen asiantuntijana, minkä lisäksi museolla on rooli Satakunnan aluetaidemuseona. Taidemuseon kulttuuriin ja kuvataiteeseen liittyvän tiedon tuotannon ja palvelurakenteiden muodostaminen ja kehittäminen tapahtuu yhteistyössä muiden muistiorganisaatioiden ja alan valtakunnallisten toimijoiden kanssa.

Museon tietopalveluiden perustan muodostavat museon arkiston ja kirjaston aineistot, jossa omana kokonaisuutenaan on Satakuntaan liittyvä kirjasto- ja arkistoaineisto. Museon kirjastolla, arkistolla ja kuva-arkistolla ei ole omaa, ammatillisen koulutuksen saanutta henkilökuntaa. Toimintojen kehittämisestä on mahdollisuuksien mukaan vastannut taidemuseon museoammatillinen henkiökunta. Varsinainen ylläpito ja asiakaspalvelutehtävät on hoidettu tilapäistyövoiman varassa, mitä ei voi pitää tarkoituksenmukaisena järjestelyinä.

Kirjasto

Porin taidemuseon kirjasto on luonteeltaan käsikirjasto ja erikoiskirjasto (taidekirjasto), joka on soveltuvin osin myös museoyleisön käytettävissä. Kirjaston painopistealueena on kotimainen ja kansainvälinen nykyaite sekä osittain moderni taide. Kirjaston tilat ovat riittämättömät, minkä vuoksi osa vanhemmasta aineistosta on jouduttu siirtämään Otavankadun taideteosvarastoon. Tämä heikentää huomattavasti kirjaston palveluvalmiuksia.

Kirjaston ensisijaisena kohdealueena on museotoiminta, kuvataide, arkkitehtuuri, taideteollisuus ja valokuvaus sekä kulttuurihistoria. Kirjaston kokoelmiin kootaan kuvataidenäyttelyihin liittyviä julkaisuja, näyttelyluetteloita, esitteitä sekä eri museoiden ja taidejärjestöjen vuosikertomuksia.

Kirjaston aineisto on järjestetty UDK-luokituksen mukaan. Aineiston hankintakirjauksessa käytetään kirjamuotoisella aineistolla, näyttelyjulkaisuilla ja kausijulkaisuilla kullakin omaa hankintaluetteloa. Luetteloinnissa noudatetaan "Suomalaiset luettelointisäännöt" -ohjeistoa.

Vuoden 2006 aikana kirjoja hankittiin tai saatiin lahjoituksina yhteensä 70 kappaletta. Vuoden päättyessä kirjallisuutta oli 2684 nidettä. Näyttelyjulkaisuja ostettiin, saatiin lahjoituksina tai vaihtoen yhteensä 69 kappaletta. Vuoden päättyessä näyttelyjulkaisuja oli yhteensä 5950. Kirjastoa on kehitetty erikoiskirjastona suuren yleisön suuntaan, vaikkakin palvelukyky on kärsinyt sekä tilan että vakituisen henkilöstön puutteesta. Kertomusvuoden aikana museoon tilattiin seuraavat kulttuuri-, kuvataide- ja museoalan aikakauslehdet:

- Aperture, USA
- Arkkitehti, Suomi
- Artforum, USA
- Art in America, USA
- Art Monthly, Englanti
- Art Press, Ranska
- Contemporary, Englanti
- Flash Art, Italia
- Frieze, Englanti
- The Journal of Aesthetics and Art Criticism, USA
- Kritiikin Uutiset, Suomi
- Kulttuuritutkimus/Jyväskylän yliopisto, Suomi
- Kunst, Eesti
- Kunstforum International, Saksa
- Musta taide, Suomi

- Niin & Näin, Suomi
- Nordisk Museologi, Ruotsi
- October, USA
- Paletten, Ruotsi
- Parachute, Kanada
- Parkett, Sveitsi
- Synteesi, Suomi
- Taide, Suomi
- Third text, Englanti
- Tiede ja edistys, Suomi
- Visio, Suomi

Kertomusvuoden aikana museoon tulivat vapaakappaleina seuraavat lehdet:

- Arsis/Taiteen keskustoimikunta
- Arttu
- Framework, Helsinki
- Icom news/Bulletin of the international council of museums
- Julius, Helsinki
- Julkaisu-uutiset, Helsinki
- Karhunpalvelus, Pori
- KAS-taidetta, Helsinki
- Keva, Helsinki
- Kiasma-lehti
- Kulttuurihaitari, Turku
- Musees d'Art et d'Histoire Geneve, Sveitsi
- Museo
- Museotiedote, Turku
- Passage, Sveitsi
- Rumputus, Oulun kaupungin tiedote
- Taiteen maailma
- Voima, Helsinki

Sanomalehdet, joista arkistoitiin museon toimialaan liittyen museo- ja kuvataidetahtumia käsittelevät kirjoitukset:

- Aamulehti
- Helsingin Sanomat
- Kansan Uutiset
- Lalli
- Satakunnan Kansa
- Satakunnan Työ
- Uusi Aika

Tilattujen lehtien lisäksi museoon tuli kertomusvuonna runsaasti eri laitosten ja museoiden tiedotteita sekä yksittäiskappaleina eri aikakauslehtiä. Lehtileikekokoelman tietojensiirtoa ATK:lle jatkettiin kertomusvuoden aikana.

Arkisto

Porin taidemuseon tutkimusarkisto on vuosien ajan ollut sijoitettuna useaan erilliseen paikkaan. Tutkimusarkistolle osoitettiin vuonna 2003 tilat taidemuseorakennuksen itäpäädyssä. Tarkoituksena oli parantaa taidemuseon yleisöpalvelukykyä järjestämällä arkiston yhteyteen tutkijahuone vierailevien tutkijoiden sekä taidehistoriallisesta dokumenttiaineistosta kiinnostuneiden asiakkaitten käyttöön. Merkittävästä parannuksesta huolimatta tilat ovat yhä edelleen tarkoitukseensa riittämättömät eivätkä ne myöskään täysin täytä arkistolainsäädännön asettamia vaatimuksia. Ratkaisevaa parannusta ei ole näkyvässä ennen museoiden yhteisvarastohankkeen toteuttamista.

Porin taidemuseolla oli kertomusvuoden päättyessä seuraavat erilliset arkistot:

- Porin taidemuseon virka-arkisto.
- Taidevintin arkisto, 1964-1977. Sulo A. Savo. Lahjoitettu 1977.
- Toimittaja Arvo Mäen arkisto. Porin kaupungin kuvataidelautakunnan toiminnasta ja kuvataide-elämästä yleensä. Lahjoitettu 1980.
- Taiteilija Olavi Jalkasen arkisto. Lehtileikkeitä, muotokuvatuotannon aineistoa, mainoksia. Mainokset on suunniteltu pääasiassa Friitalan nahkatehtaalle. Lahjoittanut taiteilijan tytär Liisa Jalkanen, 1982.
- Porin Taidemuseon Kannatusyhdistys ry:n arkisto. Matti Taipale, "Jussi Pohjonen, kuvanveistäjä ja muotokuvamaalari". Lahjoitettu 1983.
- Täydennys Arvo Mäen arkistoon. 581 mustavalkoista valokuvanegatiivia ja lehtileikkeitä, 1958-1979. Lahjoitettu 1984.
- Porin Taide- ja Taideteollisuusyhdistyksen osa-arkisto. Taiteilija Olavi Jalkasen tuotannon inventointi. Lahjoitettu 1984.
- Apteekkari Leena Särmän arkisto. Georg Nordenswan, "Bildkonsten", 1903. Lehtiä ja lehtileikkeitä vuosilta 1927-1934. Lahjoittanut Jarmo Särämä, 1985.
- Hemmi Koivuniemen arkisto. Lehtileikkeitä vuosilta 1948-1958 ja 1958-, sekä lisäyksiä aikaisemmilta vuosilta.
- Immo Tuomisen arkisto, lehtileikkeitä vuosilta 1962-1980. Immo Tuomisen käsikirjoituksia, 1982.
- Taidemuseotoimikunnan arkisto. Vuonna 1966 asetetun taidemuseotoimikunnan pöytäkirjat. Liitteinä vihkiäispuhe, lausuntoja ja kirjeenvaihtoa. Koonnut toimikunnan sihteeri, apulaiskaupunginjohtaja Mikko Sävelä. Lahjoitettu 1989.
- Porin Työväen Kuvataiteen Ystävät ry:n arkisto vuosilta 1951-1987. Lehtileikkeitä, näyttelyluetteloita, valokuvia. Lahjoittanut Arvo Mäki.
- Taiteilijaseura Nyten arkisto vuosilta 1987-2001. Lehtileikkeitä, esitteitä, valokuvia, videoita. Arkistoaineisto dokumentoitiin taidemuseon toimesta kesällä 2001.

Kertomusvuoden aikana arkisto- ja kirjastoaineistoa ovat lahjoittaneet lukuisat ulkomaiset ja kotimaiset taiteilijat, järjestöt, museot, yksityiset henkilöt ja yhteisöt.

Kuva-arkisto

Porin taidemuseon kuva-arkistossa oli kertomusvuoden päättyessä 76 697 valokuvaa. Kuvatallennekokoelma käsittää negatiivikokoelman, mustavalkoiset ja värikuvat sekä diapositiivit. Pääosa materiaalista on kuvattu suurikokoiselle dialle (6x7 cm, 9x12 cm, 4x5").

Kuva-arkistoa kartutettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 65 päänumerolla, jotka sisälsivät 1406 yksittäistä kuvaa ja negatiivia. Museossa järjestetyt vaihtuvat näyttelyt sekä tärkeimmät tapahtumat kuvattiin, minkä lisäksi taidekokoelmien mustavalko- ja värikuvausta jatkettiin. Aineiston tuotanto on nivelletty osaksi näyttely- ja dokumentointityötä.

Kuvamateriaaliin liittyen museo ylläpitää tietokantaa, jonne vuodesta 1992 lähtien on talletettu 53.508 valokuvan tiedot. Tietokanta on taidemuseon toimesta 1980-luvulla räätälöity ohjelma, jonka palvelukyky ja käytettävyys ei kaikilta osin ole enää ajan tasalla. Kuva-arkiston pitkäjänteinen kehittäminen ja digitalisointiprosessin myötä muodostuneisiin uusiin haasteisiin vastaaminen ei ole mahdollista ilman riittäviä teknisiä valmiuksia eikä ilman alan koulutuksen saanutta henkilökuntaa.

Museolaitokselle asetetut odotukset sekä sisällön tuotannon että palvelukyvyn sujuvuuden osalta tulevat jatkossa edelleen kasvamaan. Digitalisointiprosessi on kuitenkin kaksiteräinen miekka. Valtakunnallisesti organisoituna se parantaa ratkaisevalla tavalla koko alan toimintaedellytyksiä. Teknologian kihtyvällä tahdilla etenevä kehitys ja tallennusmuotojen nopea vanheneminen asettavat sekä talouden että henkilökunnan kuitenkin kovien haasteiden eteen.

NÄYTTELYTOIMINTA

Taidemuseon vuoden 2006 näyttelyohjelma jakautui kevät- ja syyskauteen. Kevään teemoina olivat toisaalta urbaanin luonne ja toisaalta värin ulottuvuudet. Idän ja lännen vuorovaikutuksen näyteikkunana kylmän sodan aikaan toimineesta Berliinistä on muurin murtumisen jälkeen tullut nykyaikaisen tekijöiden kannalta yksi vetovoimaisimmista keskuksista, jonne taiteilijat hakeutuvat laajalti niin Euroopasta kuin sen ulkopuoleltakin. Urbaani eurooppalainen suurkaupunki-identiteetti vertautui kevään näyttelyohjelmistossa suomalaisen pikkukaupungin arkeen, jota tarkasteltiin saksalaisin silmin. Tämän rinnalla maalauksen perimmäinen luonne, subjektin rooli ja väri konkreettisesti olemassa olevana fyysisenä muotona jatkoivat Porin taidemuseon modernismin perinnön purkua tarkastelevien kysymyksenasetteluiden sarjaa. Kevätkauden ohjelma huipentui Porin taidemuseon 25-vuotisjuhlan kunniaksi järjestettyyn kesänäyttelyyn, joka Maire Gullichsenin hengessä esitteli maamme kansainvälisesti tunnetuimman taiteilijakunnan kärkeä.

Taidemuseon syyskauden teemana oli ihmisen ja taiteen välinen suhde. Taide tallentaa, rakentaa, heijastaa tai kuvaa yhtä lailla itseään kuin sitä yhteisöä, josta se syntyy ja jossa se on elinvoimainen. Kun taiteen kerääjä kartuttaa kokoelmaansa, rakentaa hän kuvaa niin taiteesta ja sen kehityksestä kuin myös itsestään. Hän on taiteilijan tavoin samaan aikaan sekä toimija että toiminnan kohde, viestijä ja viestin vastaanottaja. Samanlaisesti kun hän on vapaa etsimään uusia ymmärtämisen ja vuorovaikutuksen muotoja, on hän myös sidoksissa vahvaan perinteeseen, olemassa oleviin ja vakiintuneisiin tulkinnan tapoihin ja ajattelun normeihin.

Vuona 2006 taidemuseo järjesti omissa tiloissaan seuraavat näyttelyt:

10.06.2005 – 08.01.2006

MEDIApiste

CAROLUS ENCKELL KIRJOITTA BIRGER CARLSTEDTISTA

Maire Gullichsen ja modernismi II

Taidemaalari Carolus Enckell johdatti katsojan Birger Carlstedtin (1907- 1975) nonfiguraatiivisten maalausten maailmaan MEDIApisteen pienoisnäyttelyssä. Näyttely oli osa Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelman taiteellisia teemoja tarkastelevien näyttelyiden sarjaa.

16.09. – 08.01.2006

Halli

JONATHAN LASKER: FROM DRAWING TO PAINTING TO DRAWING

Taiteen kentän laajentuminen, valokuvan, videon ja multimedian kehitys on muuttanut perinteisten kuvataiteen tekniikoiden roolia. Tilan ja pinnan suhde sekä viivan ilmaisuvoima on uusien sähköisten työkalujen myötä kuitenkin noussut jälleen erityisen kiinnostuksen kohteeksi. New Yorkissa työskentelevä, vuonna 1948 syntynyt Jonathan Lasker on opiskellut mm. Richard Artschwagerin ja Susan Rothenbergin johdolla. Näyttelyn lähtökohtana oli piirtäminen itsenäisenä taiteenmuotona sekä piirustuksen suhde maalaustaiteeseen. Kokonaisuus oli tähän asti laajin katsaus Laskerin tuotannon tähän ulottuvuuteen. Varhaisimmat teokset olivat vuodelta 1978.

Näyttely toteutettiin yhteistyössä Kunsthalle Brandts Klaedefabrikin (Odense) kanssa.

25.11.2005 – 08.01./ 20.1.2006

Siipi, Projektihuone

KUUNTELE KOKOELMIA / Kuulokulmia Porin taidemuseon kokoelmiin

Filosofien puhuvat päät sekä Teresa Velikova, Mark Bain, Julien Collieux ja Sara Ekström johdattivat näyttelyvierasta pohtimaan näkö- ja kuuloaistin välistä suhdetta. Mitä kuulovammainen kuulee ja mitä kasvojen ilmeet ja kehon kieli kertovat ilman ääntä? Onko hitaasti lakastuvissa kukkasissa kuultavissa hengityksen rytmi? Näyttely liittyi Taidekasvatusta viittoen –projektiin.

27.01. – 28.05

Halli, projektihuone

URBAN CREATURES

Urban Creatures -näyttelyn lähtökohtana olivat suurkaupunkiympäristöstä nousevat ilmiöt. Eristäytyminen, narsismi, epävarmuus ja sirpaloitunut ihmisten välinen vuorovaikutus ovat urbaanin massayhteiskunnan kulttuurin kääntöpuoli, jonka puitteissa yksilön on rakennettava identiteettinsä. Todellisuuden tulkitseminen ja rakentaminen, yhtäläillä kuin minäkuvan muovaaminen tapahtuvat samanaikaisesti median ja sen merkkijärjestelmien voimakkaan vaikutuksen alaisena. Urban Creatures -näyttelyn taiteilijat asuvat Berliinissä, vaikka edustavatkin kuutta eri kansallisuutta. Näyttelyn veistokset, installaatiot, videot ja valokuvat tutkivat urbaania matriisia jokapäiväisen elämän tilana ja kulttuurisena tuotantona.

Näyttelyn kuratoi berliiniläinen taidehistorioitsija Dorothee Bienert.

Taiteilijat: Ulf Aminde, Sergio Belinchon, Shahram Entekhabi, Remy Markowitsch, Bjørn Melhus, Olaf Nicolai, Maya Roos, Michaela Schweiger, Mathilde ter Heijne.

Näyttelyn yhteydessä julkaistiin Dorothee Bienertin toimittama, 160 sivun laajuinen URBAN CREATURES-kirja.

Julkaisun kielet ovat suomi, englanti ja saksa.

URBAN CREATURES -näyttely- ja julkaisuhanketta tukivat Goethe-Institut, Mondrian Stichting, Pro Helvetia sekä SEACEX / State Corporation for Spanish Cultural Action Abroad.

27.01. – 19.03.

Siipi

ALBERT BRAUN Me, Myself, Nykarleby [the world] and I

Saksalaissyntyinen Albert Braun (synt. 1958, Vilseck) on tarkkaillut identiteetin luonnetta käyttäen esimerkkinään suomenruotsalaista kotikaupunkiaan Uusikaarlepyytä. Braun näkee itsensä muukalaisena, joka vilpittömän kiinnostuneena seuraa ympäristöään ja sen elinolosuhteita yhtäläillä kriittisesti, narratiivisesti kuin humoristisesti. Hän yhdistää dokumentaarisia valokuvatulosteita esineisiin ja rakenteisiin. Kotiseutuhenki ja romanttinen kansankuva näyttäytyvät Braunille ironisessa valossa.

27.01. - 19.03.

MEDIApiste

INA COLLIANDER I. GRAFIIKKA.**Maire Gullichsen ja modernismi**

Teemoja Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmista.

24.03. – 28.05.

Siipi

CAROLUS ENCKELL

“Maalaus on puhtaimmillaan silloin kun se sanoutuu irti symbolisista ja allegorisista merkityksistä asettaen näiden tilalle subjektiivisen tulkinnan”. Näin kirjoitti Carolus Enckell vuonna 1992. Taidemaalarina ja taitavana kirjoittajana tunnetusta Enckellistä itsestään on sanottu, että hänelle taide on “varsinaisen”, todellisen ja alkuperäisen elämän manifestaatio esteettisessä, universaalissa hahmossa.

Porin taidemuseo julkaisi näyttelyn yhteydessä Carolus Enckellin esseistä 240 sivun laajuisen kirjan, joka ilmestyi taidemuseon tutkimuksia / TUTKA –sarjassa. Julkaisun toimittivat Jorma Hautala ja Jaakko Lintinen.

Julkaisun kielet ovat suomi, ruotsi ja englanti.

24.03. – 28.05.

Projektihuone

VESA-PEKKA RANNIKKO Valos

Vesa-Pekka Rannikko (synt. 1968, Turku) työstää veistoksensa pääasiassa väripigmentein läpivärjättyllä kipsillä. Hänen taiteensa peruselementtejä ovat erilaiset materiaaliratkaisut sekä valon osuuden tarkastelu muodon ja paikan määrittelijänä. Rannikon teosten tutkimuskohteena on myös värin olemus kun se näyttäytyy fyysisenä muotona. Porin taidemuseossa Rannikko käytti projektihuoneen tilaa yhtenä installaationsa elementtinä, rikkoen sen klinistä, eheää vaikutelmaa.

Taidemuseo julkaisi näyttelyn yhteydessä kirjan. Julkaisun kielet ovat suomi ja englanti.

24.03. - 28.05.

MEDIApiste

INA COLLIANDER II. MAALAUKSIA JA GRAFIIKAA**Maire Gullichsen ja modernismi**

Teemoja Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmista.

09.06. –20.08.

Halli, siipi

INTERSECTION - BETWEEN PAST AND FUTURE / LEIKKAUSPISTE - MENNEEN JA TULEVAN VÄLISSÄ

Suomalainen nykytaide menestyy tänä päivänä erittäin hyvin. Se tunnetaan kansainvälisesti poikkeuksellisen korkeatasoisena ja kiinnostavana. Porin taidemuseo juhli 25-vuotta täyttävää toimintaansa toteuttamalla Maire Gullichsenin taidekokoelman hengessä katsauksen maamme ajankohtaisen taiteeseen. Intersection – between past and future / Leikkauspiste – menneen ja tulevan välissä –näyttely muodostui kolmesta kokonaisuudesta.

Mukana oli kaikkiaan kymmenen taiteilijaa:

Elina Brotherus, Kyllikki Haavisto, Pertti Kekarainen, Ola Kolehmainen, Lotta Määttänen, Anna Tuori ja Marko Vuokola. Projektihuoneessa Markus Kähre. Veistospihalla Tommi Grönlund & Petteri Nisunen.

09.06. – 20.08.

MEDIApiste

Maire Gullichsen ja modernismi

JUHANA BLOMSTEDT LUOLA 1 / LUOLA 2

Modernismin teemoja Maire Gullichsenin taidesäätiön ja Porin taidemuseon tallennekokoelmista.

08.09. – 07.01. 2007

Halli

KERÄILIJÄN KATSE / COLLECTORS EYE

“Me katsomme taidetta tavalla, jonka museot ovat meille opettaneet ja meidän on vaikea ymmärtää, että museo ei ole aina ja kaikkialla ollut taiteen luonnollinen ympäristö” kirjoitti ranskalainen novellisti, seikkailija ja taidehistorioitsija *André Malraux* (1901-1976). (Voices of Silence, Princeton 1978.) Taidehistorian tuottama ja museolaitoksen vaalima taidekäsitys on vain vaivoin sietänyt viittauksia yksityiseen taidemakuun. Käytännössä kaikki maamme merkittävimmät taidemuseot ovat kuitenkin syntyneet yksityisten ihmisten keräämien kokoelmien perustalle. Voi sanoa, että taidemuseoiden kokoelmat ovat kokoelmien kokoelmia. Useammin kuin ehkä ajatellaankaan taustalla on yksityinen, asialleen vihkiytynyt henkilö, keräilijä.

“Mitä syvemälle taiteeseen pääsee, sitä vähemmän tärkeää on taideobjektin omistaminen. Taiteen ymmärtämien on tapa elää.” Tämä taidekokoelman kerääjän lause johdatti KERÄILIJÄN KATSE / COLLECTORS EYE –näyttelyyn, joka esitteli kolme subjektiivista, osittain sisäkkäin lomittuvaa näkökulmaa aikamme kotimaiseen ja kansainväliseen taiteeseen.

08.09. - 05.11.

Siipi, Projektihuone

OSCAR MUÑOZ

Historia on aina rekonstruktio. Koettu ja nähty tallentuu muistinvaraisiksi mielikuviksi. Oscar Muñoz osoittaa teoksissaan kuinka vaikeaa on vangita ja määritellä toisinto maailmasta. Muñoz muistuttaa ihmiselämän katoavaisuudesta, haavoittuvaisuudesta ja jokaisen silmänräpäyksen ainutlaatuisuudesta. Oscar Muñoz on syntynyt Colombiassa (Popayán) vuonna 1951 ja hän työskentelee Kaliforniassa.

Näyttely toteutettiin yhteistyössä: *Iturralde Gallery*, Los Angeles, California.

08.09.2006 - 25.01.2007

Veistospiha

OSSI SOMMA Alttarikaappi

Porin taidemuseon kokoelmahankintoja ja lahjoituksia.

10.11.2006 - 07.01. 2007

Siipi

SIGNS

Miten viittomakielen viestit rakentuvat? Miten merkin merkitys muodostuu, mikä on merkitysten muodostajan ja merkityn välinen suhde? Miksi ja miten ympyrä kuvaa maapalloa, tyhjyyttä, täydellisyyttä, nollaa? Mikä on viestin ja viestijän välinen suhde, taiteilijan, taiteen ja katsojan vuorovaikutus? Kenen puhetta taide ilmaisee?

Näyttelyn taiteilijat olivat: Stina Ekman (Ruotsi), Sami Havia (Suomi), Eva Koch (Tanska), Leonard Lapin (Viro), Samu Raatikainen (Suomi), SIGNMARK (Suomi) ja Tereza Velikova (Tšekki).

10.11.2006 – 07.01.2007

Projektihuone

AASIAN SIRPALEITA – TERO KIISKINEN

“Sain kirjoituskoneen käyttööni. Tässä lupaamani kiertokirje päiväkirjastani, sellaisena kuin se on, muuttamatta, lisäämättä, hetken tunnereaktiot, jotkut varsin intiimiä laatua, nyt menkööt.” (TK 1976) Intohimoisena keräilijänä tunnettu lavastaja ja taiteilija Tero Kiiskinen (1948-1996) kokosi yhteensä kuusi vuotta kestäneillä Aasian matkoillaan merkittävät, sittemmin museoihin päätyneet kokoelmat. Kiiskinen valmistui Taideteollisesta korkeakoulusta, minkä lisäksi hän opiskeli myös Krakovan taideakatemiassa.

Näyttelyn kuraattorina oli *FT Kimmo Sarje*.

Näyttelyyn liittyvä julkaisu ilmestyy vuonna 2007

Maakunnalliset näyttelyt ja muut näyttelyt

Porin taidemuseon maakunnallinen näyttelytoiminta rakentuu usean maakunnallisen, osin lakisääteisen roolin varaan. Porin taidemuseo toimii Satakunnan aluetaidemuseona. Aluetaidemuseojärjestelmä on määritelty museolaissa ja -asetuksessa. (museolaki, 729/1992, museoasetus 1312/1992)

Opetusministeriö valitsi *Porin lastenkulttuurikeskuksen* yhdeksi vuonna 2003 perustetun valtakunnallisen lastenkulttuurikeskusten verkoston - *TAIKALAMPPU* - kuudesta jäsenestä. Ministeriön Porin lastenkulttuurikeskukselle määritellyt tehtävät ovat osin maakunnallisia, osin valtakunnallisia. Porin lastenkulttuurikeskus / Satakunnan lastenkulttuuriverkosto toimii hallinnollisesti Porin taidemuseon alaisuudessa.

Porin taidemuseon maakuntaan suuntautuvat pedagogiset ja näyttelypalvelut on soveltuvin osin integroitu yhteen sateenvarjoperiaatteella toimivan Porin lastenkulttuurikeskuksen - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston sekä Satakunnan taidetoimikunnan käynnistämien projektien kanssa, mikä on osoittautunut tehokkaaksi ja monin tavoin hedelmälliseksi ratkaisuksi.

Vuonna 2006 tuotettiin ja toteutettiin Satakunnassa seuraavat näyttelyt:

MODERNI TRADITIO JA SUOMI

Yksitoista suomalaista maalaria ja yksi veistäjä
Euran kirjasto 21.02. - 10.03.

Moderni traditio ja Suomi -näyttely esitteli yksitoista suomalaista taidemaalaria ja yhden kuvanveistäjän. Yhtä veistosta lukuun ottamatta taideteokset ajoittuvat 1970-luvun loppupuolelle. Moderni, abstrakti taide oli tuossa vaiheessa jo vakinnuttanut asemansa, vaikka missään vaiheessa se ei saanut ehdottoman valtavirran asemaa. Näyttelyn taitelijat olivat: Timo Aalto, Juhana Blomstedt, Jorma Hautala, Outi Ikkala, Matti Kujasalo, Seppo Kärkkäinen, Ukri Merikanto, Ernst Mether-Borgström, Lars-Gunnar Nordström, Paul Osipow, Aimo Taleva ja Sam Vanni. Näyttelyn järjestivät Euran kunnan kulttuuritoimi ja Porin taidemuseon aluetaidemuseotoiminta.

TAIDETTA YMPÄRI & ÄMPÄRI ON THE ROAD

Taideprojektin *Taidetta Ympäri ja Ämpäri* toimintamalleja esittelevä näyttely
Honkilahden koulu 09.01. - 03.02.
Hinnerjoen koulu 03.02. - 06.03.
Euran kirkonkylän koulu 06.03. - 27.03.
Kauttuan koulu 27.03. - 04.04.

Portaits Galleria, Pori, 10.05. - 28.05.

PORIGINAL GALLERIA

Porin taidemuseolla on ollut vuodesta 1984 vaihtuvia näyttelyitä varten käytössä galleriatila, joka sijaitsee Kokemäenjoen rannalla, entisessä suolamakasiinissa, Eteläranta 6:ssa, aivan taidemuseon välittömässä läheisyydessä. Rakennus on kaunis uusrenessanssityylinen kiinteistö, joka on rakennettu arkkitehti *F.J. Lindströmin* vuonna 1885 signeeraamien piirustusten mukaan. Kaksikerroksinen galleriarakennus tarjoaa näyttelytilaa 235 m², mikä mahdollistaa kahden näyttelyn järjestämisen samanaikaisesti. Gallerian toiminnasta ja käytännön järjestelyistä on vastannut gallerianhoitaja Tuula Hölsö.

Vuonna 2004 Poriginal galleria täytti 20 vuotta. Porin taidemuseo ja Poriginal galleria julkaisivat merkkivuoden kunniaksi juhlakirjan *KIPINÄ KENGÄSSÄ / SPARKS IN YOUR SHOE*. Poriginal galleria 1984-2004. (suomi ja englantia), 208 s. Juhlavuoteen mennessä galleriassa oli ollut esillä kaikkiaan 484 näyttelyä ja näissä näyttelyissä 1501 taiteilijaa. Määrästä lähes puolet edustaa oman maakunnan taidetta.

Poriginal gallerian internet -sivuston uudistaminen käynnistettiin vuonna 2006.

Poriginal gallerian toiminta-ajatus

Poriginal galleria esittelee ajankohtaista kotimaista ja satakuntalaista taidetta kansainvälistä näkökulmaa unohtamatta. Poriginal toimii galleriaperiaattein. Näyttelyaika on 16 vuorokautta ja haku aika on kerran vuodessa. Myyntiprovisiota ei peritä.

Poriginalilla on merkittävä rooli Porin taidemuseon rinnalla kahdella tavalla, jotka liittyvät ajankohtaisen taiteen ilmiöiden esittelyyn sekä toisaalta Porin taidemuseon rooliin Satakunnan aluetaidemuseona. Galleria tarjoaa mahdollisuuden reagoida kuvataiteen ilmiöihin nopealla, joustavalla tavalla. Se mahdollistaa nuorten, lahjakkaiden ja vasta läpimurtoaan tekemässä olevien tekijöiden esittelyn yhtä lailla kuin asemansa jo vakiinnuttaneiden ja vahvasti meritoituneiden taiteilijoiden tuotannon kehityksen seuraamisen.

Porin taidemuseon keskittyessä kansainvälisen ja kotimaisen taiteen pitkien linjojen esittelyyn, Poriginal mahdollistaa maakunnan omien taiteilijoiden sekä taiteen kentän ilmiöiden joustavan seurannan. Gallerian valtakunnallinen profiili ja korkea taso tarjoavat haasteen, jota vasten maakunnassa syntyvä taide asettautuu.

Poriginal gallerian näyttelyt vuonna 2006

Poriginal gallerian ohjelma päätetään vuosittain koko näyttelykaudeksi. Näyttelyohjelman vahvistaa Porin kaupungin kulttuurilautakunta, joka myöntää näyttelyajat hakemusten perusteella. Poriginal on saavuttanut vahvan aseman suomalaisten gallerioiden joukossa, mistä kertoo mm. se, että taiteilijat hakevat Poriginaliin laajalti eri puolilta Suomea ja hakijoiden määrä ylittää jatkuvasti monin verroin tarjolla olevat näyttelyajat.

- 15.01. - 15.02. Satakunnan erityishuoltoapiirin kuntayhtymä
KIITOS RUPIINEISTA JA...
Satakuntalaisten ja tallinnalaisten kehitysvammaisten taidetta ja ajatuksia
- 18.02 - 07.03. Kari Södö, *puumoduleita ja -reliefejä sekä ääniteos*
- 11.03 - 28.03. Meri Pauniahho ja Katariina "Mannio" Turunen, *grafiikkaa*
Katariina Filppula, *tilateos ja valokuvia*
- 01.04. - 18.04. Janne Laine, *grafiikkaa*
- 22.04. - 09.05. Ensio Härkönen ja Talvikki Lehtinen, *veistoksia*
- 13.05. - 30.05. Porin Taidekoulun lopputyönäyttely
Nina Bruun
Terhi Honkonen
Hanna Jaakola
Susanna Kaapu
Maija Kujanen
Mari Mattila
Johanna Uusitalo
grafiikkaa, maalauksia, valokuvia ja veistoksia
- 03.06. - 22.06. Liisa Siltanen, *valokuvia*
Julie Zenz, *piirustuksia*
- 07.07. - 26.07. Pori Jazz
- 29.07. - 15.08. Taiteilijaryhmä: Sami Korkiakoski, Pekka Kuusela, Ville Laaksonen
- 19.08. - 05.09. Porin Taide- ja taideteollisuusyhdistys ry Pori
Kerttu Horila, *keramiikkaveistoksia*
- 09.09. - 26.09. Taiteilijaryhmä: Carita Holck, Juha-Matti Hynynen, Minna Jokela, Niko Karlsson ja Osmi Peltonen, *maalauksia, valokuvia ja tilateoksia*
- 30.09. - 17.10. Porin Saskiat ry:n stipendiaattinäyttely
Katja Jokela, *veistoksia ja akvarelleja*
Marko Lampisuo, *videoteoksia ja grafiikkaa*
- 21.10. - 07.11. Kirsi Mäki, *valokuvia, kalligrafiaa, luonnonmateriaaleja ja paperitaidetta*
Leena Talvitie, *grafiikkaa*
- 11.11. - 28.11. Kai Ruohonen, *tilateos*

Elisa Haaranen, *maalauksia*
- 02.12. - 31.12. Nina Pörn, *grafiikkaa, installaatioita ja videoteos*

MUSEO JA YLEISÖ

Aukioloajat

Vuoden 2006 aikana taidemuseo oli avoinna yleisölle 309 päivää. Päivittäin museo on ollut auki kello 11.00 - 18.00, minkä lisäksi keskiviikkoisin on ollut pidennetty aukioloaika kello 20.00:een. Maanantaisin museo on ollut suljettu. Aamuisin ennen varsinaista aukioloaikaa sekä sopimuksen mukaan maanantaisin ovat museos- sa vierailleet sekä koululuokat että työpajojen lapsiryhmät. Näyttelyjä vaihdettaessa museo tai sen osa on ollut tilapäisesti suljettuna 1-4 päivää.

Kävijät

Vuoden 2006 kokonaiskävijämäärä oli yhteensä 29 080 henkilöä. Lisäksi museossa on järjestetty lukuisia yleisötilaisuuksia, joiden osallistujat eivät sisälly edellä mainittuun lukemaan. Käynnit on tilastoitu päivittäin. Pedagogista toimintaa lukuun ottamatta museovierailut ovat kautta vuoden keskittyneet selvästi viikonloppuihin, lauantaihin ja sunnuntaihin. Suosituksi on myös tullut keskiviikon pidennetty aukioloaika opastuksineen ja tapahtumineen. Museokävijät jakaantuivat vuonna kuukausittain seuraavasti:

tammikuu	1717
helmikuu	2464
maaliskuu	3602
huhtikuu	1467
toukokuu	2018
kesäkuu	1011
heinäkuu	4231
elokuu	2259
syyskuu	3496
lokakuu	2486
marraskuu	2650
joulukuu	1679

Avajaistilaisuudet, esitelmät, esittelyt ja tapahtumat

Jokaisen näyttelyn yhteydessä järjestettiin tiedotustilaisuus sekä näyttelyn avajaiset. Suurelle yleisölle suunnatut näyttelyesittelyt olivat keskiviikkoisin kello 18.00. Tilaisuuteen oli vapaa pääsy. Kunkin näyttelyn yhteydessä järjestettiin myös ilmainen yleisöopastus eläkeläisille, ns. seniorien suunnistus nykytaiteeseen.

Esitelmät, performanssit ja tapahtumat:

- 27.01. Urban Creatures ja Albert Braunin *Me, Myself, Nykarleby [the world] and I* -näyttelyt avautuivat. Kuraattori Dorothee Bienert esitteli Urban Creatures -näyttelyn. Taiteilijat Sergio Belinchon, Shahram Entekhabi, Rémy Markowitsch, Kai Schiemenz, Maya Roos, ja Mathilde Ter Heijne olivat läsnä tilaisuudessa. Museonjohtaja Esko Nummelin avasi Albert Braunin näyttelyn. Avajaisten musiikista vastasi harmonikkataiteilija Anne-Marie Sillanpää
- 19.03. Vietettiin eläkeläisten päivää. Päivän ohjelmaan sisältyi näyttelyesittely sekä musiikillinen kahvihetki, jossa esiintyivät Jussi Rinta, piano, ja Mari-Annika Liimatainen, laulu. Museon työpajassa oli mahdollisuus kokeilla erilaisia maalaus- ja piirustustekniikoita.
- 24.03. Carolus Enckellin *Esineitä ja maalauksia* ja Vesa-Pekka Rannikon *Valos* -näyttelyt avautuivat. Taiteilijat esittelivät avajaisissa näyttelynsä. Avajaistilaisuudessa esiintyi Ilpo Kallio Swingtet.
- 15.-21.05. Vietettiin Museoviikkoa. Viikon teemana oli Museo ja nuoret.
18.05. Kansainvälisenä museopäivänä oli vapaa pääsy museoon.
- 20.05. Ekskursio mesenaateille ja vuosikortin haltijoille. Retkellä tutustuttiin Kaanpään taidekoulun tiloihin ja Kankaanpään Taidekehän taideteoksiin. Oppaana toimi Satakunnan Ammatti- korkeakoulun kuvataidealan koulutusjohtaja Liisa Juhantalo.
- MuseoidenYö / La Nuit des Musees* -tapahtuma. Museossa oli mahdollista tutustua näyttelyihin ja osallistua tapahtumiin, jotka jatkuivat yön kello 01:een asti. Ohjelmassa oli elokuvia, työpajoja, ääniveistoksia, musiikkia ja videoita. Järjestelyistä vastasi BASSkeri-klubi yhdessä museon kanssa.
- 09.06. *Leikkauspiste - menneen ja tulevan välissä* -näyttely avautui. Tilaisuudessa olivat läsnä taiteilijat Kyllikki Haavisto, Ola Kolehmainen, Lotta Määttänen, Anna Tuori, Marko Vuokola, Markus Kähre, Tommi Grönlund ja Petteri Nisunen. Avajaispuheen piti kuvataidekriitikko Juha Heikki Tihinen. Musiikista vastasi Ville Leinonen.
- 17.-23.07. Jazz-viikolla järjestettiin esittelyjä suomeksi ja englanniksi. Pidennetty aukioloaika kello 22 asti.
- 19.07. Porin lastenkulttuurikeskus järjesti Taidemuseon kahviossa *Tulevaisuuden tekijöinä - filosofia ja lastenkulttuuri* -keskustelutilaisuuden. Filosofit Pekka Himanen ja taidesihteeri Esa Rantanen pohtivat professori Pauline von Bonsdorffin johdolla lastenkulttuurin ja filosofian tilaa ja tulevaisuutta. Tilaisuus oli osa *Suomi Areena* -tapahtumaa. Suomi Areena kuului Eduskunnan sata-vuotisjuhlien tapahtumiin. Sen järjestivät Eduskunta, MTV3 ja Porin kaupunki.
- 08.09. Keräilijän katse -näyttely ja Oscar Munozin näyttely avautuivat. Avajaispuheen piti FL, kokoelmatutkija Susanna Pettersson. Avajaisten yhteydessä esiintyivät katu- ja performanssitaiteilijat Daniel Oldaker ja Rani Huszar.
- 10.11. *Signs* ja *Aasian sirpaleita - Tero Kiiskinen* -näyttelyt avautuivat. Näyttelyamanuenssi Laura Selin avasi *Signs* -näyttelyn. Näyttelyn kuraattori, FT Kimmo Sarje esitteli *Aasian sirpaleita* -näyttelyn.
- 13.12. Mesenaatti-ilta vuosikortin haltijoille. Tutustuttiin vuoden 2007 näyttelyohjelmaan. Esittelijöinä toimivat taidemuseonjohtaja Esko Nummelin, museolehtori Mirja Ramstedt-Salonen ja näyttelyamanuenssi Laura Selin. Musiikista vastasivat Jussi Rinta ja Veera Hautsalo.

Mesenaatti- ja vuosikortti

30

Taidemuseo jatkoi vuonna 1994 käynnistettyä ulospäin suuntautuvaa toiminta- ja tukikampanjaa. Museolla oli edellisten vuosien tavoin käytössä vuosikorttijärjestelmä, jonka avulla tehtiin taidemuseon toimintaa ja palveluja tunnetuksi, rakennettiin kontakteja sekä koottiin yksityishenkilöistä, yhteisöistä ja yrityksistä tukipiiriä museotyön kehittämiseksi.

Mesenaattikortti on suunnattu yrityksille, yhteisöille ja yksityishenkilöille. Sen hinta oli kertomusvuonna 100 euroa. Kortin haltija on oikeutettu vierasryhmineen vapaaseen sisäänkäyntiin kaikkiin Porin taidemuseon näyttelyihin hankintavuoden aikana. Mesenaattikortti tarjoaa uuden muodon yritysten henkilökunnalle tai yhdistysten ja järjestöjen jäsenille kulttuuripainotteiseen virkistystoimintaan. Kuluneen vuoden aikana järjestettiin tällaisten ryhmävierailujen yhteydessä lukuisia museon ja näyttelyiden esittelyjä. Kortin haltijoilla oli myös mahdollisuus järjestää kokouksia museon luentotiloissa. Sekä vuosikortti että mesenaattikortti oikeuttavat 15 % alennukseen museossa myytävistä tuotteista.

Mesenaattikortin lunasti vuoden 2006 aikana 93 yhdistystä, järjestöä tai yksityishenkilöä. Henkilökohtaisen vuosikortin hinta oli 20 euroa, ja sen lunasti vuoden 2006 aikana 68 henkilöä. Vuosikortti oikeutti niinkään ilmaiseen sisäänkäyntiin museon kaikkiin näyttelyihin. Vuosikortin ja mesenaattikortin haltijoille tiedotettiin säännöllisesti taidemuseon näyttelyistä, tapahtumista ja muista palveluista.

Normaalien avajais-, luento-, esittely- ja tiedotustilaisuuksien lisäksi taidemuseo järjesti vuonna 2006 kaksi yksinomaan sidosryhmilleen kohdennettua tapahtumaa:

Toukokuun 20 päivänä mesenaateille ja vuosikortin haltijoille järjestettiin ekskursio Kankaanpäähän, jossa tutustuttiin Satakunnan Ammattikorkeakoulun alaisen Kankaanpään taidekoulun tiloihin sekä Taidekehänä tunnettuun kaupungin julkisten veistosten ja taideteosten muodostamaan ohjelmallisesti rakennettuun kokonaisuuteen. Oppaana toimi Satakunnan Ammattikorkeakoulun kuvataidealan koulutusjohtaja Liisa Juhantalo.

Perinteinen Mesenaatti-ilta vuosikortin haltijoille järjestettiin 13.12., jolloin tutustuttiin mm. taidemuseon vuoden 2007 näyttelyohjelmaan. Esittelijöinä toimivat taidemuseonjohtaja Esko Nummelin, museolehtori Mirja Ramstedt-Salonen ja näyttelyamanuenssi Laura Selin. Musiikista vastasivat Jussi Rinta ja Veera Hautsalo.

JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA

Vuoden 2006 kausiohjelma ja taidemuseon esite toteutettiin nelivärisenä. Esite oli jaossa tammikuusta lähtien ja sitä levitettiin mm. mesenaatti- ja vuosikorttiverkoston kautta. Kertomusvuoden aikana toimitettiin kunkin näyttelyn yhteydessä näyttelytiedotteet sekä erillisistä tapahtumista esitteet. Jokaisesta näyttelystä järjestettiin tiedotustilaisuus. Taidemuseon internet-sivujen kehittämistä sekä sivujen tunnetuksi tekemistä jatkettiin. Museon kotisivut löytyvät osoitteesta www.poriartmuseum.fi. Taidemuseo hyödynsi myös mm. Porin kaupungin internet-sivujen Uutisia Porista -tiedotuspalstaa.

Taidemuseo julkaisi kuluneen vuoden aikana neljä julkaisua, viisi esitettä ja kaksi julistetta.

Julkaisut:**URBAN CREATURES**

Toimittaja: Dorothee Bienert. Yhteistyössä: Hannele Kolsio.

Suomi-saksa-englanti, 158 s.

ISBN 951-9355-97-9

Porin taidemuseon julkaisuja 79

Artikkelit: Dorothee Bienert, Iris Hanika, Harri Veivo

TAITEEN KIELET / KONSTENS SPRÅK / THE LANGUAGES OF ART

Carolus Enckell

Toimittajat: Jorma Hautala, Jaakko Lintinen, Esko Nummelin

Suomi-englanti, 239 s.

ISBN 951-9355-98-7

Tutka - Porin taidemuseon tutkimuksia 5

Porin taidemuseon julkaisuja 80

Johdanto: Jorma Hautala

VESA-PEKKA RANNIKKO Valos / Casting

Suomi-englanti, 36 s.

ISBN 952-5648-00-1

Porin taidemuseon julkaisuja 81

Kirjoittajat: Vesa-Pekka Rannikko, Tarja Pitkänen-Walter ja Laura Selin

FIONA TAN Mirror Maker

Thorsten Sadowsky, Martin Hochleitner, Collen Higgins, Fiona Tan (toim.)

Englanti-saksa-tanska-suomi, 384 s.

ISBN 3-936636-89-3

Yhteistyössä Kunsthallen Brandts, Landesgalerie Linz, Bergen Kunstmuseum ja Porin taidemuseo

Esitteet:

Näyttelyohjelma / kevät 2006, 10 s. nelivärikuvitus.

Näyttelyt kevät 2006 - esite, 24 s.

Näyttelyohjelma / syys 2006, 10 s. nelivärikuvitus

Näyttelyt syys 2006 -esite, 28 s.

Vuonna 2005 ilmestynyt, Kimmo Sarjen toimittama BRIEFE AUS NIRGENDWO / Kirjeitä kadonneesta maasta / Letters from Nowhere (Porin taidemuseon julkaisuja 75, ISBN 951-9355-94-4) -julkaisu voitti kertomusvuonna GRAFIAN (Graafisen suunnittelun ammattilaisten järjestö / Association of professional graphic designers in Finland) vuosittain järjestämässä alan kilpailussa VUODEN HUIPUT julkaisugrafiikan sarjan ja sille myönnettiin GRAFIAN KULTAHUIPPU.

EUROOPAN UNIOININ KULTTUURIOHJELMAT. DON´T WORRY - BE CURIOUS!

32

Vuonna 2006 käynnistyi yksivuotinen Euroopan unionin rahoittama yhteistyöhanke **DON´T WORRY - BE CURIOUS! / 4th Ars Baltica Triennial of Art Photographic Art 2007**. Hanke yhdistää viiden keskieurooppalaisen ja viiden itäeurooppalaisen maan taiteilijat, kuraattorit ja taidekriitikot Itämeren alueelta pohtimaan aikamme yhteiskunnan ja kuvataiteen tematiikkaa.

DON´T WORRY - BE CURIOUS! / 4th Ars Baltica Triennial of Art Photographic Art 2007 -projektin yhteydessä tuotettava näyttely on esillä Stadtgalerie Kiel -taidemuuseumissa Saksassa, Viron uudessa taidemuuseumissa KUMUssa sekä Porin taidemuuseumissa syksyllä 2007. Kokonaisuuteen liittyy taiteilijaresidenssi-ohjelma, luentoja ja poikkitaiteellinen seminaari vuonna 2007.

MUSEOKAUPPA

33

Museokaupan omien tuotteiden tarkoitus on varainhankinnan ohella tehdä taidemuseon toimintaa tunnetuksi luomalla oma, ainoastaan Porin taidemuseosta saatavilla olevien myyntiartikkeleiden kokonaisuus.

Julkaisujen lisäksi tuotettiin museokauppaan uusina tuotteina kaksi sarjaa postikortteja.

Museokauppa on toteutettu myös sähköisessä muodossa. Internetin kautta tulevien tilausten määrä on hiljalleen nousussa. Museokaupan sivut löytyvät osoitteesta:

<http://www.poriartmuseum.fi>

Kohdennettua markkinointia ja markkinointiyhteistyötä testattiin osallistumalla yhdessä kaupungin muiden kulttuurilaitosten kanssa Porin Seudun Osuuspankin vuonna 2006 toteuttamaan jäsenetukampanjaan.

ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA

Museoiden valtionosuuksista ja -avustuksista annettuun lakiin liittyvässä museoasetuksessa 1992 (1312/1992), sen ensimmäisessä pykälässä, määritellään maakunta- ja aluetaidemuseoiden tehtävät seuraavasti:

- 1) edistää ja ohjata museotoimintaa toiminta-alueellaan
- 2) huolehtia alueensa museotoimintaan liittyvien keskusrekistereiden ja -arkistojen ylläpidosta
- 3) huolehtia niistä valtiolle kuuluvista museoalan tehtävistä, joista on museoviraston kanssa erikseen sovittu
- 4) suorittaa opetusministeriön antamat muut erityistehtävät.

Museoasetuksessa mainitut tehtävät painottuvat kulttuurihistorian museoiden toimenkuvan suuntaan. Taidemuseoiden maakunnallinen museotoiminta ja aluetaidemuseoiden verkoston luominen käynnistyivät maassamme jo 1980-luvun alussa. Tavoitteena oli turvata kulttuuripalveluiden osalta alueellinen tasa-arvo. Ensimmäisessä vaiheessa tähän pyrittiin mm. järjestämällä maakunnallisia kiertonäyttelyitä.

Taiteen ja kulttuurin kentällä tapahtuneet muutokset ovat pioneerikautta seuranneen lähes neljännesvuosisadan mittaisen ajanjakson myötä muokanneet alueellista toimintaa yhä enemmän palveluiden kokonaisnäemyksen suuntaan. Paikallistason kulttuuritoimijoiden valmiudet ovat kehittyneet maakunnassa selvästi kahden viimeisen vuosikymmenen aikana. Näyttelytoiminta on aktiivista, minkä myötä aluetaidemuseoiden verkoston painopistettä on ollut mahdollista siirtää mm. dokumentointi- ja tutkimustyöhön sekä yhä enemmän pedagogiseen toimintaan.

Samaan aikaan aluetaidemuseot ovat korostaneet mahdollisimman korkeatasoisen taiteen esittelyn merkitystä. Vahvan profiilin omaava museoyksikkö vetää mukanaan muut maakunnan kuvataidepalveluja tarjoavat laitokset, instituutiot ja toimijat, mikä heijastuu positiivisesti koko alueelle. Aluetaidemuseo on yhä enemmän nähtävä kulttuurin veturina omalla sektorillaan. Yksittäisten palvelumuotojen sijaan kyse on osaamisverkostosta, joka toimii joustavasti, uutta kehittäen ja osaamistaan soveltaen sekä samalla hyödyntäen alueellisia vahvuuksia ja maakunnallisia ominaispiirteitä.

Porin taidemuseo nimitettiin Satakunnan aluetaidemuseoksi 01.05.1982. Opetusministeriön päätöksen mukaisesti museon toimialueeseen kuuluvat vuonna 1980 vahvistetun suunnitelman mukaisesti seuraavat kunnat: Pori, Harjavalta, Huittinen, Kankaanpää, Kokemäki, Rauma, Eura, Eurajoki, Honkajoki, Jämijärvi, Karvia, Kiikoinen, Kiukainen, Kodisjoki, Kullaa, Köyliö, Lappi Tl., Lavia, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Noormarkku, Pomarkku, Punkalaidun, Siikainen, Säskylä ja Ulvila. Punkalaidun on sittemmin siirtynyt Pirkanmaahan kuuluvaksi.

Satakunnan kulttuuripalvelujen verkosto on vahva. Porin taidemuseon rinnalla maakunnassa toimii kolme muuta ammatillisesti hoidettua taidemuseota: *Rauman taidemuseo*, *Lönnströmin taidemuseo* ja *Emil Cedercreutzin museo*. Lisäksi *Kankaanpään kaupunginmuseolla* ja *Huittisten museolla* on omat taideosastonsa, joista ensin mainittu harjoittaa myös kuvataiteeseen liittyvää näyttelytoimintaa. Tämä on 1990-luvun alusta lähtien huomioitu suunniteltaessa Porin taidemuseon alueellista toimintaa.

Tällä hetkellä maamme taidemuseotoiminnan keskeisiä painopisteitä ovat mm. työskentely yleisölähtöisyyden, esteettömyyden ja saavutettavuuden kysymysten kanssa, mistä kertoo mm. se, että museopedagoginen näkökulma painottuu myös aluetaidemuseotoiminnassa entistä enemmän. Museot tutkivat paikallisen identiteetin kehittämiseen ja luovan yhteiskuntarakenteen muotoutumiseen liittyviä positiivisia mahdollisuuksia sekä sitä, mitä tarjottavaa taidemuseolaitoksen sisällöillä ja välineillä voi tässä prosessissa olla.

Yhteydet

Aluetaidemuseotoiminnan vakiintuneen tavan mukaan Porin taidemuseo on huolehtinut maakuntaan kohdistuvasta tiedotustoiminnasta sekä tarjonnut tarpeen mukaan kuvataiteeseen, taideteosten käsittelyyn ja säilytykseen sekä näyttelytiloihin liittyvää neuvontatoimintaa. Maakunnallisen vuorovaikutuksen painopiste on kuitenkin kasvavassa määrin ollut eri tyyppisissä, varsin laajoissakin projektihankkeissa, joissa kulttuurilla ja kuvataiteella on oma, näkyvä osuutensa. Kertomusvuonna jatkettiin vuonna 2003 aloitettua integraatiota Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston maakunnallisen toiminnan kanssa.

JUURET JA SIIVET / Ympäristö ja ympäristökasvatus hyvinvoinnin voimavarana.

Varhaiskasvatuksen ja kulttuuripalvelujen integraatio -projekti.

Porin taidemuseon aloitteesta ja alkuun myös museon vetämänä käynnistyi vuonna 2003 kolmivuotinen Leader + -rahoitteinen pilottihanke, joka oli suunnattu päiväkotijäsen- ja alakouluikäisille lapsille. Projekti tutki mahdollisuuksia yhdistää eri tyyppisten toimijoiden ja kulttuuri-instituutioiden osaamista hallintokuntarajat ja alueelliset erot ylittävällä ja samalla kustannustehokkaalla tavalla.

Juuret ja siivet -projektin julkaisi hankkeen päätteeksi kirjan:

JUURET JA SIIVET / Taide-, perinne- ja ympäristökasvatusprojekti.

LUVIASEOR r.y.

2006

ISBN 978-951-46401-5-0

Artikkelit: Liisa Punkari, Heikki Hermonen, Esko Nummelin, Timo Pukkia, Marjo Heino-Fihlman

Taidekokoelmien sekä taiteilijoiden tuotannon inventoinnit

Porin taidemuseo asetti 1980-luvulla tavoitteekseen rakentaa dokumentointityölle pohjautuva satakuntalaisen kuvataiteen tietojärjestelmä, joka tukee tarpeen mukaan museon näyttely- ja tutkimustyötä sekä palvelee myös muita käyttäjiä.

Kahdeksankymmentä- ja osin yhdeksänkymmentäluvun kuluessa Porin taidemuseo dokumentoi ja esitteli näyttelyin merkittävimmät satakuntalaiset vanhemman polven taiteilijat. Hanke sivusi osittain Valtion taidemuseon alaisen Kuvataiteen keskusarkiston 1990-luvulla käynnistämää *Taiteilijaa tapaamassa* -projektia, joka sittemmin on päättynyt. Vuonna 2002 toimintansa aloittanut Valtion taidemuseon Taidemuseoiden kehittämiskeskus *KEHYS* on käynnistänyt maamme aluetaidemuseoiden kanssa neuvottelut, joiden myötä tullaan määrittelemään kuvataiteen dokumentointiin liittyvät käytännöt ja asetetaan kansalliset tavoitteet. Alueellista dokumentointityötä voitaneen tämän jälkeen kehittää niin, että syntyneet tietovarannot ovat myös valtakunnallisesti käytettävissä. Yhtenäiset toimintamenetelmät ja yhteinen tekninen sovellusala puuttuvat kuitenkin vielä tällä hetkellä, mikä luonnollisesti heijastuu myös tallennus- ja dokumentointityöhön maakunnallisella tasolla.

Porin taidemuseon kahtena edellisenä vuosikymmenenä toteuttamat kokoelmainventoinnit kattavat museon toimialueen kuntien, seurakuntien ja julkisten laitosten taidekokoelmat sekä merkittävimmät yritys- ja yksityiskokoelmat. Painopiste on ollut kuntakokoelmissa. Inventointien yhteydessä syntyneet tietokannat ovat teknisesti vanhentuneet, mikä heijastuu niiden käytettävyyteen niin kauan kuin puuttuu yhteinen valtakunnallinen sovellusympäristö, jonne tiedot voitaisiin mielekkäästi konvertoida.

Aluetaidemuseotoiminnan yhteydessä 1980-luvulla tehtyjen inventointien tulokset on kirjattu seuraaviin tietokantoihin:

- Kunnalliset kokoelmat Satakunnassa
- Yhteisöjen kokoelmat Satakunnassa
- Yritysten kokoelmat Satakunnassa
- Yksityiskokoelmat Satakunnassa
- Satakunnan julkiset veistokset
- Porin julkiset veistokset

Kertomusvuonna jatkettiin Porin taidemuseon sisäisten tietojärjestelmien kokonaisuuden uusimista kuvatiedostojen palvelinkoneen ja verkkoyhteyksien osalta sekä jatkettiin digitoidun kuva-aineiston siirtämistä tähän ympäristöön. Maire Gullichsenin taidekokoelman teosten teostietojen tarkistusta ja aineiston digitointia jatkettiin opetusministeriön myöntämän valtionavustuksen, ns. Myytti-rahoituksen turvin.

Suomen Säästöpankki -kokoelma

Valtion vakuusrahasto hankki vuonna 1994 konkurssiin menneen Suomen Säästöpankin taidekokoelmasta 1500 teosta, jotka pääosin sijoitettiin aluetaidemuseoihin. Porin taidemuseolle osoitettiin kokoelmasta 60 satakuntalaisten pankkien kokoelmiin kuulunutta teosta.

Näyttelytoiminta

Porin taidemuseo tuotti ja välitti 1980-luvulta 1990-luvulle kiertonäyttelyitä oman toimialueensa kuntiin. Sittemmin tilanne on kuitenkin muuttunut. Nykyaikaisen nopea kehitys, uudet ongelmanasettelut, taiteen yhä suurempi käsitteellisyys ja sen myötä aineettomuus sekä taideteoksen luonteeseen yhä useammin kuuluva aika ja muutos ovat kysymyksiä, jotka asettavat perinteisen, säilyttävää näkökulmaa korostavan museoajattelun uuteen valoon. Kiertonäyttelytoiminnan riippuvuus helposti pakattavista ja kuljetuksiin soveltuvista taideteoksista voi johtaa toimintaan, joka ei anna taideyleisölle oikeaa kuvaa kulttuurissa tapahtuneista muutoksista. Museon on kyettävä reagoimaan ajan antamiin haasteisiin ja esiteltävä myös nykyaikaisen mielenkiintoisia kehityslinjoja.

Porin taidemuseossa voimavarat on keskitetty jo vuosien ajan pakettinäyttelyiden sijaan muutamiin räätälöityihin, paikan ehdoilla toteutettuihin näyttelyihin. Kiertonäyttelyillä ei ole enää samaa, kulttuuripoliittisesti merkittävää kasvatuksellista roolia kuin 1980-luvulla koska kuntien oma näyttelytoiminta on tänä päivänä varsin vilkasta. Porin taidemuseon osalta tämä kehitys on jo varhain merkinnyt toiminta-ajattelun uudelleen arvioimista ja yksinkertaisten määrällisten tavoitteiden korvaamista mallilla, jossa keskeisellä sijalla on vaikuttavuus, integraatio ja yhteistyö.

Kertomusvuonna maakunnalliset näyttelyt toteutettiin osana taidemuseon pedagogisista toimintaa ja yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

MODERNI TRADITIO JA SUOMI

Yksitoista suomalaista maalaria ja yksi veistäjä

Euran kirjasto 21.02. - 10.03.

Moderni traditio ja Suomi -näyttely esitteli yksitoista suomalaista taidemaalaria ja yhden kuvanveistäjän. Yhtä veistosta lukuun ottamatta taideteokset ajoittuvat 1970-luvun loppupuolelle. Moderni, abstrakti taide oli tuossa vaiheessa jo vakinnuttanut asemansa, vaikka missään vaiheessa se ei saanut ehdottoman valtaviiran asemaa. Näyttelyn taiteilijat olivat: Timo Aalto, Juhana Blomstedt, Jorma Hautala, Outi Ikkala, Matti Kujasalo, Seppo Kärkkäinen, Ukri Merikanto, Ernst Mether-Borgström, Lars-Gunnar Nordström, Paul Osipow, Aimo Taleva ja Sam Vanni. Näyttelyn järjestivät Euran kunnan kulttuuritoimi ja Porin taidemuseon aluetaidemuseotoiminta.

TAIDETTA YMPÄRI & ÄMPÄRI ON THE ROAD

Taideprojektin *Taidetta Ympäri ja Ämpäri* toimintamalleja esittelevä näyttely
 Honkilahden koulu 09.01. - 03.02.
 Hinnerjoen koulu 03.02. - 06.03.
 Euran kirkonkylän koulu 06.03. - 27.03.
 Kauttuan koulu 27.03. - 04.04.

Porin original galleria

Porin taidemuseon keskittyessä kansainvälisen ja kotimaisen taiteen pitkien linjojen esittelyyn, Porin original mahdollistaa maakunnan omien taiteilijoiden sekä taiteen kentän ilmiöiden joustavan seurannan ja esittelyn tarkoituksenmukaisissa, korkeatasoisissa tiloissa. Gallerialla on Porin taidemuseon toiminnassa keskeinen rooli. Sen avulla taidemuseo vastaa maakunnallisen profiilin ja aluetaidemuseotoiminnan asettamiin haasteisiin.

Diasarjat ja opetusmateriaali

Näyttelytoiminnan ohella Porin taidemuseo on kahden vuosikymmenen ajan tuottanut ja koonnut kuvataidetta esittelevää tai sen ilmiöihin perehdyttävää opetusmateriaalia päiväkotien, koulujen ja erilaisten oppilaitosten käyttöön. Osa aineistosta on ollut lainattavien dia- ja kalvosarjojen muodossa, osa on koottu kulloisenkin käyttäjän tarpeen mukaan museon kuva-arkistosta. Lainaustoiminnan tarkoituksena oli täydentää kirjastolaitoksen ja oppimateriaalikeskuksien tarjontaa. Internet on muuttanut oppimateriaalikeskymyksiä radikaalisti. Perinteinen diapositiivi on syrjäytynyt opettajien käyttäessä sähköisiä esitysohjelmia sekä hakiessa kuva-aineistonsa verkosta. Palveluiden painopiste on siirtynyt yhä selvemmin asiantuntijapalveluihin ja neuvontaan. Perinteistä kuvainlainaustoimintaa pidetään edelleen yllä ja kehitetään tarpeen mukaan. Varsinaisia diasarjoja taidemuseossa on lainattavissa 124 ja piirtoheitinkalvosarjoja on 23. Kuva-arkiston kokonaismäärä on 76 697 valokuvaa, josta yli puolet on atk-pohjaisessa rekisterissä.

Arkiston ylläpito on hoidettu edelleen tilapäistyövoiman varassa, mikä on heijastunut sekä tallennustyön että palvelutuotannon laatuun. Kuvapalveluiden osalta on pyritty huomioimaan tekeillä oleva tekijänoikeuslainsäädäntö ja sen tuomat, oletettavissa olevat muutokset. Lainauksia (kuva- ja tietopalvelut) kirjattiin kertomusvuonna 55.

Porin taidemuseo ja kuvataiteeseen liittyvät tietokannat. MUUSA.

Valtion taidemuseon MUUSA-tietokannasta on muodostunut maamme taidemuseoiden yhteinen tietokantaohjelma taidekokoelmien sekä niihin liittyvän kuva-aineiston hallintaan. Porin taidemuseo jatkoi myös kertomusvuonna tietoaineistojen siittämistä Muusaan sekä prosessin edellyttämää kokoelmiin liittyvän kuva-aineiston digitointityötä. Lehtileikearkiston ylläpitoa sekä leikkeiden yli 40'000 viitettä käsittävän manuaalisen kortiston siirtämistä sähköiseen ympäristöön jatkettiin. Leikearkiston ohjelmisto on kuva-arkiston tavoin ajastaan jälkeen jäänyt.

Sähköiset palvelut ja taidemuseon intranet -ratkaisut

Taidemuseon kotisivut löytyvät osoitteesta <http://www.poriarmuseum.fi>. Normaalin näyttelyinformaation lisäksi museon sivut tarjoavat laajasti tietoa taidemuseon eri palveluista ja toiminnoista. Porin Original Gallerian nettisivuston uusiminen käynnistettiin.

Museon laajennusosassa sijaitsevan MEDIApisteen internet-yhteydellä varustettu tietokone oli yleisön käytettävissä. Porin taidemuseolla on oma intranetverkko, jonka ylläpitopalvelut ostetaan. Taidemuseon runkoverkko perustuu valokaapeliyhteyksiin, jonka muodostaa 24-säikeinen monimuotokuitu. Rakenne on avoin ja tukee tunnettuja kytkentä- ja protokollatyyppejä. Palvelintasolla kokonaisuuden muodostavat: tiedosto- ja sovelluspalvelin, fax-palvelin, virustarkistuspalvelin sekä varmistuspalvelin. Työasemia verkossa on noin 30. Kertomusvuonna jatkettiin taidemuseon palvelinjärjestelmän muutostöitä, joiden tarkoituksena on nostaa järjestelmän tietovarminnustettu tallennuskapasiteetti vastaamaan olemassa olevia sekä tietoyhteiskunnan edellyttämien tietovarminnustettujen vaatimuksia.

PÄIVÄHOIDON TYÖPAJA

Kokeiluna vuonna 1993 alkanut päivähoidon työpaja on vakiinnuttanut asemansa yhtenä varhaiskoulukäisten taidepedagogisen työn tärkeimmistä toimintamuodoista. Työpaja on ideoitu yhteistyössä Porin kaupungin sosiaalitoimen perhepäivähoidon ja päiväkotien toimialueiden edustajien kanssa. Työpaja on avoinna perhepäivähoidon, päiväkotien ja ohjattujen leikkikenttien piirissä oleville lapsille. Työpajan varaukset tapahtuvat päivähoitotoimiston kautta. Päivähoidon työpajalla on käytettävissään tarkoitusta varten varustetut ateljeetit taidemuseon itäpäädyssä.

MENTAL HEALTH EUROPE (MHE) valitsi Porin taidemuseon päivähoidon työpajan vuonna 2000 yhdeksi Euroopan Unionin *Mental Health Promotion for Children up to 6 Years* –projektin eurooppalaisista esimerkki-hankkeista.

Toiminnan tarkoituksena on tutustuttaa lapset jo varhain aikamme kuvataiteen monimuotoiseen maailmaan. Lähtökohdan muodostavat taidemuseon näyttelyt, taidekokoelmat, kirjaston ja kuva-arkiston aineisto, joiden myötä lasta ohjataan kokemaan, arvioimaan ja pohtimaan itsenäisesti visuaalisen kulttuurin eri ilmiöitä. Elämyksellisen ja kokemuksellisen aineiston rinnalla merkittävän elementin muodostaa omaehtoinen työskentely, joka harjaannuttaa sekä motorisia että tiedollisia valmiuksia. Perinteisten tekniikoiden, mm. piirtämisen rinnalla, lapset ovat nykytekniikkaa hyödyntäen pohtineet kuvan ja kuvallisen esittämisen luonnetta, tutustuneet väreihin ja värillisen valon tapaan rakentaa tilaa. Omaa vartaloaan, mittakaavaa, ympäröivää tilaa sekä sen ominaisuuksia hyödyntäen lapset ovat käsitelleet monin eri tavoin nykytaiteelle ominaisia laaja-alaisia kysymyksiä.

Työpaja kokoontuu ohjatusti tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin. Perjantaisin on ollut erityistyöpajoja. Aamupäiväaikaan lisäksi käytössä ovat myös iltapäivät sekä kertomusvuoden kuluessa osittain myös maanantait. Lapsiryhmän koko on 10-12 (20) lasta sekä 3-5 aikuista. Toiminnassa on säännöllisesti ollut mukana myös erityisryhmiä.

Päivähoidon työpajan opettajina ovat toimineet keväällä 2006 kuvataiteilija Kati Kivistö, kuvataiteilija Veijo Setälä, kuvataiteilija Terhi Moberg ja kuvataiteilija Kirsi Jaakkola. Juuret ja Siivet -työpajoja ohjasivat taiteen maisteri Liisa Punkari ja kuvataiteilija Marjo Heino-Fihlman. Vauvojen värikylvyissä alle 1-vuotiaiden ohjaajina olivat kuvataiteilija Johanna Uusitalo ja kuvataideopiskelija Nina Rainti, yli 1-vuotiaita ohjasi kuvataiteilija Kati Kivistö. Kuvataiteilija Veijo Setälä ohjasi Starttiluokan työpajoissa.

Syksyllä 2006 opettajina toimivat kuvataiteilijat Kati Kivistö, Kirsi Jaakkola ja Veijo Setälä. Vauvojen värikylpyjä ohjasivat kuvataiteilijat Johanna Uusitalo ja Kati Kivistö sekä kuvataideopiskelija Nina Rainti. Starttiluokalle suunnatuissa työpajoissa opetti kuvataiteilija Veijo Setälä.

Arkkitehtuurityöpajat

Arkkitehtuurityöpajat linkittyivät museon syksyn Keräilijän katse -näyttelyyn. Arkkitehtuurityöpajassa koottiin väri- ja esinekollaasi lasten kesän aikana keräämistä esineistä. Tarkoituksena oli palauttaa mieleen löytöpaikan väritunnelma. Ohjaajana oli arkkitehti, kuvataiteilija Anne Karlsson.

Matelevat matokset ja muita ötököitä / animaatiotyöpajat

Animaatiotyöpajassa tutkittiin syksyllä miten mato-olennot, koppakuoriaiset ja muut hahmot liikkuvat pala-animaation keinoin. Ohjaajana kuvataiteilija Taru Anttila, joka opiskelee Turun Taideakatemian animaatiolinjalla.

Pörröpensselit / eläinmaalaustyöpajat

Pörröpensselit –eläinmaalaustyöpajassa harjoiteltiin väriopin perusteita, tutustuttiin eläinten rooleihin kuvataiteessa, luonnosteltiin ja maalattiin eläintä elävästä mallista. Työpajassa tutustuttiin myös eri tekniikoihin lyijykynäpiirustuksesta akryylimaalaukseen. *Pörrö pensselit* -työpajan ohjaajana oli kuvataiteilija Terhi Moberg. Malleina kurssilla toimivat Pyry-belgianjättikani, Nalla- ja Dada-koirat ja Mooses-kääpiökani.

Erityistyöpajat järjestettiin yhteistyössä Porin kaupungin Päivähoitotoimen ja Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa.

Leikkipaikka ja Kaupunki -hankkeet. Lasten valokuvien kiertävät näyttelyt

Erityispäiväkotien lapset ja heidän vanhempansa –hankkeesta saaduista ideoista ja taidemuseon arkkitehtuuri- ja ympäristötaidetyöpajoista lähteneiden kokemusten pohjalta syksyllä 2002 Mäntyluodon Unikirrin päiväkodin kanssa käynnistetty *Leikkipaikka* –hankkeen näyttely oli esillä vuoden aikana Merikarvian kirjastossa, Karvian kirjastossa, Siikaisten kirjastossa, Jämijärven pääkirjastossa ja Honkajoen pääkirjastossa. Leikkipaikka -hanke tutki esikouluikäisten lasten ympäristösuhdetta lasten omien valokuvien kautta. Päivähoidon työpajassa 2000-2001 toteutettu lasten valokuvatyöpajojen Kaupunki -näyttely oli esillä Kankaanpään kaupunginkirjastossa ja Merikarvian kirjastossa labyrinttimaisena tilateoksena.

JUURET JA SIIVET

Juuret ja Siivet on Porin taidemuseon ja Luvian kunnan yhteinen varhaiskasvatuksen ja kulttuuripalvelujen maakunnallinen integraatio -pilottiprojekti 2003-2006. Painotuksena projektissa on ympäristö ja ympäristökasvatus kulttuurin ja hyvinvoinnin voimavarana. Juuret ja siivet –projekti rakentaa jatkuvuutta ja luo sillan esiopetuksesta alkuopetukseen. Toimijat hankkeessa ovat Luvian kunta / sivistystoimi, Luvian ala-aste, Luvian sosiaalityö / päivähoiton yksikkö, Porin taidemuseo / päivähoiton työpaja ja museopedagoginen yksikkö sekä Luvia Seor. Tutkimusyhteistyössä mukana ovat Porin yliopistokeskus, Satakunnan ammattikorkeakoulu ja Rauman OKL. Vuonna 2006 ohjaajina ovat toimineet kuvataideopettaja Liisa Punkari ja kuvataiteilija Marjo Heino-Fihlman. Hanke on saanut tukea Karhuseudun Leader+ Mehu-ohjelmasta.

PERHEILLE SUUNNATTU TOIMINTA

Vauvojen värikylpy

Porin lastenkulttuurikeskus käynnisti yhteistyössä Porin taidemuseon kanssa loppuvuodesta 2003 kotiäideille ja -isille sekä heidän vauvoilleen tarkoitetun maalaustyöpajan Vauvojen värikylpy. Maalaustyöpajassa vauvat tutustuvat niin värien maailmaan kuin museon näyttelyihinkin. Lapsi tekee näkö- ja tuntoaistin avulla erityisen tarkkoja havaintoja ympäristöstään. Työpajassa suositaan kaikkia aisteja kehittävää toimintaa. Pienimmät vauvamaalarit ovat vain muutaman kuukauden ikäisiä. Työpajoissa ovat mukana myös vanhemmat ja vauvojen sisarukset. Säännöllistä kuvataidetoimintaa näin pienille ei ole aiemmin Suomessa järjestetty. Työpajan tarkoituksena on tukea perhettä kasvatustyössä taidekasvatuksen menetelmin. Työpaja tarjoaa myös kulttuuripalveluita niistä helposti paitsioon jääville kotihoidossa oleville alle kouluikäisille sekä heidän vanhemmilleen. Työpaja laajentaa vauvaikäisten lasten vanhemmille suunnattua yhteistyöverkostoa sekä tuottaa siihen uusia toimintamuotoja. Työpajan ohjaajana toimivat keväällä ja syksyllä 2006 kuvataiteilija Johanna Uusitalo ja kuvataideopiskelija Nina Rainti. Syksyllä 2004 käynnistyneitä yli 1-vuotiaille suunnattuja Värikylpy-työpajoja on ohjannut kuvataiteilija Kati Kivistö.

Työpajametodi on herättänyt laajaa valtakunnallista ja kansainvälistäkin kiinnostusta. Syksyllä 2006 järjestettiin ensimmäinen Vauvojen värikylpy -ohjaajakoulutusjakso teemalla "Visuaalinen kommunikaatio". Koulutuspäivä koostui luennoista ja Vauvojen värikylpy -demosta. Toiminnanjohtaja Päivi Setälä esitteli Vauvojen värikylpy -toimintaa ja LKT, dosentti Lea Hyvärinen puhui vauvan näön kehittymisestä. Koulutukseen osallistui 29 henkilöä. Koulutuksen seuraavat jaksot järjestetään keväällä 2007. Aiheina ovat mm. vuorovaikutus, kuvallisen ilmaisun kehitys, materiaalit ja värikylpy taidemaailmassa sekä sosiaalisella kentällä.

KÄYTTÖASTE JA NÄKYVYYS

40

Kertomusvuoden aikana päivähoidon työpajan toiminta on ollut esillä monipuolisesti eri yhteyksissä. Työpajojen tuotoksia on esitelty päiväkodeissa ja työpajan tiloissa. Työpajan toimintaa on lisäksi esitelty erilaisissa seminaareissa. Edellisten vuosien tavoin päivähoidon työpajan kysyntä ylitti monin verroin tarjonnan. Taidemuseon ateljeetilojen käyttöaste on muodostunut korkeaksi jo yksinomaan päivähoidon työpajan toiminnan myötä ja yhteistyö Porin lastenkulttuurikeskuksen kanssa on edelleen laajentanut käyttöastetta. Kuluneena vuonna painopistettä siirrettiin päivähoitotoimesta avoimen sektorin palvelun suuntaan painottamalla aeimpaa enemmän Vauvojen värikylytoimintaa.

Vauvojen värikyly -tunteja on vuoden aikana ollut 262 ja käyntejä niissä on ollut noin 3000. Työpajametodia on esitelty erilaisissa seminaareissa, valtakunnallisesti museolehtoreille ja Lapsi 2006 -messuilla Helsingissä. Se on herättänyt laajaa valtakunnallista ja kansainvälistäkin kiinnostusta.

Koska työpajatilojen käyttöaste on käytännössä jo lähes sata prosenttia, kyse on nollasummapelistä. Vauvojen värikyly -tuntien lisääntyminen heijastuu päivähoidon työpajan opetustuntien määrään, mikä kertomusvuonna oli 169. Kävijämääräksi muodostui 800. Luku koostui lapsista, heidän vanhemmistaan ja päiväkotien henkilökuntaan kuuluvista aikuisista.

MUSEOPEDAGOGIIKKA

41

Porin taidemuseon museopedagoginen ohjelma tutkii nykykulttuurin ilmiöitä ja tukee museon näyttely-ohjelmaa. Museopedagogiikan toimintamuodot syventävät lähestymistapoja taiteen käsittelemiseen. Näyttely-esittelyt, pajoiminta, luento- ja julkaisusarjat antavat tukea, täydennystä ja lisäpotkua kokemuksille. Museopedagogiikka huomioi toiminnassaan eri ikäryhmät. Yhteistyötä tehdään päiväkotien, koululaitoksen, vanhus- ja sosiaalityön ja eri tiede- ja taideyhteisöjen kanssa maakunnallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Porin taidemuseossa on vuodesta 1990 työskennellyt museolehtori, joka koordinoi ja vastaa museon pedagogisista toiminnoista sekä kohderyhmittäin tuotetuista palveluista. Hänen päävastuualueenaan on koululaitos sekä eri aikuisasiakkaita edustavat ryhmät, joille suunnatut palvelut tuotetaan eri yhteistyökumppaneiden kanssa yhteistyössä.

Museopedagoginen yhdistys PEDAAI vieraili tutustumassa Porin taidemuseon museopedagogiseen ohjelmaan 01.02.2006.

Yhteistyö koulujen kanssa

Koulu yhteistyö

Porin taidemuseo on ollut mukana tekemässä koulun ja kulttuurin yhteistyötoimintasuunnitelmaa yhdessä kaupungin koulutoimen, muiden kulttuurilaitosten sekä Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa. Yhteistyösuunnitelma on osa kaupunkikohtaista opetussuunnitelmaa. Yhteistyösuunnitelmaan on laadittu aikataulu jokaisen luokan yhteistyöstä eri kulttuurilaitosten kanssa. Ehdotukset taidemuseovierailujen ajankohdaksi sijoittuvat vuosiluokille 2 ja 7. Koulut voivat omassa työsuunnitelmassaan tehdä myös laajempaa yhteistyötä, kuten käytännössä onkin. Kuluneen vuoden aikana koululaisille järjestettiin taidemuseossa opastettuja näyttelykierroksia sekä työpajoja liittyen taidemuseon näyttelyiden ajankohtaisiin teemoihin. Taidemuseossa vieraili 2010 opiskelijaa ja koululaista eri vuosiluokilta. Näistä 1655 oli opastettuja ja ohjattuja vierailuja.

Koulu yhteistyö ja opetukseen suunnatut palvelut koordinoidaan soveltuvin osin koulutusviraston kanssa ja toteutetaan vuorovaikutuksessa luokanopettajien, kuvataideopettajien ja museolehtorin välillä. Yhteistyötä on edelleen tiivistetty. Opettajille suunnattua tiedotusta taidemuseon näyttelyistä, luentosarjasta ja muusta ohjelmasta on lisätty. Taidemuseon tarjoamat mahdollisuudet sekä opetustyön tueksi sopivat palvelut on pyritty saamaan laajemmin eri oppiaineiden opettajien tietoisuuteen.

Opettajat

Opettajille järjestettiin Porin taidemuseon, Rakennuskulttuuritalo Toivon, Luontotalo Arkin ja Satakunnan Museon yhteinen tiedotustilaisuus 12.01. Rakennuskulttuuritalo Toivossa ja 24.08. tiedotustilaisuus Aarteita vai arkea? Mitä museosta oikein löytyy? Satakunnan Museossa.

Taidemuseon opettajille järjestetyssä koulutustilaisuudessa taiteilija Jan-Erik Andersson puhui opettajille fantasian ja luovuuden merkityksestä koulun arjessa. FANTASIAA KOULUN KÄYTTÄVILLÄ? – epävirallinen oppitunti opettajille 22.11. kello 14. Yhteistyössä Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkosto.

Porin taidemuseo on mukana kummikoulutoiminnassa. Porin taidemuseo on Vähärauman koulun taidekummi.

Koululaiset

Pedagoginen yksikkö suunnitteli ensisijaisesti koululaisille suunnatut tehtäväkokonaisuudet taidemuseon kevään ja syksyn näyttelyihin. URBAN CREATURES –näyttelyyn liittyvä osuus sisältyi taidemuseon *Näyttelyt kevät 2006* -esitevihkoon. *Näyttelyt syksy 2006* -esitevihkon teemana oli kokonaisuudessaan Porin taidemuseon museopedagoginen toiminta. Vihkon tehtäväkokonaisuudet liittyivät Keräilijän katse – Collector's Eye -näyttelyyn, Oscar Muñozin näyttelyyn sekä SIGNS -näyttelyyn. Vihkot olivat kaikkien museossa vierailevien koululuokkien saatavilla.

Kevään TEEMAtyöpajat perjantaisin 03.02.-21.04. kello 11.30-13.00 liittyivät URBAN CREATURES –näyttelyyn. Työpajojen ohjaajana oli kuvataiteilija Terhi Moberg. Syksyn MUISTIN PERUSKOKOELMA -TEEMAtyöpajat järjestettiin perjantaisin 15.09.-03.11. kello 11-13 Oscar Muñozin ja Keräilijän katse – Collector's eye -näyttelyihin liittyen. Työpajan teemana oli taiteen ja muistin suhde, muistot ja muistojen keräileminen. Työpajassa muistia ja muistoja tutkittiin näyttelyiden, keskustelun ja maalaustekniikan avulla. Ohjaajina olivat opiskelijat Kaisa Nyberg ja Anni Venäläinen, Taideteollisen korkeakoulun Porin taiteen ja median osastolta.

Taidetta Ympäri ja Ämpäri

Keväällä 1999 käynnistynyt taideprojekti *Taidetta Ympäri ja Ämpäri* jatkui. Taidetta Ympäri ja Ämpäriin toimintamalleja esittelevä näyttely *Taidetta Ympäri ja Ämpäri on the Road* oli esillä neljässä koulussa Eurassa sekä Porissa Portait Galleriassa. Portait gallerian näyttely liittyi Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkoston järjestämään POPPAA –tapahtumaan 05.05.-28.05., joka tarjosi taidetta, työpajoja ja opastuksia lapsille ja nuorille porilaisissa gallerioissa. Näyttelyyn liittyi 08.-09.05. KAUPUNKIPUUTARHA -työpajat, jotka ohjasi taiteilija Paula Salmela.

Taidetta Ympäri ja Ämpäri on the Road -näyttelystä osa oli esillä taidemuseon kahviossa 08.09.2006-07.01.2007.

Kuuleeko Eura?

Syksyllä 2005 Taidetta Ympäri ja Ämpäri -toimintamalli siirtyi Euraan, jossa käynnistyi *Taideämpäri Eurassa* -hanke yhteistyössä Euran kulttuuri- ja koulutoimen kanssa. Tammikuussa 2006 Taidetta Ympäri ja Ämpäri on the Road aloitti näyttelykiertueen Eurassa: 09.01.-03.02. Honkilahden koulu, 03.02.-06.03. Hinnerjoen koulu, 06.03.-27.03. Euran kirkonkylän koulu ja 27.03.-04.04. Kauttuan koulu.

Huhtikuussa käynnistyi taidemuseon Kuuleeko Eura? -projekti yhteistyössä Nykytaiteen museo Kiasman, Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkoston, YLE Satakunnan ja Euran kulttuuritoimen kanssa. Taiteilijavieraana ja hankkeen sisällön suunnittelijana ja toteuttajana työskenteli kuvataiteilija, Kiasman museolehtori Kalle Hamm. 04.04. Kalle Hamm vieraili Euran kouluilla esittelemässä Kuuleeko Eura? -projektin sisältöjä Honkilahden koululla, Kirkonkylän koululla ja Hinnerjoen koululla sekä 24.04. Euran yläasteella. Kalle Hamm ohjasi kouluissa Tuulikannel -työpajoja 11.09. Hinnerjoen koulun 4-5 -luokkalaisille. 12.09. Honkilahden koulun 4-5-luokkalaisille. 13.09. Euran yläkoulun 8-luokkalaisille sekä 14.09. Euran kirkonkylän koulun 3-4-5 -luokkalaisille. Kuuleeko Eura? -ympäristötaideteoksen ja nettisivujen (www.eura.fi/kuuleekoeura) julkistamistilaisuus oli Esihistorian opetuskeskus Nauravassa lohikäärmeessä 20.10.

Kuuleeko Eura? -ympäristötaideprojekti esiteltiin Nykytaiteen Museo Kiasman Huone X:ssä 24.11.06-07.01.07.

Lähde -hanke / Suomen Tammi

Porin taidemuseo on ollut mukana Opetushallituksen ja Museoviraston käynnistämässä valtakunnallisessa Suomen Tammi -projektissa (1998-2004), jonka avulla pyritään laajentamaan koulujen ja museoiden yhteistyötä.

Suomen Tammi jatkuu ja on linkitetty Opetushallituksen käynnistämään Lähde -luovuus- ja kulttuurikasvatushankkeeseen, johon Taidetta Ympäri ja Ämpäri -hanke on kirjattu mukaan. Museolehtori osallistui Lähteen luovuus- ja kulttuurikasvatuksen foorumiin 15.11. Eduskuntatalossa.

Alakoulut

Museo ei ole koulu, mutta sen tarjoamat sisällöt voidaan nivoa opetuskäyttöön tai oppimistilanteeseen. Oppimisympäristönä museo poikkeaa koulusta ja tätä tulisikin entisestään hyödyntää. Museo on määrätietoisesti kehittänyt taidekasvatuksen työmuotoja sekä tutkinut nykytaiteen ja aikamme tekniikan tarjoamia mahdollisuuksia ja kiinnostavia sisältöjä.

Erilaiset työpajat ja poikkitaiteelliset tapahtumat näyttelyiden rinnalla syventävät koululaisten tutustumista taiteen eri lajeihin sekä mahdollistavat omaehtoisen työskentelyn. Ala-asteen koulut osallistuivat taidemuseon kaikille koululaisille suunnattuihin työpajoihin. Museolehtori vieraili kouluilla esitelmöimässä nykytaiteen kysymyksistä.

Mikä-Mikä-Museo. Tarinoita ja tietoa taideteoksista ja museosta niiden ympärillä luokille 1-6. Johdatus nykytaiteen maailmaan. Varo, voit jäädä koukkuun.

Museolehtori esitelmöi Uudenkoiviston koululla 09.01. ympäristötaiteesta otsikolla RAAMITON TAIDE – salamaniskuja erämaassa, piirustuksia hiekassa. Mitä maa- ja ympäristötaide on? Vähärauman koululla 12.04. museolehtori esitelmöi aiheesta MISTÄ ON TAIDE TEHTY TÄNÄÄN? Nykytaidetta tutuksi.

Yläkoulut ja lukiot

Yläkoulujen ja lukioiden osalta vuorovaikutus rakentuu museolehtorin ja kuvataiteen opettajien yhteistyölle. Tiedotusta taidemuseon näyttelyistä ja muusta ohjelmasta myös koulujen rehtoreille ja eri alojen opettajille on lisätty.

Urbaanit Olennot TEEMAopastukset 7-9 -luokkalaisille ja lukiolaisille. Sukellus urbaanista suurkaupunki-ympäristöstä nouseviin kysymyksiin.

Urban Urban -kulttuurikurssi 27.01.-28.05. käänsi katseet kaupunkitilaan. URBAN CREATURES -näyttelyn ympärille koottu kokonaisuus oli suunnattu yläkoulun ja lukion oppilaille. Tarkoituksena oli löytää uusia näkökulmia eri oppiaineisiin taiteen keinoin. Kurssilla kysyttiin mm. kuka kaupungissa saa olla visuaalisesti aktiivinen? Kenelle julkinen kaupunkitila kuuluu? Miten kaupunki muokkaa minäkuvaa? Länsi-Porin koulun opiskelijaryhmä tutustui kurssin myötä URBAN CREATURES -näyttelyn syntyyn ja sisältöihin 24.01. Ryhmä osallistui kaavoitusarkkitehti Mikko Nurmisen ohjaamaan 79. kaupunginosa -työpajaan 15.05. Kulttuurikurssi toteutettiin yhteistyössä Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa.

Museolehtori luennoi Meri-Porin lukion Nykytaiteen työpajassa teemalla MISTÄ ON TAIDE TEHTY TÄNÄÄN? Nykytaidetta tutuksi .

Taidekoulut, taideteolliset ja muut oppilaitokset

44

Taidekoulut ja muut ammatilliset oppilaitokset käyttävät Porin taidemuseon näyttelyitä ja luentosarjoja soveltuvin osin. Taidemuseon pedagoginen yksikkö tekee yhteistyötä eri taideoppilaitosten ja muiden oppilaitosten kanssa.

Satakunnan ammattikorkeakoulun sosiaali-alan opiskelijat, Saija Turpela, Saara Bergman ja Virva Väänänen, toteuttivat Asuntola Kirjosiiven aikuisten kehitysvammaisten kanssa yhteistyöprojektin *MINÄ JA TAIDETEOS – taide tutuksi* tutustumalla taidemuseon näyttelyihin ja osallistumalla maalaustyöpajaan 27.09., 12.10. ja 02.11.

Diakonia-ammattikorkeakoulun Turun yksikön neljännen vuosikurssin viittomakielen tulkkiohjelmatulkkasivat taidemuseon yleisöopastuksia viittomakielelle keväällä ja syksyllä.

Opiskelijat Kaisa Nyberg ja Anni Venäläinen Taideteollisen korkeakoulun Porin taiteen ja median osastolta opastivat taidemuseon näyttelyitä keväällä ja syksyllä.

Näyttelyesittelyt ja työpajat

Mesenaattikorttijärjestelmän puitteissa opastusten ja vierailujen määrä on lisääntynyt tuntuvasti. Näyttelyjen sallimien mahdollisuuksien mukaan myös muut erityisryhmät on pyritty huomioimaan. Taidemuseon näyttelyistä ja muusta ohjelmasta tiedotetaan viikoittain yleisölle.

Keskiviikkoiltaisin taidemuseossa on pidennetty aukioloaika kello 20:een. Säännölliset yleisöopastukset järjestetään keskiviikkoisin kello 18. *BONUS -opastuksissa* keskitytään ja syvennytään yksittäisiin kysymyksiin, näyttelyihin tai taiteilijoihin. Oppaana toimii taiteilija, kuraattori, museolehtori tai muu aiheen asiantuntija. Opastukset järjestetään keskiviikkoisin kello 18 ja niihin on vapaa pääsy.

Kevään BONUS -opastukset

- 22.02. *Näin rakennettiin URBAN CREATURES -näyttely*, hallimestari Kai Ruohonen
- 22.03. *Kuvanveistäjä kaupungissa*, taiteilija Veijo Setälä
- 26.04. *URBAN CREATURES -näyttely*, Kaisa Nyberg
- 15.03. *Ina Collianderin taide ja elämä*, museolehtori Mirja Ramstedt-Salonen sekä kuvataiteilija Janne Sarmalman esittely puupiirrosteknikan työvaiheista ja työkaluista
- 12.04. *Carolus Enckell: Esineitä ja maalauksia*, museonjohtaja Esko Nummelin
- 29.03. *Vesa-Pekka Rannikko: Valos*, näyttelykuraattori Laura Selin
- 03.05. *Viittomakielinen näyttelytulkkkaus*, viittomakielen tulkkioiskelija Jenni Lähdemäki

Syksyn BONUS -opastukset

- 11.10. *Kadonneet kasvot – Oscar Muñoz aikamme tulkkiina*, sairaalapastori Hannu Salonoja
- 01.11. *KERÄILIJÄN KATSE – COLLECTOR'S EYE -näyttely*, kokoelma-amanuenssi Hilka Kuusijärvi
- 29.11. *Aasian sirpaleita – Tero Kiiskinen*, näyttelyn kuraattori, FT, kriitikko ja kuvataiteilija Kimmo Sarje
- 12.12. *SIGNS -näyttely, viittomakielinen näyttelytulkkkaus*, viittomakielen tulkkioiskelija Jenni Lähdemäki

Keskiviikon CROQUIS -piirustusillat 26.07., 23.08., 20.09. (peruttu), 18.10. ja 29.11. kello 18-20. Elävän mallin havainnointia, tutkiskelua ja piirtämistä. Mallina Maija Virtanen. Osallistumismaksu 2 euroa.

Naistenpäivän iltana 08.03. *Urbaanit korut –työpaja*, ohjaajana oli koru- ja esinemuotoilija Mari Syrén.

Museoviikolla (15.-19.05) Kansainvälisenä museopäivänä 17.05. oli vapaa sisäänpääsy museoon kello 11-20. Viittomakielinen tulkkkaus iltaopastuksessa.

Museoviikolla 15.05.-19.05. järjestettiin *79. kaupunginosa -työpajoja*. Työpajoissa lapset suunnittelivat ja rakensivat Poriin uuden kaupunginosan. Ohjaajana toimi arkkitehti Mikko Nurminen Porin kaupungin kaavoitusosastolta. Työpajat järjestettiin yhteistyössä Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuri-verkoston kanssa. 79. kaupunginosa oli yleisön nähtävillä 23.-28.05.

Lauantaina 20.05. *Museoiden yö / La Nuit des Musees* –eurooppalaisten museoiden tapahtuma. Yön ohjelmaa, työpajoja ja musiikkia järjesti BaSSkeri-klubi. Museo avoinna kello 01 asti.

Kesäpäivän Croquis-työpaja lapsille 14.06. ja 15.06. kello 12-14 yli 7-vuotiaille lapsille ja päiväkotilapsille sekä aikuisille 14.06. kello 18-20. Ohjaajana kuvataiteilija Kai Ruohonen.

Jazz-viikolla 17.-23.07. museossa oli pidennetyt aukioloajat tiistaina ja keskiviikkona sekä perjantaina ja lauantaina kello 22 asti. Torstaina museo oli avoinna poikkeuksellisesti kello 11-13 ja muina päivinä normaalisti. Suomenkieliset näyttelyesittelyt järjestettiin tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja sunnuntaina kello 15. Keskiviikkona maksuton senioriopastus kello 14 ja yleisöopastus kello 18. Englanninkieliset näyttelyesittelyt tiistaina ja perjantaina kello 16.

Porin päivän -näyttelyesittelyt 30.09 ja 01.10. kello 12. Vapaa sisäänpääsy molempina päivinä kello 11-18. *KILPI JA KYPÄRÄ* -työpaja yli 5-vuotiaille lapsille 30.09. kello 11-14. Pajassa valmistettiin ritarien ja linnanheitojen kypäriä, päähineitä ja kilpiä. Ohjaajina TaM Timo Penttilä ja kuvataiteilija Kai Ruuhonen. Vapaa pääsy.

TINAUKKO -työpaja yli 6-vuotiaille lapsille lauantaina 02.12. kello 11-15. Pajassa tutustuttiin veistotaiteen valutekniikkaan, valettiin ja maalattiin tinaukkoja. Ohjaajina kuvataiteilija Kai Ruuhonen, kuvanveistäjä Veijo Setälä ja TaM Timo Penttilä. Vapaa pääsy.

Taidekasvatusta viittoen

Syksyllä 2005 käynnistynyt taidemuseon saavutettavuushanke *Taidekasvatusta viittoen* jatkui. Viittomakielisiä näyttelyesittelyiden tulkkauksia järjestettiin keskiviikkoiltoina 03.05. ja 17.05. Hanke huipentui syksyn SIGNS -näyttelyyn [10.11.06-07.01.07], joka käsitteli mm. merkkien merkitystä ja merkityksen muodostumista. Näyttelyssä oli mukana mm. Eva Kochin teos *Approach* (2005), jossa viittomakieli oli keskeisessä osassa. Viittomakielellä tulkatut näyttelyesittelyt järjestettiin 22.11. kello 18, 29.11. kello 14 sekä BONUS -opastuksena 13.12. kello 18. Näyttelyesittelyt tulkkasi Jenni Lähdemäki, joka valmisti opinnäytetyötä Diakonia-ammatti- korkeakoulun Turun yksikköön taidemuseon näyttelytulkausten pohjalta.

Senioritoiminta

Porin taidemuseon eläkeläisille suunnattu pedagoginen toiminta on vakiinnuttanut paikkansa ja saanut myös uusia toimintamuotoja. Iltapäivisin järjestetty ilmainen eläkeläisopastus *Seniorien suunnistus nykytaiteeseen* tuo eläkeläiset omana ryhmänään säännöllisesti tutustumaan museon jokaiseen näyttelyyn.

Yhteistyö eläkeläisyhdistysten kanssa on tiivistynyt. 19.03. vietettiin toisen kerran *Eläkeläisten päivää*, joka kokosi taidemuseoon liki 100 senioria. Eläkeläisillä oli vapaa sisäänpääsy taidemuseoon kello 11-18. Päivän ohjelman sisältyi *näyttelyesittely* kello 13 sekä musiikkiesitys Jussi Rinta, piano ja Mari-Annika Liimatainen, laulu. Museon työpaja oli avoinna kello 12-16, ohjaajina Anni Venäläinen ja Kaisa Nyberg. *VETTÄ JA VÄRIÄ!* – akvarellimaalaustyöpaja senioreille 16.08. kello 14. Työpajan ohjaajana oli kuvataiteilija Kirsi Jaakkola.

Yhteistyö Porin kaupungin sosiaalikeskuksen Vanhustyö- ja kotipalvelutoimiston ylläpitämän *Ainon ja Oivan päiväohjelman* kanssa on tiivistynyt. Museolehtori ohjasi Ainon ja Oivan päiväohjelmassa työpajan *OMAKUVIA SAVESTA* – muistelupaja II 08.02.

EU:n rahoittama SOKRATES/Grundtvig -hanke käynnistyi yhdessä Suomen Museoliiton kanssa. Ohjelman tavoitteena on parantaa aikuiskoulutuksen laatua ja edistää eurooppalaista yhteistyötä aikuiskoulutuksen alalla. Ohjelma painottaa elinikäistä oppimista yhtenä keinona edistää aktiivista kansalaisuutta. Porin taidemuseon osio ohjelmassa on nimeltään *SENIORIEN SUUNNISTUS NYKYTAITEESEEN – Katse, historia ja tulkinta*. Hanketta valmistelevaan kokoukseen Norjan Bergenissä 02.-05.11. osallistui museolehtori ja näyttelykuraattori. Porin taidemuseossa toteutettavan ohjelman kohderyhmänä ovat seniori-ikäiset kaupunkilaiset.

Porin kaupungin kulttuuri- ja sosiaalitoimen seniorityöryhmä aloitti toimintansa elokuussa. Työryhmään kuuluu yhdeksän jäsentä kulttuuri- ja sosiaalitoimen eri yksiköistä. Seniorityöryhmän tehtävänä on kehittää ja edistää senioriväestölle suunnattuja kulttuuripalveluja. Taidemuseon edustajana työryhmässä on museolehtori.

Luentosarja**47**

Taidemuseon yleisöluentosarjat keskittyvät syksyyn ja kevääseen. Kevään luentosarjan teemana oli *Taide ja Kaupunki*. Syksyn luentosarjan teemana oli *Taide ja Elämä*. Luentosarjat saivat suuren suosion. Keskimäärin luennoilla kävi lähes 40 kuulijaa.

Taide ja kaupunki -luennot, kevät 2006

Nykyajan kaupunki on paitsi fyysinen myös yhteiskunnallinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kokonaisuus. Omia tarpeitaan tyydyttääkseen ihminen purkaa ja rakentaa tuottaen jatkuvasti visuaalisesti ja toiminnallisesti erilaisia tiloja. Arvot ja asenteet näkyvät kaupunkiympäristössä. Perinteisten liikekylttien ja näyteikkunoiden lisäksi mainokset valtaavat alati kaupunkikuvaa. Eräiden arvioiden mukaan kulutus on nykyään tuotantoa näkyvämpi kaupunkitilan ja -kuvan muokkaaja. Institutionalisoitunut julkinen taide on hyväksyttyä mutta uudempi kaupunkitaide peräänkuuluttaa oikeutustaan. Ajankohtainen kysymys on, kenelle julkinen tila kuuluu, kuka siinä toimii, ja kuka siinä saa osoittaa visuaalista aktiivisuutta?

- 18.01. MITÄ KUULUU JA KUKA KÄSKEE? KAUPUNKITILAN ÄÄNELLINEN RAKENTUMINEN**
FM (väit.) Heikki Uimonen, Tampereen yliopiston musiikintutkimuksen laitos
- 15.02. KUVALLISTUVA KAUPUNKI – MAINONNAN VAIKUTUKSIA KAUPUNKITILAAN**
Arkkitehti Pasi Kolhonen
- 01.03. TAIDE JULKISESSA TILASSA**
Taiteilija Roi Vaara
- 05.04. METSÄKAUPUNGISTA KOMPAKTIKAUPUNKIIN**
Tutkimuspäällikkö Timo Tuomi, Suomen rakennustaiteen museo
- 19.04. NARKISSOS KAUPUNGISSA – KULUTTAJAKAUPUNKILAINEN JA JULKINEN TILA**
Kaupunkitutkija, VTT Pasi Mäenpää, sosiologian laitos, Helsingin yliopisto.

Taide ja Elämä -luennot, syksy 2006

Asettuuko taide odotuksiimme elämässä vai elääkö taide omaa elämäänsä? Viimeisenä avantgarderyhmänä pidetyt *Kansainväliset situationistit* kehittivät 1960-luvulla speaktaakelin käsitteen. Sen mukaan kaikesta inhimillisestä toiminnasta oli tehty ostettavia ja myytäviä hyödykkeitä, jotka ihmiselämän arjessa kääntyivät lopulta tekijälleen vieraaksi, alkuperäisiä aikomuksia vastaan. Taiteesta oli tullut tavara muiden joukossa. Situationistien mielestä taide sinänsä ei ollut huono asia. Maailman tuli perustua talouden sijaan luovuudelle ja intohimolle. Omassa ehdottomuudessaan ryhmän jäsenet luopuivat taiteellisesta toiminnasta tekemällä "elämästä taidetta".

Taide ja elämä -luentosarjassa tarkasteltiin yhtä lailla itse speaktaakelin käsitettä kuin käsitteen ajankohtaisuutta politiikassa ja taiteessa. Luentojen pohdinnat liittyivät menestymisen strategioihin kulttuuri- ja työelämässä, taiteen tekemisen ja (taiteen) keräilyn intohimoon. Lopuksi saatiin vastaus kysymykseen, voiko luovuudesta ja henkilökohtaisesta unelmasta syntyä taideteos, joka on samalla kertaa koti omalle elämälle.

- 13.09. TAIDE SPEKTAAKKELINA - Kansainväliset situationistit ja taide**
FT Marko Pyhtilä
- 27.09. TAIDE, TALOUS JA UUDEN LUOMINEN**
Tutkimusjohtaja Jussi Vähämäki, Chydenius instituutti
- 04.10. KERÄILIJÄN KATSE - Katariina ja Juhani Lipsasen taidekokoelma**
Varatuomari Juhani Lipsanen
- 25.10. AKSELI GALLEN-KALLELA – taiteen ja elämän ristiaallokossa**
Museonjohtaja, FT Janne Gallen-Kallela-Sirén, Tampereen taidemuseo
- 22.11. LIFE ON THE LEAF HOUSE – unelmatalo kotina ja taideteoksena**
Kuvataiteilija Jan-Erik Andersson

PORIN LASTENKULTTUURIKESKUS - SATAKUNNAN LASTENKULTTUURI-VERKOSTO

49

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston tavoitteena on kulttuuripääoman tuottaminen ja välittäminen, lasten kulttuuristen oikeuksien tukeminen läpäisyperiaatteella ja monipuolisten ja laadukkaiden kulttuuripalveluiden saavutettavuuden parantaminen. Läpäisyperiaatteella tarkoitetaan lasten kulttuuristen oikeuksien huomioimista niin hallinnossa kuin kaikilla osa-alueilla ja niihin liittyvässä suunnittelu- ja kehittämistyössä. Tavoitteiden saavuttamiseksi luodaan ja kehitetään uudenlaisia lähestymistapoja kulttuurityöhön ja tuetaan ympäröivän sosiaalisen yhteisön ja kaikkien lasten ja nuorten parissa työskentelevien laaja-alaista yhteistyötä. Toiminnassa huomioidaan monikulttuurisuus ja valtakunnallinen sekä kansainvälinen vuorovaikutus. Toiminta rakentuu lasten ääntä ja tarpeita kuunnellen.

Toiminnan pääpainoa ohjaa vuosina 2006-2008 jäsenyys valtakunnallisessa Taikalamppu -verkostossa ja sen kautta saadut tehtävät. Porin lastenkulttuurikeskuksen tehtävät valtakunnallisen verkoston jäsenenä ovat lastenkulttuurikeskusten kehittäminen paikallisesti ja alueellisesti, näyttelytoiminnan kehittäminen ja taiteen aloilta kuvataide ja visuaalinen kulttuuri ja valokuva. Tehtäväkenttään kuuluvat lapsipoliittisten ohjelmien edistäminen kunnissa, lastenkulttuurikeskusten perustamisen edistäminen kuntiin, lastenkulttuurin aseman edistäminen kuntien kulttuuritoimessa, yhteistyön edistäminen paikallisten ja alueellisten toimijoiden välillä sekä lastenkulttuurikeskustoiminnan rahoitusmallien kehittäminen. Näyttelytoiminnan osalta tehtävänä on lasten oman näyttelytoiminnan kehittäminen, näyttelyiden yhteydessä järjestettyjen työpajojen ja oheistoimintojen kehittäminen, näyttelyiden yhteistuottaminen muiden lastenkulttuurikeskusten ja toimijoiden kanssa ja kiertonäyttelytoiminnan kehittäminen omalla alueella.

Kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin osalta tehtävänä on vahvistaa taiteen perusopetuksen ja peruskoulun taideopetuksen monipuolista ja korkeatasoista kuvataideopetusta, edistää koulutusta ja tutkimusta, joka kehittää visuaalista ilmaisua ja elämyksellisyyttä opetuksessa, sekä vahvistaa päiväkodeille ja perheille suunnattua kuvataidekasvatusta. Valokuvan osalta tehtävänä on edistää koulujen ja taiteen perusopetuksen piirissä tapahtuvaa valokuvataiteen opetusta ja suunnittelua sekä vahvistaa omalla toiminnallaan alueellisten valokuvakeskusten mahdollisuuksia alan lastenkulttuurityön tekemiseen ja edistää valokuvakasvatusta päiväkodeissa.

Strategiat ja ohjelmat, joihin toiminta perustuu

Lasten ja nuorten hyvinvointi on Pori 2012-strategiassa keskeisten painopisteiden osa. Strategian mukaan Pori kehittää ja profiloituu lasten, nuorten ja lapsiperheiden kaupunkina. Tavoitetasona on luoda Porista Suomen lapsiystävällisin kaupunki. Strategisiin painopisteisiin ja kriittisiin menestystekijöihin 2006-2012 luetaan mukaan luovuutta tukeva ja monipuolinen sivistys ja kulttuuritarjonta. Strategiassa painotetaan Satakunnassa tapahtuvaa pitkäjänteistä yhteistyötä ja kumppanuutta. Porin kaupunki nimesi keväällä 2002 työryhmän valmistelemaan lasten- ja nuorten kulttuuripoliittista ohjelmaa. Porin kulttuuripoliittinen ohjelma 2002-2008 / LAPSET JA NUORET - POLKU valmistui kesäkuussa 2002. Ohjelmaa valmisteli laaja-alainen työryhmä, jossa mukana olivat sekä kaupungin kulttuurilaitokset, suuri joukko eri osalohkojen toimijoita ja asiantuntijoita sekä Satakunnan taidetoimikunta. Asiantuntijoina olivat yliopiston, eri taidejärjestöjen, sosiaalialan eri järjestöjen, nuorisojärjestöjen ja erityisryhmien edustajia. Ohjelmassa on kartoitettu lasten ja nuorten kulttuurin tilaa Porin kaupungissa ja tämän pohjalta esitettiin kulttuuripoliittiset toimintatavoitteet Porin kaupungissa vuoteen 2008. Työryhmän toimenpide-ehdotuksista näkyvin ja laaja-alaisin oli esitys sateenvarjoperiaatteella toimivan lastenkulttuurikeskuksen perustamisesta Poriin.

Satakuntaliitto on ottanut maakunnallisen lastenkulttuurikeskuksen yhdeksi kärkihankkeekseen. Satakuntaliitto on tukenut Satakunnan lastenkulttuuriverkosto -hanketta. Hanketta on pidetty maakunnallisten suunnitelmien, ohjelmien tavoitteiden ja valtioneuvoston maakunnan kehittämisrahalle asettamien tavoitteiden mukaisena ja maakunnallisesti merkittävänä.

Hyvinvointia yhteistyöllä - Karhukuntien palvelustrategiassa 2008 lapset ja lastenkulttuuri on otettu yhdeksi painopistealueeksi ja maakunnallisen lastenkulttuurikeskuksen perustaminen on nimetty yhdeksi toimenpiteeksi. Tavoitetasolle on asetettu, että lastenkulttuurikeskus toimii sekä maakunnallisella että valtakunnallisella tasolla.

Rauman seudun seutustrategian ja siitä johdetun aluekeskusohjelman mukaista on kulttuurityön kehittäminen kuntien välisenä verkostona, johon osallistuvat niin yhteisöt kuin yritykset. Ohjelmassa pidetään tärkeänä vaalia seudun innovatiivista henkistä tilaa.

Opetusministeriön lastenkulttuuripoliittisessa ohjelmassa lähtökohtana on laaja lastenkulttuurin käsite. Kulttuuri luetaan kansalaisen perusoikeudeksi ja lasten oikeutta kulttuuriin tulisi tukea kaikin mahdollisin keinoin. Kuntien välisellä yhteistyöllä ja yhteistyöllä avoimen sektorin kanssa edistetään lastenkulttuuria.

Opetusministeriön työryhmän muistio *Taikalamppu* -lastenkulttuurikeskusten verkosto antaa perusteet ja tavoitteet valtakunnallisen lastenkulttuurikeskusten verkoston luomiselle.

Hallinto, henkilökunta, toimitilat, jäsenyydet ja edustukset

Lastenkulttuurikeskuksen toiminta on käynnistetty 2003 verkostomallilla paikallisten lastenkulttuurialan toimijoiden kanssa. Lastenkulttuurikeskukselle on nimetty tehtävien määrittelystä ja suunnittelusta vastaava ohjausryhmä sekä projektiryhmä, joka edustaa kentän toimijoita ja vastaa päätösten toimeenpanosta. Taiteilijatyöryhmä vastaa ideoinnista ja maakunnallinen lastenkulttuuryöryhmä maakunnallisesta yhteistyöstä.

HALLINTO

Porin lastenkulttuurikeskus on sijoitettu Porin taidemuseon yhteyteen. Taidemuseo huolehtii lastenkulttuurikeskuksen taloushallinnosta. Kaupungin kulttuurilaitokset kuten Porin lastenkulttuurikeskus toimivat kulttuurilautakunnan alaisuudessa.

Ohjausryhmä

puheenjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja Aulis Laaksonen
 kulttuuritoimenjohtaja Birgit P. Jaakola
 sosiaalijohtaja Kaj Kainulainen
 koulutoimenjohtaja Jari Leinonen
 suunnittelupäällikkö Harri Peltoniemi
 vapaa-aikaviraston johtaja Kimmo Rinne
 toiminnanjohtaja Päivi Setälä
 Satakunnan taidetoimikunnan pääsihteeri Risto Ojanen
 vs. maakuntajohtaja Heikki Juurinen
 sihteeri, taidemuseonjohtaja Esko Nummelin
 Lisäksi mukaan on kutsuttu Satakunnan seutukuntien ja Porin yliopistokeskuksen edustajat.

Projektiryhmä

puheenjohtaja toiminnanjohtaja Päivi Setälä, Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuri verkosto
 apulaisrehtori Tuula From, Palmgren-konservatorio
 lehtori Minna Heikinaho, Taideteollisen korkeakoulun Porin taiteen ja median osasto
 museointendentti Tuulikki Kiilo, Korsmanin talo, Satakunnan museo
 projektipäällikkö Juha-Matti Kivistö, Porin Iltis
 kulttuuriohjaaja Erja Lehtonen, Kulttuuritalo Annankatu 6
 pääsihteeri Risto Ojanen, Satakunnan taidetoimikunta
 kasvatustoiminnanohjaaja Anja Lamminen, päivähoitotoimisto
 rehtori Jouni Saarinen, koulutoimi
 rehtori Jukka Tamminen, Porin kaupungin työväenopisto
 sihteeri, assistentti Kirsi Jaakkola, Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto

Taiteilijatyöryhmä

kirjailija Taina Teerialho
 tanssija Kati Aalto, Tanssikoulu Liisa Nojonen
 mediaohjaaja Ari Impola
 rakennusarkkitehti Henna Jaatinen
 teatteriohjaaja Erja Lehtonen
 läänintaiteilija Hilikka Hyttinen
 kuvataiteilija Arja-Riitta Nieminen
 kuvataiteilija Anne Arho
 sanataideohjaaja Outi Lähteenlahti
 kuvataiteilija Maria Markkio
 arkkitehti Mikko Nurminen
 kuvataiteilija Veijo Setälä

läänintaiteilija, kuvataiteilija Marjo Heino-Fihlman
läänintaiteilija, tuottaja Tuuli Penttinen-Lampisuo
kuvataiteilija Kati Kivistö
toiminnanjohtaja, valokuvataiteilija Päivi Setälä
assistentti, kuvataiteilija Kirsi Jaakkola

Satakunnan lastenkulttuurityöryhmä

Merikarvia, kirjastonjohtaja Jouko Ilvonen
Kiukainen, kulttuuri- ja nuorisovastaava Pirita Laivanen
Kankaanpää, nuorisosihteeri Ulla-Maria Kontiainen
Rauma, Satakunnan taidetoimikunta, amanuenssi Henna Paunu
Nakkila, nuoriso- ja kulttuurisihteeri Tiina Palomäki
Eura, kulttuurisihteeri Sirpa Wahlqvist
Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto, toiminnanjohtaja, puheenjohtaja Päivi Setälä
Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto, assistentti, sihteeri Kirsi Jaakkola

Satakunnan lastenkulttuuriverkosto -hankkeen ohjausryhmä

Aulis Laaksonen, Porin kaupunki, apulaiskaupunginjohtaja
Esko Pennanen, Satakuntaliitto, projektipäällikkö
Päivi Setälä, Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto, toiminnanjohtaja

HENKILÖKUNTA

toiminnanjohtaja, valokuvataiteilija, FM Päivi Setälä, 01.01.-31.12.
assistentti, kuvataiteilija Kirsi Jaakkola, 01.01.-31.12.
projektiavustaja, kuvataiteilija Terhi Moberg 01.01.-30.06. (osa-aikainen)
projektiavustaja, medianomi Milla Majander 01.06-31.08. (osa-aikainen)
järjestelymestari, kuvataiteilija Veijo Setälä 1.1.-31.12. (osa-aikainen)

SATAKUNNAN LASTENKULTTUURIVERKOSTOSSA TYÖSKENNELLEET

Markku Aaltonen, äänimies
Anna Arho, työpajaohjaaja
Marja Heino-Fihlman, työpajaohjaaja
Kirsi Jaakkola, assistentti
Anne Karlsson, työpajaohjaaja
Heidi Kesti, työpajaohjaaja
Outi Lähteenlahti, työpajaohjaaja
Milla Majander, projektiavustaja
Maria Markkio, kuvataideopettaja
Terhi Moberg, työpajaohjaaja
Kari Mäkiranta, työpajaohjaaja
Tuula Närhinen, työpajaohjaaja
Päivi Setälä, toiminnanjohtaja
Henry Smura, kanslisti
Taina Teerialho, työpajaohjaaja

TYÖHARJOITTELIJAT

Jessica Aronen 08.05.-01.06. Satakunnan käsi- ja taideteollisuusoppilaitos
Anna Broholm 08.05.-01.06. Satakunnan käsi- ja taideteollisuusoppilaitos
Marianna Hietala 13.03.-19.05. Seinäjoen Ammattikorkeakoulu
Johanna Kolehmainen 09.01.-07.02. Satakunnan käsi- ja taideteollisuusoppilaito
Jessica Peippo 09.01.-07.02. Satakunnan käsi- ja taideteollisuusoppilaitos

lisäksi luennoitsijat ja työpajojen ohjaajat sekä monet eri laitosten, yhdistysten ja järjestöjen kautta toimineet

TOIMITILAT

Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston toimipiste on Porin taidemuseossa. Lastenkulttuurikeskuksella on käytössään toimistohuone ja taidemuseon toimistolaitteet. Verkostomuotoisena lastenkulttuurikeskuksen työpajat ja tapahtumat järjestetään yhteistyössä eri toimijatahojen kanssa, jolloin käytössä on yhteistyökumppanin tai muut sopivaksi katsotut tilat.

JÄSENYTYDET ja EDUSTUKSET

Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto on valtakunnallisen Taikalamppu -lastenkulttuurikeskusten verkoston sekä kansainvälisen lastenkulttuurikeskusten verkoston EUnetART European Network of Art Organisations for Children and Young People jäsen.

Porin lastenkulttuurikeskuksen toiminnanjohtaja Päivi Setälä on jäsenenä Porin lapsi- ja nuorisopoliittisessa ohjausryhmässä, Satakuntaliiton Satakunnan kulttuuriteollisuuden ja luovien alojen strategiatyöryhmässä ja Kulttuuristrategia työryhmässä sekä RaumArs -taiteilijavierasohjelman hallituksen, Kulttuuriperintöosaamisen ja -kasvatuksen kehittämishankkeen ohjausryhmän, Estradi -hankkeen ohjausryhmän ja Karhuseudun Suistomaat -hankkeen ohjausryhmän jäsen.

TAIKALAMPPU-TEHTÄVIEN TOTEUTTAMINEN - ESIMERKKEJÄ VUONNA 2006**54****TULEVAISUUDEN TEKIJÖINÄ - FILOSOFIA JA LASTENKULTTUURI/**

Suomi areena / Eduskunta, MTV3 ja Porin kaupunki

Suomi Areenan historian ensimmäinen keskustelu aloitettiin tulevaisuudesta, filosofiasta ja lastenkulttuurista. Porin taidemuseon kahvio täyttyi ääriään myöten, kun filosofi Pekka Himanen ja taidesihteeri Esa Rantanen Taiteen keskustoimikunnasta keskustelivat lastenkulttuurin tutkija, professori Pauline von Bonsdorffin johdolla Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston järjestämässä tilaisuudessa. Tilaisuuden avasivat puheenvuoroillaan Porin lastenkulttuurikeskuksen toiminnanjohtaja Päivi Setälä ja apulaiskaupunginjohtaja Aulis Laaksonen. Filosofi Pekka Himanen on Suomen kansainvälisesti tunnetuimpia yhteiskunta-ajattelijoita ja yksi kysytyimmistä luennoitsijoista. Himanen on kirjoittanut tietoyhteiskunnan tulevaisuusstrategian eduskunnan tulevaisuusvaliokunnalle ja saanut mm. Maailman talousfoorumin arvostetun palkinnon. Himanen toimii tällä hetkellä vierailevana professorina Taideteollisessa korkeakoulussa ja Oxfordin yliopistossa. Tilaisuus oli osa Suomi Areena -tapahtumaa, jonka tarkoituksena on käynnistää laaja Suomen tulevaisuutta luotaava keskustelu. Suomi Areena kuuluu Eduskunnan satavuotisjuhlien tapahtumiin ja on lähtölaukaus vuoden 2007 eduskuntavaaleihin. Suomi Areenan järjestävät Eduskunta, MTV3 ja Porin kaupunki.

KUVATAIDE JA VISUAALINEN KULTTUURI/

Taiteen perusopetuksen ja peruskoulun taideopetuksen monipuolisen ja korkeatasoisen kuvataideopetuksen vahvistaminen

Taikalamppu-verkostossa Porin lastenkulttuurikeskuksen tehtävänä on kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin alalla vahvistaa taiteen perusopetuksen ja peruskoulun taideopetuksen monipuolista ja korkeatasoista kuvataideopetusta. Porin lasten ja nuorten kuvataidekoulu antaa taiteen perusopetusta visuaalisten taiteiden laajan oppimäärän mukaan. Yhteistyössä Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa toteutetaan yhteisprojekteja, joilla pyritään laajentamaan taide- ja kulttuuritoiminnan piirissä olevaa joukkoa. Porin kulttuurilaitosten ja koulutoimen kanssa yhteistyönä kehitetään taidekasvatustoimintaa koulujen ja kulttuurialan toimijoiden välillä opetussuunnitelmissa, opettajien kulttuurikalenterin, kulttuurikursseiden ja kouluihin suunnattujen työpajojen kautta.

Jätkätaide / Pori

Poikien taidekasvatusprojekti *Jätkätaide* alkoi yhteistyössä Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston, Porin koulutoimen ja Meri-Porin koulun kanssa keväällä 2006. *Jätkätaiteen* tarkoituksena on innostaa poikia kuvataiteeseen ja antaa onnistumisen elämyksiä niitä ehkä muuten vähän varsinaisesta koulutyöstä saaville pojille. Projektiin otettiin kymmenen 8. luokan poikaa eri kuvataiteen ryhmistä. Projekti jakaantuu kolmeen osaan, joissa kaikissa kolmessa valittu poikien ryhmä eriytetään kouluopetuksesta viikon ajaksi erityiseen kuvataideproduktioon, jossa ohjaajina toimivat eri kuvataiteen alojen ammattilaiset. Viimeinen jakso on poikien yhdeksännen luokan keväällä ja projektin tuloksia on tarkoitus esitellä koulun päätösjuhlissa.

Jätkätaiteen ensimmäinen jakso toteutettiin 15.-19.5.2006. Vetäjinä olivat kuvataiteilija Ville Pirinen ja muusikko, fil.yo Janne Laurila Tampereelta. Toinen jakso toteutettiin syyskuussa 2006, jolloin ohjaajina olivat Ville Pirinen ja kuvataiteilija Anssi Kasitonni. Kolmas jakso toteutetaan 2007 keväällä. Keväällä pojat tekivät lehden ja rokkilevyn. Syksyllä viikossa syntyi kolme animaatioelokuvaa. Työpaja on saanut hyvää palautetta niin pojilta kuin poikien vanhemmilta.

Korttelin kunkku / Porin lasten ja nuorten kuvataidekoulu

Taide- ja kulttuuriharrastuksissa pojat ovat selvä vähemmistö. Kuvataidekoulujen opiskelijoista poikia on hälyttävän vähän. Kuvataidekurssien aihealueiden ja työskentelytapojen kautta pyritään löytämään se jokin, joka koskettaa poikien elämää; löytämään elävä kosketus poikien elämysmaailmaan ja arkikokemukseen. *Korttelin kunkku* -projektin tarkoituksena oli innostaa poikia kuvataiteiden opiskeluun ja kuvataideopetuksen kehittäminen poikia kiinnostavaksi toiminnaksi. Porin lasten ja nuorten kuvataidekoulun ja Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston suunnittelema *Korttelin kunkku* -projekti suunnattiin

kuvataidekoulun pojille, joilla oli mahdollisuus ottaa mukaansa kurssiin kuvataidekoulua käymätön toverinsa. Kurssi alkoi syksyllä 2006 ja se jatkuu vuonna 2007. Syksyn osuuden ohjaajina olivat sarjakuvataiteilija Ville Pirinen ja kuvataiteilija Anssi Kasitonni.

Pigmentin kosketus ja pahvinmaku -seminaari / valtakunnallinen seminaari

Seminaarissa käsiteltiin kuvataiteen eri materiaaleja ja niihin liittyviä turvallisuustekijöitä lasten kanssa työskennellessä. Seminaari suunnattiin lasten ja nuorten kanssa toimiville sekä erityisesti taiteen perusopetuksen parissa työskenteleville. Luennoitsijana olivat mm. kuvataiteilija Kirsi Kaulanen ja kuvataideopettaja Hanna Löfman. Seminaariin osallistui 40 taidekasvattajaa. Seminaariin oltiin yleisesti tyytyväisiä. Erityisesti osallistujat antoivat kiitosta mielenkiintoisista luentoaiheista, luennoilta saaduista konkreettisista ideoista ja hyvistä luennoitsijoista.

Kulttuurikoukku, opettajan kulttuurikalenteri

Porin lastenkulttuurikeskuksen, Porin kulttuurilaitosten ja koulutoimen yhteisenä tavoitteena on ollut kehittää yhteistyötä koulujen ja kulttuurialan toimijoiden välillä. Tavoitteena on porilaisten kulttuurilaitosten yhä parempi hyödyntäminen ja osin myös kulttuurin jalkautuminen koulujen arkipäivään. Tämän edistämiseksi on laadittu Porin kaupunkikohtaiseen opetussuunnitelmaan koulun ja kulttuurin yhteistyösuunnitelma. Periaatteena on, että jokainen oppilas tutustuu peruskoulun aikana kaikkiin taiteen aloihin. Tämä toteutetaan hyödyntämällä paikallisten kulttuurilaitosten ja toimijoiden tarjontaa. Porin lastenkulttuurikeskus ja Porin koulutoimi ovat toteuttaneet yhteistyössä porilaisille opettajille suunnatun *Kulttuurikoukku*-kulttuurikalenterin. Opettajien kulttuurikalenteri on laadittu helpottamaan yhteistyötä alueen kulttuurilaitosten kanssa. Se on selkeä ja käytännönläheinen työkalu opettajien käyttöön. Kalenteriin on koottu laajasti porilainen koulujen käytössä oleva kulttuuritarjonta yhteystietoineen. Kulttuurikoukkuja ilmestyi vuoden aikana kaksi ja sen päivitettävä versio löytyi osoitteesta [www.sakulaku.fi /kulttuurikoukku](http://www.sakulaku.fi/kulttuurikoukku).

PÄIVÄHOIDON TAIDEKASVATUKSEN TUKEMINEN JA VALOKUVAKASVATUKSEN EDISTÄMINEN PÄIVÄKODEISSA

Taikalamppu-verkostossa Porin lastenkulttuurikeskuksen tehtävänä on kehittää päiväkodeille suunnattua kuvataidekasvatusta ja edistää valokuvakasvatusta päiväkodeissa. Tavoitteena on tukea päivähoiton taidekasvatusta ja lasten oman kulttuurin toteutumista lapsen toimintaympäristössä. Tämän avulla tuotetaan ja välitetään kulttuuripääomaa. Tavoitteena on eri ikäluokkien mahdollisuus tuoda oma panoksensa kulttuuriin sekä lasten ja vanhempien vuorovaikutus. Tarkoituksena on poistaa esteitä ja rajoituksia lapsen oman äänen kuulumisessa ja tukea taiteilijoiden ja päivähoiton yhteistyötä.

Amaryllis-valokuvatyöpaja/ Pori

Amaryllis-valokuvatyöpajassa seurattiin kahdessa porilaisessa esikouluryhmässä amaryllisen kasvua dokumentoiden sitä valokuvaamalla. Työpajan tarkoituksena oli elämyksellisellä tavalla tutustuttaa lapset kasvin elämään ja valokuvaamiseen. Valokuvapedagogisesti työpaja tarjosi esimerkin valokuvan käytöstä ei vain hetkellisten tapahtumien, vaan myös pitkäaikaisen tapahtuman seurannassa. Työpajassa istutettiin aluksi amaryllisen sipuli, jonka kasvua kuvattiin viikoittain kukkimiseen saakka. Käytössä oli digitaalikamerat. Työpaja on yksi esimerkki taiteilijan ja päivähoiton yhteistyöstä. Työpajan ohjaajana oli valokuvataiteilija Päivi Setälä.

Matkalla takapenkillä -valokuvatyöpaja / Siikainen

Liikenteeseen liittyvässä valokuvatyöpajassa oli tavoitteena valokuvata siikaslaisten esikoululaisten kanssa heidän päivittäistä kotimatkaansa. Suunnitelmana oli kulkea hitaasti kävellen, nautiskellen näkymistä ympärillä ja samalla poimia lapsen varmuudella kaikkein koskettavimmat ja kiperimmät mutkat ja tienpientareet kameran kuviksi. Lasten kanssa käydyn keskustelun jälkeen kävely ei enää tuntunut luontevalta vaihtoehdolta, sillä useimmat tulivat päiväkotiin autolla. Kävelyn sijasta lapset ja ohjaaja pakattiin autoon ja lapset valokuvasivat näkymät takapenkiltä. Ohi vilisivät lehmät, koivikot, jokunen tienviitta ja kaverin kotitalo. Pienimmät näkivät vain palan taivasta ja kuskin takaraivon. Kuvat ja työpaja olivat esillä Satakunnan Kansan sivuilla Merkkejä lapsista -viikolla. Valokuva työpaja oli osa Satakunnan lastenkulttuuriverkosto -hanketta ja sen ohjaajana oli valokuvataiteilija Päivi Setälä.

PERHEILLE SUUNNATUN KUVATAIDEKASVATUKSEN KEHITTÄMINEN

Taikalamppu-verkostossa Porin lastenkulttuurikeskuksen tehtävänä on kehittää perheille suunnattua kuvataidekasvatusta. Tavoitteena on eri ikäluokkien mahdollisuus tuoda oma panoksensa kulttuuriin sekä lasten, vanhempien ja isovanhempien vuorovaikutus.

Vauvojen värikylpy

Porin lastenkulttuurikeskus käynnisti yhteistyössä Porin taidemuseon kanssa loppuvuodesta 2003 kotiäideille ja -isille sekä heidän vauvoilleen tarkoitetun maalaustyöpajan Vauvojen värikylpy. Maalaustyöpajassa vauvat tutustuvat niin värien maailmaan kuin museon näyttelyihinkin. Lapsi tekee näkö- ja tuntoaistin avulla erityisen tarkkoja havaintoja ympäristöstään. Työpajassa suositaan kaikkia aisteja kehittävää toimintaa. Pienimmät vauvamaalarit ovat vain muutaman kuukauden ikäisiä. Työpajoissa ovat mukana myös vanhemmat ja vauvojen sisarukset. Säännöllistä kuvataidetoimintaa näin pienille ei ole aiemmin Suomessa järjestetty. Työpajan tarkoituksena on tukea perhettä kasvatusyössä taidekasvatuksen menetelmin. Työpaja tarjoaa myös kulttuuri-palveluita niistä helposti paitsioon jääville kotihoidossa oleville alle kouluikäisille sekä heidän vanhemmilleen. Työpaja laajentaa vauvaikäisten lasten vanhemmille suunnattua yhteistyöverkostoa sekä tuottaa siihen uusia toimintamuotoja.

Työpajan ohjaajana toimivat keväällä ja syksyllä 2006 kuvataiteilija Johanna Uusitalo, kuvataideopiskelija Nina Rainti ja kuvataiteilija Kati Kivistö. Syksyllä 2004 käynnistyneitä yli 1-vuotiaille suunnattuja Värikylpy-työpajoja on ohjannut kuvataiteilija Kati Kivistö. Työpajan toimintaa on esitelty erilaisissa seminaareissa, valtakunnallisesti museolehtoreille ja Lapsi 2006 -messuilla Helsingissä.

Työpajametodi on herättänyt laajaa valtakunnallista ja kansainvälistäkin kiinnostusta. Syksyllä 2006 järjestettiin ensimmäinen *Vauvojen värikylpy* -ohjaajakoulutusjakso teemalla "*Visuaalinen kommunikaatio*". Koulutuspäivä koostui luennoista ja *Vauvojen värikylpy* -demosta. Toiminnanjohtaja Päivi Setälä esitteli Vauvojen värikylpy -toimintaa ja LKT, dosentti Lea Hyvärinen puhui vauvan näön kehittymisestä. Koulutukseen osallistui 29 henkilöä.

Koulutuksen seuraavat jaksot järjestetään keväällä 2007. Aiheina ovat mm. vuorovaikutus, kuvallisen ilmaisun kehitys, materiaalit ja värikylpy taidemaailmassa sekä sosiaalisella kentällä.

Mummi, vaari ja mä –valokuvapaja / Pori

Mummi, vaari ja mä –valokuvapaja kokosi yhteen isovanhemmat lapsenlapsineen ja digikameroineen. Valokuvapajan tavoitteena oli tuoda valokuvaus lähemmäs isovanhemman ja lapsenlapsen arkea ja innostaa heitä tutustumaan digikameraan yhdessä omista lähtökohdista. Monelle lapselle digikamera olikin jo tuttu laite, mutta monelle isovanhemmalle vielä vieras. Lapsenlapset saivatkin opettaa mummia ja vaaria. Medianomi Milla Majanderin ohjaamaan valokuvapajaan kokoonnuttii kolme kertaa. Isovanhemmat ja lapsenlapset kertoivat omista valokuvaushistorioistaan, tutustuivat sommitteluun ja valokuvasivat toisiaan viikon ajan tärkeiksi ja merkittäviksi koetuissa elämän ja arjen tilanteissa. Kuvia katseltiin ja niistä keskusteltiin yhdessä. Viimeisellä kerralla valokuvat koottiin lapselle ja isovanhemmalle mieluisalla tavalla. Yhteisistä muistoista syntyi kollaaseja, albumeja ja yhteinen kuvakirja tarinoilla ja kuvateksteillä varustettuna. Yhdessä koettu, opittu ja luotu vahvistaa isovanhemman ja lapsenlapsen välistä sidettä. Valokuvaaminen yhdessä tuotti tarinoita ja synnytti muistoja. Valokuvauksen ja valokuvien katselun mukanaan tuoma ilo välittyi aidosti lapseen ja isovanhempaan.

NÄYTTELYTOIMINNAN KEHITTÄMINEN/

lasten oman näyttelytoiminnan ja näyttelyiden yhteydessä järjestettyjen työpajojen kehittäminen.

Porin lastenkulttuurikeskuksen kehittämistehtävään valtakunnallisessa Taikalamppu -lastenkulttuurikeskusten verkostossa kuuluvat mm. lasten oman näyttelytoiminnan ja näyttelyiden yhteydessä järjestettyjen työpajojen kehittäminen.

Poppaa/ Pori

Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto toimi aloitteentekijänä toukokuussa järjestetyille porilaisten gallerioiden yhteiselle *Poppaa*-projektille, jonka tarkoituksena oli nostaa lapsille ja nuorille suunnatun taiteen arvostusta ja näkyvyyttä sekä tuoda esille lasten itsensä tekemää taidetta. Projektin aikana porilaiset galleriat kohdistivat toukokuun näyttelynsä lapsille ja nuorille. Projektin sitoutuneet galleriat tarjosivat samanaikaisesti lapsille ja nuorille suunnattuja taidenäyttelyitä ja näyttelyihin liittyviä työpajoja ja opastuksia.

Poppaa-projektissa mukana olivat kaikki Porin galleriat. Tapahtumasta tuotettiin esite, joka jaettiin kaikkiin Porin ja sen lähiseudun kouluihin, päiväkoteihin, kirjastoihin ja taidemuseoihin. Työpajoihin osallistui yhteensä 198 lasta ja 21 ohjaajaa. Näyttelyissä kävi yhteensä liki 600 kävijää.

Poppaa-projektin avulla kehitettiin gallerioissa erilaisia näyttelyä tukevia toimintoja. Näyttelyt olivat sekä lapsille suunnattuja että lasten itsensä toteuttamia. Työpajat tapahtuivat osittain gallerioiden aukioloaikoina ja niissä tuotettiin näyttelysisältöjä. Kuvataiteilija Miika Nyysönen ohjaama työpaja starttiluokkalaisten kanssa toteutettiin gallerian aukioloaikana ja yleisöllä oli mahdollisuus päästä seuraamaan työskentelyä. Nyysönen dokumentoi työskentelyä ja työpajassa Valtakunnaksi nimetty kokonaisuus on nähtävissä nyt hänen internetsivuillaan www.miikanyysosenen.com/kingdom. Projektin kuulunut *Helmiä*-näyttely oli esillä myöhemmin myös Euran kirjastossa.

Aula-galleria / 02.05.-31.05.2006 / *Helmiä*

Galleria 3H+K / 05.05.-28.05.2006 / Kahden kuvan tanssi ja Amaryllisvalokuvanäyttely

Kulttuurigalleria / 08.05.-24.05.2006 / Me uskomme Enymadotoon

Paja&Galleria / 05.05.-28.05.2006 / Viivoja paperilla

Poriginal galleria / 13.05.-30.05.2006 / Inhimillinen / Porin taidekoulun lopputyönäyttely

Portait Galleria / 10.05.-28.05.2006 / Taidetta Ympäri ja Ämpäri on the Road

Portait Galleria / 11.05.-28.05.2006 / Miika Nyysönen ja Starttiluokka

Taidetuubi / Eura

Kuvataiteilijat Maria Markkio ja Paula Ollikainen ohjasivat Euran *Lasten tammikuu* -tapahtumaan liittyen Taidetuubi-työpajan kirjaston näyttelytilassa. Yleisöllä oli mahdollisuus seurata työpajan toimintaa. *Taidetuubi* toteutettiin yhdessä Euran Kirkonkylän koulun erityisluokan kanssa. Teemana oli avaruus ja näyttelytilaa käytettiin installaatiomaisesti. Mukana oli 17 erityisluokan oppilasta. Näyttelyn valmistumisprosessi oli osa näyttelyä ja yleisö oli tervetullut seuraamaan työpajoja.

Sokerina pohjalla / Rauma

Satakunnan lastenkulttuuriverkosto -hanke oli mukana toteuttamassa *Sokerina pohjalla* -näyttelyä, joka oli viimeinen Rauman Taidemuseon suositussa aistisarjan näyttelyistä. Näyttelyssä esiteltiin mahdollisimman monipuolisesti erilaisia nykytaiteen tekniikoita ja näkökulmia sekä tehtiin taidemuseota tutuksi ja helpommin lähestyttäväksi lapsille ja nuorille. Kaikilla näyttelyyn saapuvilla koululais- ja päiväkotiryhmillä oli mahdollisuus maksuttomaan opastukseen.

Sokerina pohjalla -näyttelyn teokset liittyivät ruokaan, syömiseen ja makuuasteisiin. Mukana oli mm. nouseva taikina, äänitelevä pullapitko, sokerikiteistä tehty kattokruunu, pizzan kulttuurihistoriaa, hammaskartografiaa ja purkkaruusuja sekä karkkikuningattaren tanssikengät ja kakkupaperilla vuorattu sänky. Näyttelyyn liittyi myös runsas työpajatarjonta. Sokerina pohjalla näyttelyn yhteydessä järjestettiin *Makee talo* -piparitalotyöpajoja, Jäävaloveistospajoja, *Rakennetaan sokerista* -työpajoja ja *Kakku taiteena* -kokeellisia kakkutyöpajoja. Sarjan päättymisen jälkeen Rauman taidemuseo jatkaa samalla konseptilla lapsille suunnattuja näyttelyitä muiden teemojen parissa. Työpajoihin osallistui kaikkiaan yli 300 lasta.

Amaryllis, Kaupunki, K-UIVA ja Leikkipaikka -lasten valokuvien kiertävät näyttelyt

Porin lastenkulttuurikeskus kokosi lasten omista valokuvista kiertävät näyttelyt, jotka matkasivat maakunnassa ja sen ulkopuolella vuoden aikana. Erityispäiväkotien lapset ja heidän vanhempansa -hankkeesta saaduista ideoista ja Porin taidemuseon arkkitehtuuri- ja ympäristötaidetyöpajoista lähteneiden kokemusten pohjalta syksyllä 2002 Mäntyluodon Unikirrin päiväkodin kanssa käynnistetty *Leikkipaikka* -hankkeen näyttely oli esillä vuoden aikana Merikarvian kirjastossa, Karvian kirjastossa, Siikaisten kirjastossa, Jämijärven pääkirjastossa ja Honkajoen pääkirjastossa. *Leikkipaikka* -hanke tutki esikouluikäisten lasten ympäristösuhdetta lasten omien valokuvien kautta. Päivähoidon työpajassa 2000-2001 toteutettu lasten valokuvatyöpajojen *Kaupunki* -

näyttely oli esillä Kankaanpään kaupunginkirjastossa ja Merikarvian kirjastossa labyrinttimaisena tilateoksena. *K-UIVA* vedenalaisen valokuvatyöpajan näyttely oli esillä Porin taidemuseon museokahvilassa, Kokemäen uimahallissa ja Palmgren konservatorion kahviossa. *Amaryllis* –valokuvanäyttely oli Kankaanpäässä Taidekahvila Naulassa ja Turun yliopiston kasvitieteellisen puutarhan galleriassa. Näyttelyiden yhteydessä järjestettiin näyttelyesittelyt paikallisille lapsille ja heidän opettajilleen.

TEHTÄVÄNÄ EDISTÄÄ KOULUTUSTA JA TUTKIMUSTA, JOKA KEHITTÄÄ VISUAALISTA ILMAISUA JA ELÄMYKSELLISYYTTÄ OPETUKSESSA JA KOULUJEN JA TAITEEN PERUSOPETUKSEN PIIRISSÄ TAPAHTUVAA VALOKUVATAITEEN OPETUSTA JA SUUNNITTELUA

Valokuva - havainto - havaitsematon / valtakunnallinen seminaari

Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto oli aloitteen tekijänä *Valokuva - havainto - havaitsematon* -seminaarin ja *Tasohyppelyä pelimaailmassa* -seminaarin toteuttamisessa. Seminaarit vastaavat osaltaan keskuksen visuaalisen kulttuurin kehittämistehtävän osa-alueeseen, jonka mukaan keskuksen tulee edistää koulutusta ja tutkimusta, joka kehittää visuaalista ilmaisua ja elämyksellisyyttä opetuksessa. Seminaari käsitteli muilla aistein kuin näkemällä havaittavia ilmiöitä. Seminaarissa luennoivat kuvataiteilija Tuula Närhinen, professori Harri Laakso ja valokuvaaja Marja Söderlund. Kuvataiteilija Tuula Närhinen tarkasteli töissään luonnonilmiöitä itse kehittelemiensä metodien avulla. Närhisen työpajassa tutustuttiin kokeellisiin menetelmiin, joiden avulla voidaan kuvallisesti esittää näköaistin ulottumattomiin jääviä luonnonilmiöitä. *Valokuva - havainto - havaitsematon* -seminari järjestettiin yhteistyössä Taideteollisen korkeakoulun Porin taiteen ja median osaston kanssa. Seminaari oli suunnattu lasten ja nuorten kanssa työskenteleville, visuaalisen kulttuurin opiskelijoille ja asiasta kiinnostuneille.

Tasohyppelyä pelimaailmassa / valtakunnallinen seminaari

Opettajille, taidekasvattajille, lasten ja nuorten kanssa työskenteleville suunnattu tietokone- ja nettipeleihin liittyvä *Tasohyppelyä pelimaailmassa* -seminari pureutui asiantuntijaesitelmiseen ja käytännön esimerkkeineen lasten ja nuorten mediakäyttöä koskeviin kysymyksiin. Seminaarissa käsiteltiin tietokonepelaamiseen liittyviä asioita ja valotettiin Internetin maailmaa mediakasvatuksellisesta näkökulmasta. Mediasosiologi, FT Annikka Suoninen Jyväskylän yliopistosta aloitti tilaisuuden käsittelemällä nuorta Suomea pelimaailmassa. Digitaalisen kulttuurin opiskelija Pauliina Tuomi esitteli tutkimustaan interaktiivisista TV:n mobiilipeleistä kysymyksellä ovatko ne 2000-luvun televisiojätettä. Digitaalisen kulttuurin assistentti, FM Riikka Turtiainen ja FM Pirita Ihamäki esittelivät satusuunnistusta eli lodjausta mediakasvatuksen välineenä. Kansanedustaja ja pelitutkija Jyrki J. Kasvin näkökulmana teemaan oli miten pelaaminen on uusi sosiaalinen pääoma. Seminaariin osallistui 75 aikuista ja 7 lasta. Seminaarin järjestivät yhteistyössä Turun yliopiston kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitos / digitaalinen kulttuuri ja Porin lastenkulttuurikeskus – Satakunnan lastenkulttuuriverkosto.

LASTENKULTTUURIN SAAVUTETTAVUUS

Valtakunnallisen Taikalamppu-lastenkulttuurikeskusten verkoston yleisenä tavoitteena on lastenkulttuurin saavutettavuuden tukeminen. Saavutettavuudella tarkoitetaan niin fyysisten, taloudellisten, maantieteellisten kuin sosiaalisten esteiden ylittämistä. Porin lastenkulttuurikeskus tekee lastenkulttuurityötä monen erityisryhmän kanssa ja pyrkii aktiivisesti vaikuttamaan lastenkulttuuripalveluiden saatavuuteen myös syrjäseuduilla. Porin lastenkulttuurikeskus käynnisti yhteistyössä Porin työväenopiston kanssa jatkuvan kuvataide-työpajatoiminnan Meri-Porin ja Sampolan alueilla, joista on matkaa keskustan harrastuksiin. Maakuntaliiton tukeman Satakunnan lastenkulttuuriverkosto-hankkeessa on taidetoimintaa kuljetettu Lakukärryllä maakuntien kouluihin ja päiväkoteihin. *Lakukärryn Maalari maalasi taloa* -työpajan kautta moni Satakunnan koulu ja päiväkotiki on saanut pysyvän seinämaalauksen.

Värihyrrä 24.08.-07.12. / Meri-Porin koulu

Kuvataidetyöpaja *Värihyrrään* kokoontui Meri-Porin koululle syksyllä viikoittain 15 innostunutta 10-13 -vuotiasta. Syksy aloitettiin tekemällä jokaiselle oma työkansio, jota myöhemmin täytettiin monipuolisilla tekniikoilla tehdyillä teoksilla. Japanilaisen sarjakuvan innoittamien Manga-hahmojen piirtäminen oli erityisen mielenkiintoista. Värihyrrään osallistuneet 3.-6.-luokkalaisten olivat kaikki meriporilaisia, jotka ovat Värihyrrän kautta myös ystäväystyneet keskenään ja päässeet omaksumaan omaa elinpiiriään yhdessä. Suorat ja innokkaat lapset

ovat kuvataideopettaja Eija Hannus-Kylänpään mukaan tehneet Värihyrrästä onnistuneen kokonaisuuden. Värihyrrä järjestettiin yhdessä Porin kaupungin työväenopiston kanssa.

Värisämpylä A ja B 06.09.-08.12.2006 / Porin kaupungin työväenopiston Sampolan toimipiste
Värisämpylä tutustutti lapset kuvataiteen monipuolisiin tekniikoihin. Läpi syksyn ohjelmassa oli piirtämistä, maalausta, kollaasitöitä, grafiikkaa ja savityöskentelyäkin. Ryhmä A oli suunnattu 7-9-vuotiaille ja ryhmä B 10-12-vuotiaille. Värisämpylän tavoitteena taideaineiden opettaja Riina Arvelan mukaan oli innostaa lapsia mielekkääseen ja mukavaan toimintaan ja laajentaa heidän visuaalista, kuvallista ja kolmiulotteista tuottamistaan. Kuvataideryhmässä oppilas sai vahvistaa omaa kuvataiteellista osaamistaan ja käyttää ilmaisussaan mielikuvitusta. *Värisämpylässä* toteutui myös sosiaalisen kanssakäymisen edistäminen. *Värisämpylään* osallistuneiden Roosa Wingströmin ja Julia Keipin yhteistyössä suunnittelemaa logoa tullaan käyttämään Porin kaupungin työväenopiston 90-vuotisjuhlavuoden tiedotteissa ja ilmoituksissa vuoden 2007 aikana. *Värisämpylä* -työpajat järjestettiin yhdessä Porin lastenkulttuurikeskuksen ja Porin kaupungin työväenopiston kanssa.

Erityistyöpajat päiväkodeille yhteistyössä Porin taidemuseon ja Porin kaupungin Päivähoitotoimen kanssa / Arkkitehtuurityöpajat, Matelevat matokset ja muita ötököitä -animaatiotyöpajat ja Pörröpensselit –eläinmaalaustyöpajat.

Arkkitehtuurityöpajat linkittyivät museon syksyn Keräilijän katse -näyttelyyn. Arkkitehtuurityöpajassa koottiin väri- ja esinekollaasi lasten kesän aikana keräämistä esineistä. Tarkoituksena oli palauttaa mieleen löytöpaikan väritunnelma. Ohjaajana oli arkkitehti, kuvataiteilija Anne Karlsson. *Matelevat matokset ja muita ötököitä* -animaatiotyöpajassa tutkittiin syksyllä miten mato-olennot, koppakuoriaiset ja muut hahmot liikkuvat pala-animaation keinoin. Ohjaajana kuvataiteilija Taru Anttila, joka opiskelee Turun Taideakatemian animaatiolinjalla. *Pörröpensselit* –eläinmaalaustyöpajassa harjoiteltiin väriopin perusteita, tutustuttiin eläinten rooleihin kuvataiteessa, luonnosteltiin ja maalattiin eläintä elävästä mallista. Työpajassa tutustuttiin myös eri tekniikoihin lyijykynäpiirustuksesta akryylimaalaukseen. *Pörrö pensselit* -työpajan ohjaajana oli kuvataiteilija Terhi Moberg. Malleina kurssilla toimivat Pyy belgianjättikani, Nalla ja Dada koirat ja Mooses-kääpiökani.

Lakukärryllä kulttuuritoimintaan maakuntaan / Lasten itsensä tekemät seinämaalaukset Satakunnan kouluille ja päiväkodeihin.

Maakuntiin suunnatut *Lakukärry* -pajat, joiden tarkoituksena on eri taiteenalojen osaajien vieminen maakuntiin sekä työpajoina että esityksinä, liikkuvat viikkaasti vuonna 2006. Taideohjaajat ovat tilattavissa kouluihin ja päiväkodeihin tukemaan näiden antamaan taidekasvatusta. Lakukärrystä on saatavilla mm. *Kirjavinkkausta*, *Taidekassi*, *Viikinkikorutyöpaja* ja *Maalari maalasi taloa* -seinämaalaustyöpaja. *Lakukärry* on toteutettu yhteistyössä Satakunnan taidetoimikunnan kanssa.

Kokonaisuudessaan ohjaajia on tilattu laaja-alaisesti Satakunnan alueella. Lakukärryt liikkuvat koko vuoden. *Lakukärryyn* kuuluvassa *Maalari maalasi taloa* -seinämaalaustyöpajassa lapset suunnittelivat seinämaalauksen, joka yhdessä työpajan ohjaajan kuvataiteilija Maria Markkion kanssa maalattiin koulun tai päiväkodin seinälle. Vuonna 2006 seinämaalaukset tehtiin Harjavallan Pirkkalan koululle, Mäntyluodon koululle Poriin, Kirkonkylän koululle Siikasiin.

Merkkejä lapsista –viikko ja medianäkyvyys

Merkkejä lapsista -viikko toteutettiin vuonna 2006 yhteistyössä *Satakunnan Kansa* -lehden Lasten liikenneviikko kokonaisuuden kanssa. *Merkkejä lapsista* -viikko toi lasten ja nuorten maailman esille kaupungissa ja maaseudulla. Kenelle kuuluu kaupunkitila? Miten lapsi näkee ympäristön? Mitä ovat lasten merkit? Viikolla 39 yksi Satakunnan Kansan sivu per päivä toimitettiin alueen lastenkulttuuritoimijoiden kanssa. Sivulla lastenkulttuuritoiminta yhdistyi liikenneteemaan. Viikon aikana näkyi mm. koulumatka Preiviikissä ennen ja nyt (Ari Impola ja Suistomaat -hanke), nuoret kaupunkitilassa (kuvataiteilijat Arja-Riitta Nieminen, Anne Arho ja Porin lyseon yläaste), Porin kuvataidekoululaisten uudet liikennemerkit, Kankaanpään päiväkotilasten uusiopyöräilykypärät (kuvataiteilija Maria Markkio ja kankaanpääläiset eskarit) ja päiväkotilasten päivittäisestä matkasta Siikasissa (valokuvataiteilija Päivi Setälä ja siikaslaiset eskarit). Aiheet nostettiin esille myös Satakunnan kansan verkko-Birgitissä, jossa kaikilla oli mahdollisuus kommentoida niitä. Yhteistyömuoto oli ensimmäinen laatuaan ja sai hyvän vastaanoton. Tapahtumaviikon järjesti Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston Taiteilijatyöryhmä yhteistyökumppaninaan Satakunnan Kansa.

Lastenkulttuurin kehittäminen paikallisesti ja alueellisesti - Taikalamppu säteilee Satakunnassa

Verkostomallilla toimiva Porin lastenkulttuurikeskus on osa valtakunnallista Taikalamppu-lastenkulttuurikeskusten verkostoa. Vuosina 2006-2008 verkosto muodostuu kymmenestä jäsenestä, joiden toiminta ja osaaminen täydentävät toisiaan. Ministeriö määritteli kullekin jäsenelle omat tehtävät ja toimialueensa. Porin lastenkulttuurikeskuksen tehtävät valtakunnallisen verkoston jäsenenä ovat lastenkulttuurikeskusten kehittäminen paikallisesti ja alueellisesti sekä kuvataiteen kehittäminen mukaan lukien valokuva, nykytaide ja visuaalinen kulttuuri. Porin lastenkulttuurikeskus on verkostoitunut vuonna 2006 Taikalamppu-yhteistyössä kahden toista Satakunnan kunnan kanssa. Mukana ovat Porin lisäksi Eura, Eurajoki, Kankaanpää, Kiukainen, Kokemäki, Lappi, Lavia, Merikarvia, Nakkila, Rauma, Siikainen ja Säskylä.

Joidenkin kuntien lastenkulttuuritoiminta on edennyt tämän yhteistyön kautta suuresti. Esimerkiksi Eurassa kulttuuritoimen painopistealueena on yhteistyö eri lastenkulttuuritoimijoiden kesken ja uudenlaisen lastenkulttuuritarjonnan tuominen kuntaan. Merikarvialla ja Kokemäellä on ollut laajaa lastenkulttuuritoimintaa ja Raumalla Taikalamppu-jäsenyydellä oli tärkeä merkitys lastenkulttuurityötä kaupungissa tekevien yhteistyön edistäjänä.

TAVOITTEET

Ministeriö määritteli kullekin jäsenelle omat tehtävät ja toimialueensa. Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston tehtävänä valtakunnallisen verkoston jäsenenä on lastenkulttuurikeskusten kehittäminen paikallisesti ja alueellisesti sekä kuvataiteen kehittäminen mukaan lukien valokuva, nykytaide ja visuaalinen kulttuuri. Tehtäväkenttään kuuluvat lapsipoliittisten ohjelmien edistäminen kunnissa, lastenkulttuurikeskusten perustamisen edistäminen kuntiin, lastenkulttuurin aseman edistäminen kuntien kulttuuritoimessa, yhteistyön edistäminen paikallisten ja alueellisten toimijoiden välillä sekä lastenkulttuurikeskustoiminnan rahoitusmallien kehittäminen. Tavoitteena on tukea kussakin kunnassa tapahtuvan lastenkulttuuritoiminnan kehittämistä ja lastenkulttuurikeskuksen saamien kehittämistehtävien eteenpäin viemistä. Tärkeää on, että kullakin kunnalla lastenkulttuuri liittyy myös laajempiin yhteyksiin kuten kuntien lapsipolitiikkaan. Toiminnalla pyritään luomaan kunnissa lastenkulttuurille suotuisaa ilmapiiriä ja lastenkulttuurin huomioimiseen kuntien budjetissa.

TAIKALAMPPU SATAKUNNAN KUNNISSA

Merikarvia

Merikarvialla lastenkulttuuritapahtumia on ollut yli 30, joissa osallistujia on ollut 2200. Tämä on merkittävä määrä, sillä Merikarvian väkiluku on hieman yli 3500 asukasta. Tapahtumien lisäksi ovat Galleria Vanha Savun näyttelyt, joissa on käynyt noin 2000 lasta usein koko perheen mukana. Lapsille suunnattuja näyttelyitä ovat olleet muun muassa kuvataiteilija Maria Markkion ja Anssi Kasitonnin näyttelyt. Ammattitaiteilijoiden näyttelyiden lisäksi Galleriassa on esitelty Merikarvian yläkoulun kuvataide- ja tekstiilityöryhmien uuneihin tekemät avaruus- ja merenpohja-aiheiset installaatiot, joita pidettiin varsin korkeatasoisina toteutukseltaan. Kauden parhaimmaksi anniksi on koettu työpajat, joissa lapset ovat itse voineet toteuttaa teoksia ammattimaisessa ja innostavassa ohjauksessa.

Toukokuussa toteutettu museotapahtuma esitteli kahden päivän aikana perinteitä monipuolisesti ja menestyksekkäästi kolmella museolla. Lasten oma teatteritoiminta on käynnistynyt lokakuussa, ryhmiä perustettiin heti kaksi. Tavoitteena on näytelmä keväälle 2007. Merikarvialla lastenkulttuuritoimintaa on tehty yhteistyössä kunnan kulttuuri-, koulu ja sosiaalitoimen sekä kirjaston lisäksi mm.kansalaisopiston, nuoriseuran, Nuorisopuhaltajien, Marttojen, MLL:n, LionsKlubin ja Työttömien yhdistyksen kanssa.

Siikainen

Siikaisissa Taikalampun toimintoina on järjestetty animaatiotyöpaja, valokuvatyöpaja päiväkodissa osana *Merkkejä lapsista* -viikkoa ja *Leikkipaikka*-näyttely Siikaisten kirjastossa.

Rauma

Raumalla Taikalamppuun kuuluvina toimintoina on järjestetty *Lastenkulttuuriviikot*, robottityöpaja, ja Lönnströmin taidemuseon työpajat. Raumalla on ajankohtaisena myös kahden eri rakennuskohteen muuntaminen lapsille ja nuorille suunnatuiksi tiloiksi. Toisen tilan pääasiallinen käyttö muodostuisi teatteritaiteesta, toinen tila varataan työpajatoimintaan.

Kokemäki

Kokemäellä on järjestetty Aika-teemalla kesän kuvataideleiri *Kesäpaletti*. Työskentely jatkuu syyslomalla ja ensi vuonna näyttelynä. Kuukauden näyttely pidetään Teljän talossa Kokemäellä tulevana toukokuuna.

Lavia

Laviassa Taikalamppu-toimintoja ovat olleet Lavia-viikon lastentapahtuma ja 5.-luokan valokuvaproduktio. Suunnitteilla on myös yhteistyössä yläkoulun kanssa suunniteltava alikulkusillan maalaus, joka toteutetaan kuvataiteilija Maria Markkion kanssa.

Yhteistyön edistäminen paikallisten ja alueellisten toimijoiden välillä - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto

Satakunnan lastenkulttuuriverkosto -hanke on osa Porin lastenkulttuurikeskuksen maakunnallista toimintaa. Hanke tukee Taikalamppu-lastenkulttuuriverkoston kokonaisuutta, jossa Porin kehittämistehtävänä on lastenkulttuurikeskusten kehittäminen paikallisesti ja alueellisesti. Hankkeella toteutetaan kaikkia Satakunnan kuntia yhteisesti koskevia lasten- ja nuortenkulttuuria näkyväksi tekeviä tapahtumia ja toimintoja, joilla edistetään lasten- ja nuortenkulttuurin saavutettavuutta. Hanke mahdollistaa myös lähikuntien väliset taideprojektit.

Satakunnan lastenkulttuuriverkosto -hankkeen *Elokuvakipinä* jatkui vuonna 2006 *Kipinävarttina*, jonka puitteisissa järjestettiin elokuvan toimintapäiviä koko Satakunnan alueella. *Kipinävarttien* tuotoksia esitettiin 20 satakuntalaisessa koulussa. *Kipinävartti* toteutettiin yhteistyössä Meka Tv:n, Satakunnan Elävän Kuvan Keskuksen ja Satakunnan taidetoimikunnan kanssa. Mediakasvatukseen liittyen järjestettiin Dalimaatioanimaatioleiri maaseutukylissä ja elokuvakiertueet Unna ja Nook sekä Kuoropojat -elokuvista.

Kuvataidekasvatuksen osalta hanke oli mukana toteuttamassa *Sokerina pohjalla* -näyttelyä, joka oli viimeinen Rauman Taidemuseon suositussa aistisarjan näyttelyistä. Mukana oli mm. nouseva taikina, äännelevä pullapitko, sokerikiteistä tehty kattokruunu, pizzan kulttuurihistoriaa ja purkkaruusuja sekä karkkikuningattaren tanssikengät ja kakkupaperilla vuorattu sänky. Näyttelyyn liittyi myös runsas työpajatarjonta. Työpajoihin osallistui kaikkiaan yli 300 lasta. Rauman taidemuseon kanssa järjestetyssä *Tuunattuja nuttuja* -työpajassa ja näyttelyssä edistettiin luovaa ja ennakkoluulotonta käsityöharrastusta ja vaatteiden kierrätystä. Yhteistyössä oli mukana Rauman opettajankoulutuslaitos. *Euran Lasten tammikuu* -tapahtumaan liittyen järjestettiin erityisluokalle suunnattu *Taidetuubi*-työpaja kirjaston näyttelytilassa. Näyttelyn valmistumisprosessi oli osa näyttelyä ja yleisö oli tervetullut seuraamaan työpajoja. Kevään museoviikon lasten ja nuorten tarjonnasta koottiin *Herää satakunnan museoissa on elämää* -esite. Koottu ohjelmavihko sai hyvän vastaanoton ja useimmat työpajat täyttyivät vain tämän mainostuksen kautta. Maakuntiin suunnatut *Lakukärry* -pajat, joiden tarkoituksena on eri taiteenalojen osaajien vieminen maakuntiin sekä työpajoina että esityksinä, liikkuiivat vilkkaasti vuonna 2006. Festivaaliyhteistyötä tehtiin *PoriFolkin* ja *BLUESEAFILM*-festivaalin kanssa.

Hanke on osallistunut myös Raumars taiteilijavierasohjelman, jonka tavoitteena on edistää ihmisten ja kulttuurien välistä vuorovaikutusta Satakunnassa ja lisätä alueen kulttuuritarjontaa, lapsille ja nuorille suunnattuun osuuteen. Huhti-heinäkuussa skotlantilainen taiteilija Chan Vi ohjasi lavastustyöpajoja suomalais- ja maahanmuuttajalasten kanssa kouluissa ja päiväkodeissa. Elosyyskuussa virolainen Sirja-Liisa Vahtra ohjasi graffitimaalausprojektiä lasten ja nuorten kanssa.

Osa hankkeeseen liittyvistä osuuksista on esitelty vuosikertomuksen aiemmilla sivuilla.

Taikalamppu ja muu valtakunnallinen yhteistoiminta

Verkostomallilla toimiva Porin lastenkulttuurikeskus on osa valtakunnallista *Taikalamppu* -lastenkulttuurikeskusten verkostoa. Taikalampun tavoitteena on kehittää lasten ja nuorten taide- ja kulttuuripalveluita koko Suomessa. *Taikalamppu*-yhteistyön lisäksi Porin lastenkulttuurikeskus tekee valtakunnallista yhteistyötä eri taiteenalojen toimijoiden kanssa. Tavoitteena on välittää paikallista osaamista ja tuoda hyviä esimerkkejä Satakuntaan. Vuonna 2006 yhteistyötä oli erityisesti *DocPoint*-dokumenttifestivaalin ja *Suomi Areena* -tapahtuman kanssa.

TOIMINTATAPOJAJA ESIMERKKEJÄ

Tavoitteena on pyrkiä välittämään valtakunnallista lastenkulttuuriosaamista satakuntalaisille toimijoille ja paikallista osaamista valtakunnalliseen tietoisuuteen.

Taikalamppu-lastenkulttuuriverkoston yhteistyö

Porin lastenkulttuurikeskuksen valtakunnalliseen yhteistyöhön on kuulunut lastenkulttuurikeskusten perustamisen tukeminen toimintamallin ja erilaisten rahoitusratkaisujen esittelyllä. Porin lastenkulttuurikeskus on osallistunut valtakunnallisen Taikalamppu-lastenkulttuuriverkoston yhteiseen toimintaan ja kokouksiin. Taikalamppu-verkosto on kokoontunut vuoden 2006 aikana neljä kertaa. Kokoontumiset ovat olleet Inarissa, Helsingissä, Hämeenlinnassa ja Oulussa.

Verkoston puitteissa on vaihdettu kokemuksia, ideoita ja malleja lastenkulttuuritoimintaan. Erityisesti vauvaperheille suunnattua uudenlaista maalaustyöpaja Vauvojen värikyppyä on esitelty valtakunnallisesti. Toimintamuoto onkin kiinnostanut laajasti ja se on otettu käyttöön myös muilla paikkakunnilla.

DOKKINO - lasten ja nuorten dokumenttielokuvia Porissa 27.04.2006

Valtakunnallinen lasten ja nuorten dokumenttielokuvatapahtuma DOKKINO järjestettiin toista kertaa Porin elokuvateatteri Promenadissa. DOKKINO on *DocPoint* -Helsingin dokumenttifestivaalin lasten ja nuorten dokumenttielokuvaa esittelevä osa. DOKKINOn elokuvasarja koostui korkeatasoisista, lapsille ja nuorille suunnatuista dokumenttielokuvista. Vuoden teemana oli Mä tykkään musta, jonka avulla pyrittiin voimistamaan lasten ja nuorten itsetuntoa ja myönteistä minäkuvausta. Esityssarjat oli jaettu ala- ja yläkouluille.

Tapahtuman tavoitteena oli myös edistää mediakasvatusta kouluissa. Esityksiin osallistuneilla peruskouluilla oli mahdollisuus yhdistää elokuvat opetukseen *DocPointin* tuottaman opetusmateriaalin avulla. Opetusmateriaali löytyy osoitteesta www.docpoint.info/dokkino. Porissa olevat esitykset ovat kouluille maksuttomia, mikä mahdollisti oppilaiden tasavertaisen osallistumisen.

Kansainvälisen kulttuurivaihdon edistäminen

Taide- ja kulttuuritoiminta on monilta osin rajatonta ja liikkuvaa. Tällä hetkellä kulttuurien välisen vuoropuhelun tukeminen on entistä tarpeellisempaa ja ajankohtaisempaa. Lastenkulttuuritoiminnassakin on tärkeää olla tietoinen kansainvälisestä kehityksestä ja ajankohtaisista kysymyksistä. Tavoitteena on kansainvälisen kulttuurivaihdon edistäminen, kansainvälinen verkottuminen ja hyväksi havaittujen metodien vaihtaminen lastenkulttuurin alueella. Tavoitteena on tukea paikallisten lasten ja nuorten sekä heidän kanssaan työskentelevien mahdollisuuksia tutustua kansainvälisten taiteilijoiden työskentelyyn.

Jäsenyys kansainvälisessä lastenkulttuurikeskusten verkostossa EUNetART (European Network of Art Organisations for Children and Young People) on tuonut foorumin, jossa vaihdetaan toimintametoja ja esitellään hankkeita. Satakunnassa toimivien *Raumars* ja *Porin taiteilijaseuran Portait Artists in residence* -taiteilijavierasohjelmien kanssa yhteistyössä on tuettu paikallisten lasten ja nuorten mahdollisuuksia tutustua kansainvälisten taiteilijoiden työskentelyyn. *Latvialaisen Bolderaja*-taidekoulun kanssa on meneillään kulttuurivaihtohanke.

Tavoitteena on kansainvälisen kulttuurivaihdon edistäminen, kansainvälinen verkottuminen ja hyväksi havaittujen metodien vaihtaminen lastenkulttuurin alueella. Tuetaan paikallisten lasten ja nuorten sekä heidän kanssaan työskentelevien mahdollisuuksia tutustua kansainvälisten taiteilijoiden työskentelyyn.

TOIMINTATAPOJA JA ESIMERKKEJÄ

EUnetART

Porin lastenkulttuurikeskus on jäsenenä kansainvälisessä lastenkulttuurikeskusten verkostossa EUnetART European Network of Art Organisations for Children and Young People.

Raumars-taiteilijavierasohjelma

Raumars on taiteilijavierasohjelma, joka organisoii yhteisö- ja ympäristötaideprojekteja Satakunnan alueella. Raumars ry on kansainvälisen ResArtis taiteilijaresidenssiorganisaation jäsen. Raumarsin tarkoituksena on edistää Satakunnan alueen kulttuuritarjontaa tuottamalla kaikille avoimia, kiinnostavia ja korkeatasoisia taideprojekteja. Vuosittain valitaan 3-6 kansainvälistä tai kotimaista taiteilijavierasta hakemusten perusteella. Ympäristö- ja yhteisötaideprojektien kautta taide siirtyy lähemmäksi kaupunkilaisia ja mahdollistaa myös satakuntalaisten taiteilijoiden ja kulttuurialan toimijoiden valtakunnallisten ja kansainvälisten yhteyksien kehittämisen. Raumars ry:n internetsivut ovat osoitteessa www.raumars.org. Vuonna 2006 on erityisesti keskitytty lasten ja nuorten kanssa työskenteleviin taiteilijoihin.

Yhteistyö Porin Taiteilijaseuran Portait

Artists in Residence -ohjelman kanssa Porin taiteilijaseuran residenssiohjelma tarjoaa visuaalisen alan taiteilijoille mahdollisuuden työskennellä Porissa. Työskentelysuunnitelmassa edellytetään yhteisprojektia paikallisen yhteisön kanssa. Yhteistyössä Porin taiteilijaseuran residenssiohjelman kanssa on etsitty mahdollisuuksia kansainvälisille lastenkulttuuriin suuntautuneille visuaalisen alan taiteilijoille työskennellä Porissa. Kesällä 2006 Porin taiteilijaseuran residenssiohjelman vieraana oli taiteilija Maija Liduma Latviasta. Hän ohjasi lapsille ja heidän vanhemmilleen uniin ja varjoihin liittyvän kuvataidetyöpajan. Työpajassa työskenneltiin englannin ja suomen kielellä. Työpajaan osallistui 9 lasta ja 6 aikuista.

Yhteistyö Bolderaja-taidekoulu/Latvia

Porin lastenkulttuurikeskus kutsuttiin Latviaan tutustumaan Bolderajan taidekoulun toimintaan ja neuvottelemaan näyttelyvaihdosta. Vierailun aikana tutustutaan myös muuhun latvialaiseen lastenkulttuuritoimintaan sekä Kaunas Photo Days -festivaaleille Liettuassa. Bolderajan koulun opettajat ja Riian kulttuuritoimi ovat vierailleet aiemmin Porissa mm. lastenkulttuurikeskuksen vieraana.

Rhythms in nature & the city / Luonnon rytmiä kaupungissa Kansainvälinen valokuvakurssi /

Latvia, Saksa, Viro

Nuorten kansainvälisen valokuvakurssin 05.06-08.06.2006 *Rhythms in nature & the city* teemana olivat rytmit, joita opiskelijoiden oli tarkoitus löytää sekä luonnon rauhasta, että kaupungin vilskkeestä. Kaksikymmentä 15-18-vuotiasta nuorta Tallinnasta, Riiasta, Münchenistä ja Porista kuvasivat Herrainpäivien ja Yyterin luontopoluille sekä Etelärannassa, Karjarannassa, puuvillatehtaalla ja vesitorissa.

Leiri huipentui Luontotalo Arkissa järjestettyyn valokuvanäyttelyyn, jonka näki noin 620 henkilöä. Kansainvälisen valokuvausleirin järjesti Porin koulutoimi yhteistyössä Kuninkaanhaan lukion ja Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa.

Monikulttuurisuus ja monikielisyys -teemapäivä 25.04.2006

Porissa toimivat kansainväliseen toimintaan keskittyneet yhdistykset yhteistyössä Satakunnan kieltenopettajat ry:n, Porin koulutoimen ja Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkoston kanssa järjestivät monikulttuurisuus ja monikielisyys -teemapäivän Porin nuorisotalolla huhtikuussa 2006. Teemapäivän tavoitteena oli edistää suvaitsevaisuutta sekä innostaa monipuolisen kielitaidon hankkimiseen. Ohjatuissa ohjelmissa ryhmille tarjottiin pieniä kulttuurituokioita esimerkiksi laulun opettelemisen merkeissä. Lisäksi yhdistykset esittelivät toimintaansa. Teemapäivään osallistui yhteensä 490 lasta ja 200 aikuista. Valtakunnallinen Suomen kieltenopettajienliitto palkitsi teemapäivän vuoden kielitekona.

Kansainvälisyyskasvatus

Satakunnan lastenkulttuuriverkosto kuuluu Kansainvälisyyskasvatus.net -verkostoon.

Kansainväliset julkaisut

Porin lastenkulttuurikeskus on painattanut yleisesitteensä ja julkaisunsa toiminnan alusta asti kaksikielisinä. Toisena kielenä on yleensä ollut englanti. *Vauvojen Värikyppy* -työpajan esite toteutettiin myös eestiksi.

Tiedotus ja näkyvyys

Tiedotuksen haasteisiin on vastattu painottamalla hyvän sisällön lisäksi esitteiden ja tiedotteiden korkeaa tasoa ja visuaalisuutta. Tällä on osaltaan tuotu esille lastenkulttuurin arvostusta ja sen näkyväksi tekemisen tärkeyttä. Tiedotuksen grafiikassa on painotettu lasten itsensä tuottamaa kuvaa, lasten ääntä ja lasten maailman ilmiöitä.

Satakunnan kunnille yhteinen tiedotus on mahdollistanut lähikuntien lasten ja nuorten osallistumisen eri kuntien työpajoihin. Toimintaan liittyvistä tapahtumista, seminaareista ja verkoston toiminnasta on tiedotettu lastenkulttuuriverkoston välityksellä (www.sakulaku.fi), valtakunnallisen Taikalamppu-verkoston sivuilla (www.taikalamppu.fi), tiedotustilaisuuksissa sekä tapahtumiin liittyvillä julkaisuilla ja esitteillä. Hankkeeseen liittyvistä tapahtumista ja tilaisuuksista on tiedotettu myös Satakunnan päiväkoteihin, kouluihin ja perheille suunnattujen tapahtumien kautta. Tiedotus on suunnattu osin myös valtakunnalliseksi ja kansainväliseksi. Porin lastenkulttuurikeskus on painattanut yleisesitteensä ja julkaisunsa toiminnan alusta asti kaksikielisinä. Toisena kielenä on yleensä ollut englanti. *Vauvojen Värikyppy* -työpajan esite toteutettiin myös eestiksi. Porin lastenkulttuurikeskus - Satakunnan lastenkulttuuriverkosto on näkynyt monessa erilaisessa yhteydessä myös Porin kaupungin tiedotuksessa. Joulukuussa Porin kaupungin nettisivuilla avautui lasten kuvataidetyöpajan kuvista ja sanataidepajan teksteistä tuotettu joulukalenteri.

JULKAISUT

Leikkipaikka
ISBN 952-5648-02-8

Lastenkulttuuria Satakunnasta
ISSN 1796-1017
talvi ja kevät 2006
kesä ja syksy 2006

Kulttuurikoukku
ISSN 1796-1025 (painettu)
ISSN 1796-7033 (verkkoversio)
kevät 2006
syksy 2006

Herää! Satakunnan museoissa on elämää
Museoviikon -esite 2006

TILASTOT

Näyttelyt	31
Luennot, seminaarit ja tapahtumat	1138
Asiakaskontaktit	75 920

PORIN TAIDEMUSEO NUMEROINA 2006**65**

KULTTUURIPÄÄOMAN TUOTTAMINEN JA VÄLITTÄMINEN		2005	2006
Asiakaskontaktit		30 922	29 080
Porin taidemuseo		24 718	22 982
Poriginal galleria		6 204	6 098
Ilmaiskävijät		24 915	23 598
Näyttelyt		37	38
Taidemuseo, (josta määrästä omaa tai yhteistuotantoa)		15(15)	16 (16)
Poriginal		20	19
Näyttelyt maakunnassa		2	3
Julkaisut		8	8
Palvelut		956	1 156
Taidemuseolla järjestetyt luennot, työpajat, asiantuntijapalvelut			
Museopedagogiikka			
Näyttelyesittelyt,	(joista koululaitokselle suunnatut)	202(112)	184 (80)
Pedagogiset työpajat	(aikuisryhmät, koululaitos, opettajat)	55	88
	osallistujat	1160	1 615
Päivähoidon työpaja	opetustunteja	280	169
	osallistujat		768
Vauvojen värikylpy	opetustunteja	180	262
	osallistujat	2500	2 766
Senioreille suunnatut	näyttelyesittelyt	12	11
	osallistujat	266	262
	työpajat ja esitelmät	2	3
Luentosarja	luennot	10	10
	osallistujat	269	363

PORIN TAIDEMUSEO NUMEROINA 2006**66****PERUSTUTKIMUS JA DOKUMENTAATIO, KULTTUURIVARALLISUUDESTA HUOLEHTIMINEN**

Taidekokoelmien ja tietovarantojen ylläpito sekä kehittäminen

	2005	2006
Taideteosten kokonaismäärä (mukaan lukien tallennekokoelmat)	3 303	3 347
Porin kaupungin kokoelma ja Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma yhteensä	2 327	2 367
Taideteosten kartunta, Porin kaupungin kokoelma	48	40
Valokuva-arkisto (diat, negatiivit)		
Tallenteiden kokonaismäärä	75 291	76 697
Sähköiseen tietokantaan kirjattuna	50 600	53 508
Kartunta	27	65
päänumeroita		
valokuvia	1 154	1 406
HENKILÖKUNTA	25	21
Vakinaiset, (josta museoammatillista henkilökuntaa)	13 (6)	13 (6)
Porin lastenkulttuurikeskus	4	4

PORIN TAIDEMUSEO, TALOUS 2006**67**

Porin taidemuseon toimintamenot ja -tulot olivat kertomusvuonna seuraavat:

Menot		
Palkat	512.212	euroa
Sosiaalivakuutusmaksut	166.571	
Palvelujen ostot	389.414	
Aineet, tarvikkeet, tavarat	155.545	
Muut kulut	227.618	
Toimintakulut yhteensä	1.451.360	
Tulot		
Muut myyntituotot	15.762	
Pääsymaksut	9.509	
Maakunnan kehittämisrahaa	60.000	
Muut tuet ja avustukset valtiolta	96.620	
Muut tuet ja avustukset muilta	44.875	
Vuokratulot	7.010	
Muut maksutuotot	14.789	
Toimintatuotot yhteensä	248.565	
Nettomenot	1.202.795	euroa

Yllä oleviin lukuihin ei sisälly taidemuseon lakisääteinen valtionosuus, joka vuonna 2006 oli 242.453 euroa.

Kannen kuvat:

Porin taidemuseo / 27.01.-28.05.2006 / Halli, Projektihuone / URBAN CREATURES
Maya Roos: Speed Disk -muotokuva (Dorothee), 2006, yksityiskohta
Kuva: Tomi Glad / Porin taidemuseo

Porin taidemuseo / 24.03.-28.05.2006 / Projektihuone / VESA-PEKKA RANNIKKO - VALOS
Vesa-Pekka Rannikko: Valos, 2006, näkymä installaatiosta
Kuva: Tomi Glad / Porin taidemuseo

Porin taidemuseo / 08.09.-05.11.2006 / Siipi, Projektihuone / OSCAR MUÑOZ
Oscar Muñoz: Aliento, 1997, näkymä installaatiosta
Kuva: Erkki Valli-Jaakola / Porin taidemuseo

Porin taidemuseo / 27.01.-28.05.2006 / Halli, Projektihuone / URBAN CREATURES
Kai Schiemenz: Communal Cinema within the Rings of Splendor, 2006
Kuva: Tomi Glad / Porin taidemuseo

Porin taidemuseo / 24.03.-28.05.2006 / Projektihuone / VESA-PEKKA RANNIKKO - VALOS
Vesa-Pekka Rannikko: Valos, 2006, näkymä installaatiosta, yksityiskohta
Kuva: Tomi Glad / Porin taidemuseo

Takakannen kuva:

Porin taidemuseo / 08.09.-05.11.2006 / Siipi, Projektihuone / OSCAR MUÑOZ
Oscar Muñoz: Narciso, 2001, stillkuva videosta
Kuva: Erkki Valli-Jaakola / Porin taidemuseo

